

PODNIKÁNÍ V POLSKU

ODDĚLENÍ PROPAGACE OBCHODU A INVESTIC VELVYSLANECTVÍ POLSKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Oddělení propagace obchodu a investic Velvyslanectví Polské republiky v Praze je jednotkou státní správy, která organizačně a finančně podléhá Ministerstvu hospodářství PR.

K úkolům Oddělení náleží pořádání efektivních propagačních akcí, které pomáhají utvářet pozitivní obraz polského hospodářství, růst exportu polského zboží a služeb na český trh a zároveň propagace Polska jako atraktivní země z hlediska investic.

Tato propagační činnost se koncentruje především na:

- organizování vlastních informačních a propagačních stánků na mezinárodních výstavách a veletrzích v České republice,
- organizování a účasti na seminářích, školeních, tiskových konferencích a setkáních polských a českých podnikatelů,
- poskytování informací v rámci tzv. „prvního kontaktu“ hospodářským subjektům, kteří mají zájem o kontakty s potenciálními partnery, o právní předpisy upravující obrat zboží, anebo o předpisy týkající se zahájení a provozování hospodářské činnosti v České republice,
- provozování internetových stránek obsahujících informace a aktuality na téma českého trhu pro polské podnikatele a informace pro dovozce a investory zajímající se o polský trh,
- spolupráci se samosprávnými institucemi a hospodářskými komorami, která spočívá v propagaci polského zboží a služeb v České republice,
- vydavatelské činnosti a spolupráci s médii.

www.praha.trade.gov.pl

Oddělení propagace obchodu a investic
Velvyslanectví Polské republiky v Praze

Klub polského kapitálu v České republice

Spolupráce: HOKA Financial Group, spol. s.r.o.
Prosinec 2011

OBSAH

1.	PODNIKÁNÍ V POLSKU	3
1.1	Základní informace	3
1.2	Zásady zahájení a vykonávání hospodářské činnosti	6
1.3	Kontrola podnikatele	16
1.4	Pobočky a zastoupení zahraničních podnikatelů	18
2.	SPOLEČNOST OBCHODNÍHO PRÁVA V POLSKU	25
2.1	Základní informace	25
2.2	Osobní společnosti	28
2.3	Kapitálové společnosti	41
3.	DAŇOVÝ SYSTÉM V POLSKU	57
3.1	Základní informace	57
3.2	Smlouva o zamezení dvojího zdanění	59
3.3	Základní definice z oblasti polského daňového systému	61
3.4	Daň z příjmů fyzických osob	67
4.	PRACOVNÍ PRÁVO V POLSKU	98
4.1	Základní informace	98
4.2	Druhy pracovních smluv	104
4.3	Způsoby ukončení pracovního poměru	107
4.4	Nezaměstnanecský pracovní poměr	111
4.5	Pracovní doba	113
4.6	Dovolené	116
4.7	Mzda zaměstnance	116
5.	DŮLEŽITÉ ZDROJE INFORMACÍ	122

PODNIKÁNÍ V POLSKU

1.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE

Zákon o svobodě podnikání

Dne 21. srpna 2004 vstoupil v platnost zákon **ze dne 2. července 2004 o svobodě podnikání** (Sb. Polské republiky z r. 2004, č. 173, pol. 1807 ve znění pozd. změn). Jeho předpisy jsou průlomem v principech jednání státu s podnikateli. Tento zákon zavádí řadu zjednodušení pro podnikatele jak při zahajování hospodářské činnosti, tak v jejím průběhu. Přijatá v něm řešení vytvářejí lepší právní prostředí pro podnikatele a také umožňují účinnější ochranu jejich zájmů.

Především byly zavedeny předpisy omezující počet dokumentů souvisejících se zahájením hospodářské činnosti, zkracující dobu nezbytnou pro vyřízení formalit, zmenšující katalog druhů činností, pro které je požadováno získání koncese nebo povolení, jak rovněž snižující obtížnosti související s kontrolami.

Definice hospodářské činnosti

V souladu s čl. 2 výše uvedeného zákona, **hospodářskou činností** je výdělečná výrobní, stavební, obchodní činnost, poskytování služeb,

vyhledávání, průzkum a těžba nerostů v nalezištích, organizovaná a kontinuální profesní činnost.

Ustanovení zákona se nevztahují na: výrobní činnost v zemědělství v rozsahu rostlinné výroby a také chovu a pěstování zvířat, zahradnictví, pěstování zeleniny, lesního hospodářství a říčního rybářství, a také pronajímání zemědělci místností, prodeje domácích pokrmů a poskytování v zemědělských hospodářstvích jiných služeb souvisejících s pobytem turistů.

Pojem podnikatele

Podnikatelem ve smyslu zákona je fyzická osoba, právnická osoba a organizační jednotka, která není právnickou osobou, které zvláštní zákon přiznává právní způsobilost – provozující hospodářskou činnost pod vlastním jménem. Za podnikatele jsou také považováni **společníci společnosti založené dle občanského zákoníku** (*spółka cywilna*) v rozsahu jimi prováděné činnosti.

Zákon změnil **dosavadní definici malého a středního podnikatele** a také zavedl úplně novou definici **mikropodnikatele**:

- **malý podnikatel** je ten, který alespoň v jednom ze dvou posledních rozvahových let zaměstnával v průměru ročně **méně než 50 zaměstnanců** a také dosáhl ročního čistého obrátu z prodeje zboží, služeb, výrobků a také finančních operací **nepřesahujícího ekvivalent ve zlotých ve výši 10 mil. EUR**, nebo součet aktiv jeho rozvahy vyhotovené ke konci jednoho z těchto let nepřesáhl ekvivalent ve zlotých výše uvedené částky,
- **střední podnikatel** je ten, který alespoň v jednom ze dvou posledních rozvahových let zaměstnával v průměru ročně **méně než 250 zaměstnanců**, a jeho čistý roční příjem z prodeje zboží, služeb, výrobků a také finančních operací **nepřesáhl ekvivalent ve zlotých ve výši 50 mil. EUR**, nebo součet aktiv jeho rozvahy vyhotovené ke konci jednoho z těchto let nepřesáhl ekvivalent ve zlotých ve výši 43 mil. EUR,
- **mikropodnikatel** je definován jako podnikatel, který zaměstnával ročně v průměru **méně než 10 zaměstnanců**, a jím dosahovaný čistý obrát nebo součet aktiv **nepřesáhl ekvivalent ve zlotých ve výši 2 mil. EUR**.

Subjekty oprávněné k vykonávání hospodářské činnosti

Hospodářskou činnost na území Polské republiky může provádět tuzemská a zahraniční **fyzická osoba** nebo tuzemská a zahraniční **právnícká osoba** splňující podmínky stanovené zákonem.

Podle výše uvedeného zákona zahraniční osobou je:

- fyzická osoba mající bydliště v zahraničí, která nemá polskou státní příslušnost,
- právnícká osoba se sídlem v zahraničí,
- organizační jednotka, která není právníckou osobou, mající právní způsobilost se sídlem v zahraničí.

Zahraníční osoby z členských států Evropské Unie (EU), členských států Evropského sdružení volného obchodu (EFTA), z členských států Evropského hospodářského prostoru (EEA), jak rovněž ze států, které nejsou účastníky smlouvy o Evropském hospodářském prostoru (avšak využívají svobodu podnikání na základě smluv uzavřených s Evropskou Unií) mohou zahajovat a vykonávat hospodářskou činnost na stejných principech jako polští státní příslušníci.

S ohledem na **zahraniční podnikatele** z členských států Evropské Unie, z členských států Evropského sdružení volného obchodu, ze států, které uzavřely s Evropskou Unií a jejími členskými státy, smlouvy upravní svobodu poskytování služeb, *bylo zavedeno nové ustanovení*, podle něhož mohou tito podnikatelé dočasně poskytovat služby dle pravidel stanovených příslušně v předpisech Smlouvy o založení Evropského společenství nebo v ustanoveních výše uvedených smluv bez nutnosti získání zápisu do registru podnikatelů, jak rovněž evidence hospodářské činnosti.

Cizinci, kteří nejsou občany jednoho ze států EU, mohou vykonávat hospodářskou činnost v Polsku dle stejných pravidel jako občané Polské Republiky, pokud mají:

- povolení k dlouhodobému pobytu,
- povolení k pobytu dlouhodobého rezidenta Evropských společenství,
- povolení k pobytu na dobu určitou udělené:
- za účelem sloučení rodiny,
- cizinci, který v jiném státě EU získal povolení k pobytu dlouhodobého rezidenta ES a také jeho manželé,

- statut uprchlíka,
- dočasnou ochranu,
- souhlas se strpěním pobytu,
- využívají v PR časovou ochranu,
- vlastní platnou Kartu Poláka.

Cizinci, kteří nemají žádné z výše vyjmenovaných povolení, mají právo zahajovat a provádět hospodářské činnosti na území PR výlučně formou:

- komanditní společnosti,
- komanditně-akciové společnosti,
- společnosti s ručením omezeným,
- akciové společnosti, a také přistoupení k takovým společnostem, nabytím jejich akcií a podílů, pokud mezistátní smlouvy neurčují jinak.

1.2 ZÁSADY ZAHÁJENÍ A VYKONÁVÁNÍ HOSPODÁŘSKÉ ČINNOSTI

Úvodní informace

V souladu s *čl. 14* výše uvedeného zákona **podnikatel může zahájit hospodářskou činnost** po provedení zápisu do registru podnikatelů v Celostátním soudním rejstříku nebo do Evidence hospodářské činnosti, dále v textu „evidence“.

Existuje však *výjimka* z výše uvedeného pravidla ve vztahu ke **kapitálové společnosti v organizaci**. Tato společnost totiž může vykonávat hospodářskou činnost před získáním zápisu do registru podnikatelů.

Cizinci mohou zahajovat hospodářskou činnost na území PR následujícími způsoby:

- budoucí podnikatel může zahájit hospodářskou činnost po získání zápisu do:

- evidence hospodářské činnosti,
- registru podnikatelů v Celostátním soudním rejstříku,
- registru zastoupení zahraničních podnikatelů vedeného ministrem příslušným pro hospodářské záležitosti.

Evidence hospodářské činnosti

Jedná se o evidenci osob vykonávajících hospodářskou činnost (také na základě koncesí a povolení). Evidenci vede **obec** místně příslušná pro bydliště podnikatele. Podle zákona **místem bydliště** je místo, kde podnikatel pobývá za účelem trvalého pobytu.

V případě polských občanů, občanů členských států Evropské dohody o volném obchodu, občanů států, s nimiž Polská republika uzavřela mezinárodní smlouvy, zahajujících hospodářskou činnost na území Polské republiky – majících místo trvalého pobytu mimo území Polské republiky, **místní příslušnost obce pro evidenční účely se stanovuje podle hlavního místa vykonávání činnosti na území Polské republiky.**

Evidenčním orgánem je starosta obce, starosta města nebo primátor města. Provádí zápis do evidence hospodářské činnosti.

Tato evidence je **veřejná**, tzn., že kdokoliv má právo přístupu k údajům obsaženým v evidenci a k nahlédnutí do evidenčních spisů podnikatele zapsaného do evidence.

Podnikatel zapsaný do evidence má vedené evidenční spisy zahrnující zejména doklady tvořící podklad pro zápis.

Zápis do evidence se provádí na **žádost**, pokud zvláštní předpisy nestanoví zápis z moci úřední. Zápisem do evidence je také **vyškrtnutí** nebo **změna zápisu**.

Žádost o zápis do evidence se podává na úředním formuláři.

Tento formulář musí obsahovat:

- název podnikatele, jeho rodné číslo (*polsky PESEL*), pokud jej vlastní. V případě cizinců – ověřenou zplnomocněným zaměstnancem úřadu kopii pasu nebo jiného dokumentu stvrzujícího totožnost a státní příslušnost,
- daňové identifikační číslo (DIČ) (*polsky NIP*),
- označení místa bydliště a adresy, doručovací adresu podnikatele a také adresu, na které je prováděna hospodářská činnost, a pokud podnikatel vykonává činnost mimo místo bydliště – adresu hlavního místa vykonávání činnosti a pobočky, pokud byla zřízena,
- vymezení předmětu vykonávání hospodářské činnosti, v souladu s Polskou klasifikací činností (PKČ)
- informace o společenské smlouvě společnosti založené dle občanského zákoníku (*polsky spółka cywilna*), pokud taková smlouva byla uzavřena,

- údaje stálého zmocněnce, oprávněného k vedení záležitostí podnikatele, pokud podnikatel takovéto zmocnění poskytl,
- uvedení data zahájení hospodářské činnosti,
- informace o existenci nebo ukončení bezpodílového vlastnictví manželů.

Pokud žádost o zápis do evidence obsahuje **formální nedostatky** v podobě např. chybějící úhrady, evidenční orgán vyzývá bezodkladně k doplnění podání v termínu 7 dnů, jinak žádost bude pozastavena bez projednání.

Výše uvedená žádost je zpoplatněna částkou **ve výši 100 PLN**, pokud se jedná o změnu zápisu, poplatek činí 50 PLN.

Rozhodnutí o zápisu do evidence se vydává bezodkladně, ne později než v termínu 3 pracovních dnů ode dne podání žádosti.

Zápisu do evidence podléhají:

- název podnikatele,
- daňové identifikační číslo (DIČ),
- označení místa bydliště a adresy pro doručování podnikatele, adresa, na které je vykonávána činnost, a pokud podnikatel vykonává činnost mimo místo bydliště – adresa hlavního místa vykonávání činnosti a pobočky, pokud byla zřízena,
- vymezení předmětu provádění hospodářské činnosti, v souladu s Polskou klasifikací činností (PKČ),
- informace o přidělení, změně nebo odebrání koncese,
- informace o zápisu do registru vázané činnosti a také o vyškrtnutí z registru,
- údaje stálého zmocněnce, oprávněného k vedení záležitostí podnikatele.

Evidenční orgán vydává rozhodnutí o odmítnutí zápisu, pokud:

- žádost se týká činnosti, na kterou se nevztahují předpisy zákona,
- žádost nebyla podána oprávněnou osobou,
- byl pravomocně prohlášen zákaz provádění hospodářské činnosti uvedené v žádosti.

DŮLEŽITÉ!

Podnikatel vykonávající hospodářskou činnost na vlastní účet odpovídá za závazky osobně, celým svým majetkem!

V souladu s výše uvedenými informacemi fyzická osoba (také zahraniční – splňující všechny předpoklady) zahajuje hospodářskou činnost v následujícím pořadí:

- první krok – myšlenka týkající se vykonávání vlastní podnikatelské činnosti,
- druhý krok – podání žádosti o zápis do evidence hospodářské činnosti na obecním úřadě příslušném pro místo bydliště fyzické osoby (cizince),
- třetí krok – podání žádosti o přidělení IČ (v *Polsku REGON – pozn. překladatele*), (tzn. identifikační číslo přidělované subjektům vykonávajícím hospodářskou činnost pro statistické účely) na pobočce Statistického úřadu v průběhu 14 dnů od zahájení hospodářské činnosti (dodatečně cizinec zahajující hospodářskou činnost musí získat DIČ, tj. daňové identifikační číslo přidělované ředitelem finančního úřadu),
- čtvrtý krok – zhotovení razítka nutného ke zřízení účtu v bance. Razítko musí obsahovat: název firmy (jméno a příjmení), adresu firmy s kontaktními čísly, čísla DIČ a IČ,
- pátý krok – zřízení bankovního účtu. Ke zřízení bankovního účtu je nezbytné vlastnění dokumentů stvrzujících zahájení hospodářské činnosti, včetně zápisu do evidence hospodářské činnosti,
- šestý krok – podání formuláře NIP-1 na finančním úřadě,
- sedmý krok – podání žádosti o pojištění u Správy sociálního zabezpečení (*Zakład Ubezpieczeń Społecznych*) v průběhu 7 dnů ode dne zahájení hospodářské činnosti (osoby vykonávající hospodářskou činnost musí platit odvody na sociální pojištění).

Celostátní soudní rejstřík

Celostátní soudní rejstřík byl zřízen na základě **zákona ze dne 20. srpna 1997 o Celostátním soudním rejstříku**. Jedná se o druh veřejného registru vedeného vybranými obvodními soudy (hospodářské soudy) a ministerstvem spravedlnosti. Tento orgán se skládá ze tří samostatných registrů:

- podnikatelů (zde se zapisují osobní a kapitálové společnosti, státní podniky, zahraniční podnikatele, pobočky zastoupení působících na území PR).

Registr podnikatelů se skládá ze šesti oddílů:

- oddíl I – obsahuje údaje o názvu nebo firmě subjektu, označení právní formy provozované činnosti, sídlo a adresu a také případně

pobočky daného podnikatele, číslo DIČ a IČ, jak rovněž informace o společenské smlouvě nebo statutu, na základě kterého podnikatel působí,

- oddíl II – obsahuje informace o způsobu zastupování společnosti a také údaje osob, které jsou součástí oprávněného orgánu spolu se způsobem zastupování nebo společníků oprávněných k zastupování osobní společnosti,
- oddíl III – uvádí předmět činnosti podnikatele podle kódů Polské klasifikace činností, poznámku o předložení roční účetní závěrky, usnesení o jejím schválení,
- oddíl IV – plní výstražnou funkci, obsahuje totiž informace o vzniku daňových, celních nedoplatků, nedoplatků z titulu odvodů na sociální pojištění a také zastavení exekučního řízení,
- oddíl V – zde se zapisují poznámky o ustanovení nebo odvolání opatrovníka,
- oddíl VI – obsahuje informace o zahájení a ukončení likvidace nebo o uvalení nucené správy, obsahuje také údaje likvidátorů nebo správců včetně způsobu zastupování. V tomto oddíle podléhají také zveřejnění údaje o sloučení nebo změně podnikatele a také informace o vyhlášení konkurzu.
- **spolků, jiných společenských a profesních organizací, nadací a také veřejných zařízení zdravotní péče,**
- **insolventních dlužníků.**

Kromě toho Celostátní soudní rejstřík plní dvě základní funkce:

- **informační** – spočívá v tom, že CSR tvoří celostátní databázi subjektů zapojených do hospodářského styku,
- **legalizační** – spočívá v tom, že teprve zápis do registru umožňuje provozování dalších činností (často je souznačné se získáním právní subjektivity).

Hlavní úlohou Celostátního soudního rejstříku je veřejné poskytování rychlé a spolehlivé informace o právním postavení registrovaného subjektu (Centrální informace CSR), nejdůležitějších elementech jeho finanční situace a také způsobu jeho zastupování.

Kromě toho CSR obsahuje jiné důležité pro hospodářský styk údaje o podnikateli, včetně mj.:

- informací o daňových a celních nedoplatcích,

- informací o nedoplatcích vůči SSZ (ZUS),
- informací o věřitelích a výši nesplacených pohledávek.

Celostátní soudní rejstřík je z formálního hlediska **veřejný**, tzn., že kterýkoliv zájemce má právo seznámit se s údaji zapsanými do registru, obdržet opis, výpis nebo potvrzení týkající se údajů obsažených v rejstříku. Informace jsou zpřístupňovány v sídle registračního soudu, opisy a výpisy je možné vyzvednout na pobočkách Centrální informace Celostátního soudního rejstříku.

Žádost o zápis do Celostátního soudního rejstříku registrační soud projednává ne později než **v termínu 7 dnů od data jejího podání**. Pokud projednání žádosti vyžaduje výzvu k odstranění překážky v provedení zápisu, žádost musí být projednána v průběhu 7 dnů od odstranění překážky žadatelem, což neporušuje termíny stanovené ve zvláštních předpisech. V případě, že projednání žádosti vyžaduje vyslechnutí účastníků řízení nebo uskutečnění jednání, je třeba jí projednat nejpozději v průběhu měsíce.

Podnikatel **po získání zápisu do registru podnikatelů nebo do evidence hospodářské činnosti** je povinen uvádět v písemných prohlášeních, adresovaných v rozsahu své činnosti k označeným osobám a orgánům daňové identifikační číslo (DIČ) a také používat toto číslo v právním a hospodářském styku.

KONCESE A VÁZANÁ HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST

Pojem koncese

Koncese je povolující úřední dokument vydávaný koncesním orgánem. Tento dokument opravňuje majitele koncese k vykonávání přesně vymezené hospodářské činnosti. Udělování koncesí se zavádí z důvodu bezpečnosti státu nebo občanů nebo jiného důležitého veřejného zájmu. Je projevem regulované hospodářské činnosti prováděné státem. Vyjadřuje udělení souhlasu veřejných orgánů na zahájení a vykonávání činností určeným podnikatelem.

Druhy koncesovaných činností jsou vyjmenovány taxativně v *zákoně o svobodě podnikání*. Koncesovanou činností **ve smyslu čl. 46** zmíněného zákona je:

- průzkum nebo zjišťování ložisek nerostů, dobývání nerostů z nalezišť, skladování látek bez nádrží a také skladování odpadů v nadložích, včetně podzemních důlních děl,

- výroba a uvádění do oběhu výbušnin, zbraní a munice a také výrobků a technologií pro vojenské nebo policejní použití,
- výroba, zpracování, skladování, přeprava, distribuce a obchod pohonnými látkami a energií,
- ochrana osob a majetku,
- šíření televizních a radiových programů,
- letecká přeprava.

Výše uvedený katalog koncesovaných živností je **katalogem uzavřeným**, proto také zavedení koncesování jiných oborů hospodářské činnosti vyžaduje změnu platného zákona.

Obecným pravidlem je, že koncesi uděluje **ministr příslušný vzhledem k předmětu hospodářské činnosti zahrnuté koncesí**. Koncese jsou udělovány **na dobu od 5 do 50 let**, pokud podnikatel nezažádá o udělení koncese na kratší dobu.

Koncesní řízení

Koncesní jednání – jedná se o vztah, ke kterému dochází mezi koncesním orgánem a majitelem koncese. Vyskytuje se v něm kompetenční podřízenost žadatele, vyjadřující typickou pro administrativní vztahy nerovnost subjektů. Na rozdíl od administrativního vztahu, který je povinný, koncesní vztah je nepovinný.

Koncesní řízení je zahajováno podáním žádosti subjektem zainteresovaným získáním koncese. Žádost o udělení nebo o změnu koncese v souladu s *čl. 49 zákona o svobodě podnikání* obsahuje:

- název podnikatele, označení jeho sídla a adresy nebo místa bydliště a také adresy hlavního místa vykonávání hospodářské činnosti,
- číslo v registru podnikatelů nebo v evidenci a také daňové identifikační číslo (DIČ),
- určení druhu a rozsahu vykonávání hospodářské činnosti, na kterou má být udělena koncese.

Je však třeba pamatovat na zvláštní ustanovení, která se nacházejí ve zvláštních zákonech.

Koncesní orgán může vyzvat žadatele k doplnění (v určeném termínu) chybějící dokumentace stvrzující, že žadatel splňuje podmínky stanovené právními předpisy, vyžadované k vykonávání určené hospodářské činnosti (jinak žádost může zůstat neprojednána). Může rovněž

provést kontrolu skutečností uvedených v žádosti o udělení koncese za účelem zjištění, zda podnikatel splňuje podmínky pro vykonávání činnosti, na kterou se vztahuje koncese, a také zda zajišťuje správné provádění činnosti, na kterou se vztahuje koncese.

Koncesní orgán je povinen sdělit podrobnou informaci o podmínkách bezodkladně po zahájení řízení ve věci udělení koncese.

Standardní řízení je podrobeno dalším dvěma změnám:

- pokud počet koncesí, které orgán zamýšlí udělit, je menší, než počet podaných žádostí (za předpokladu, že podnikatele splňují všechny požadavky), pak po vyhlášení počtu předpokládaných koncesí v Úředním věstníku Polské republiky „Monitor Polski“ je prováděná veřejná soutěž. O tom, který žadatel obdrží koncesi, rozhoduje výše poplatku, který deklarují jednotliví podnikatele,
- druhou změnou je instituce **příslibu**, kterou potvrzuje v čl. 60 *zákon o svobodě podnikání*. V souladu s citovaným zákonem podnikatel, který má v úmyslu zahájit hospodářskou činnost, se může ucházet o příslib vydání koncese, dále v textu „příslib“. V příslibu udělení koncese je podmíněno splněním podmínek vykonávání hospodářské činnosti vyžadující získání koncese. V řízení o udělení příslibu se používají předpisy týkající se udělení koncese. Doba platnosti příslibu nemůže být kratší než 6 měsíců. Kromě toho v období platnosti příslibu nelze odmítnout udělení koncese na vykonávání hospodářské činnosti vymezené v příslibu, ledaže:
 1. došlo ke změně údajů obsažených v žádosti o udělení příslibu,
 2. žadatel nesplnil všechny podmínky stanovené v příslibu.

Vázaná hospodářská činnost

V souladu s čl. 5 b. 5 *zákonu o svobodě podnikání* **vázanou hospodářskou činností** je hospodářská činnost, jejíž provádění vyžaduje splnění zvláštních podmínek, stanovených právními předpisy. Definici vázané činnosti podrobněji vysvětluje čl. 64 *odst. 1 výše citovaného zákona* a vymezuje, že daný typ činnosti je vázanou činností, pokud ustanovení zvláštního zákona takto stanoví, a podnikatel může vykonávat tuto činnost, pokud splňuje zvláštní podmínky určené ustanoveními tohoto zvláštního zákona a po získání zápisu v registru vázané činnosti, s výhradou čl. 75, který stanovuje druhy činností, jejichž vykonávání vyžaduje získání povolení, ohlášení, licence nebo souhlasu.

Jako vázané činnosti byly uznány následující druhy činností:

- uchovávání osobní a mzdové dokumentace zaměstnavatelů s dočasným obdobím uchovávání,
- turistické služby,
- postgraduální vzdělávání,
- kontrola vozidel,
- směnárenské služby,
- telekomunikační služby, které jsou hospodářskou činností,
- poštovní, nevyžadující povolení.

Řízení v rozsahu vázané hospodářské činnosti

Čl. 64 zákona o svobodě podnikání uvádí, že podnikatel může zahájit hospodářskou činnost, pokud splňuje zvláštní podmínky jejího vykonávání, stanovené ustanoveními zvláštního zákona a po získání zápisu v registru hospodářské činnosti.

V souladu s čl. 67 odst. 1 orgán, který vede registr, je povinen uskutečnit zápis v termínu 7 dnů ode dne podání tomuto orgánu žádosti o zápis spolu s prohlášením o splnění podmínek vyžadovaných k vykonávání hospodářské činnosti, pro kterou registr je veden. Pokud v tomto termínu orgán neprovede zápis, a ode dne podání žádosti uplynulo 14 dní, podnikatel může zahájit činnost po předchozím písemném uvědomění o tomto orgánu, který zápis neprovedl. Orgán, který vede registr vázané činnosti, vydává úřední potvrzení o provedení zápisu.

Zápis do registru regulované činnosti orgán, který vede registr vázané činnosti, provádí na *písemnou žádost* podnikatele. K žádosti o zápis podnikatel připojuje prohlášení, že údaje uvedené v žádosti o zápis jsou úplné a pravdivé, a také že jsou mu známy, a že splňuje podmínky vyžadované k vykonávání dané vázané činnosti.

Kromě toho výše uvedený orgán si zachovává právo kontrolovat podnikatele, proto také podnikatel je povinen uchovávat všechny doklady nutné k prokázání splnění podmínek vyžadovaných k provádění dané vázané činnosti.

Stejně důležité je to, že registr vázané činnosti je veřejný, tzn., že kdokoliv má právo přístupu k údajům v něm obsažených prostřednictvím orgánu, který registr vede.

1.3 KONTROLA PODNIKATELE

V souladu se *zákonem o svobodě podnikání*, orgány veřejné správy vykonávající své závazky, zejména v rozsahu dozoru a kontroly, mají povinnost respektovat oprávněné zájmy podnikatele. Předpisy týkající se provádění kontroly u podnikatelů jsou obsaženy v *kapitole 5 výše citovaného zákona*.

Podnikatel tedy je povinen určit písemně osobu, která ho bude zastupovat v průběhu kontroly, zejména v době jeho nepřítomnosti, což má pomoci v jejím řádném provedení.

Kromě toho podnikatel musí vést a uchovávat ve svém sídle **kontrolní knihu**, kde mimo jiné budou zapisovány

- předmětný rozsah kontroly,
- data jejího zahájení a ukončení,
- doporučení po kontrole a opatření provedené podnikatelem po kontrole.

Tyto zápisy bude provádět kontrolní orgán, zatímco podnikateli přísluší uvádění v knize informací o provádění opatření po kontrolách nebo jiných údajů, které se jí týkají.

Spolu s knihou podnikatel je povinen uchovávat zápisy o kontrole, a také tyto zápisy zpřístupnit na žádost kontrolních orgánů.

Byl také **zaveden zákaz zahajování a provádění více než jedné kontroly u daného podnikatele ve stejné době**. Byla omezena doba jejich trvání (v případě mikro-, malých a středních podnikatelů nemůže tato kontrola přesahovat 4 týdny, v případě ostatních – 8 týdnů, a její prodloužení vyžaduje doplnění v písemné formě).

Zákon nicméně předpokládá **výjimky** z výše uvedených pravidel. Patří k nim zejména:

- situace, kdy provedení kontroly je nezbytné pro vedené proti podnikateli vyšetřování nebo zjišťování, když zvláštní předpisy předvádají takovou možnost, a také když je toto opodstatněno ohrožením života, zdraví nebo životního prostředí,
- když se kontrola týká oprávněnosti provedení vrácení daně z přidané hodnoty na základě předpisů o vrácení fyzickým osobám některých výdajů souvisejících s bytovou výstavbou.

1.4 POBOČKY A ZASTOUPENÍ ZAHRANICNÍCH PODNIKATELŮ

Úvodní informace

Pobočky a zastoupení jsou dvě existující v polském právním systému povolené formy vykonávání hospodářské činnosti. Na rozdíl od ostatních (společnost, individuální činnost) jsou tyto formy dostupné výlučně zahraničním podnikatelům.

O tom, zda daná osoba je zahraničním podnikatelem, rozhodují platné předpisy ve státě, kde bydlí (pokud se jedná o fyzickou osobu), nebo má sídlo (pokud je právnickou osobou nebo organizační jednotkou nemající právní subjektivitu).

Výše uvedený princip byl stanoven v *čl. 9 zákona Mezinárodní právo soukromé* (Sb. Polské republiky z r. 1946, č. 1965, pol. 290 ve znění pozd. změn) a také v *čl. 5 zákona o svobodě podnikání* ze dne 2. července 2004 (Sb. Polské republiky z r. 2004, č. 173, pol. 1807).

Zahranichní podnikatel – je zahraniční osoba vykonávající hospodářskou činnost v zahraničí. Pro vykonávání činnosti na území Polské republiky zahraniční podnikatelé mohou na základě vzájemnosti, pokud ratifikované mezinárodní smlouvy nestanoví jinak, **tvorit pobočky nebo zastoupení se sídlem na území PR**. Při jejich založení zahraničními podnikateli z členských států Evropské Unie a členských států Evropského sdružení volného obchodu (EFTA) platí stejná pravidla jako v případě polských podnikatelů.

Pobočky zahraničních podnikatelů

a) definice pobočky

Pobočka tvoří oddělenou a organizačně samostatnou část hospodářské činnosti vykonávanou podnikatelem mimo sídlo podnikatele nebo hlavní místo provádění činnosti. Základní vlastností pobočky je chybějící oddělenost právní subjektivity od zahraničního podnikatele, i když to neznamená úplný nedostatek autonomie pobočky.

b) předmět činnosti

Zahranichní podnikatelé zřizující pobočku mohou vykonávat hospodářskou činnost výlučně v rozsahu svého předmětu činnosti v mateřském státě. Toto znamená, že předmět činnosti vykonávané pobočkou

nemůže být širší než předmět činnosti zahraničního podnikatele, kdežto nic nebrání tomu, aby pobočka realizovala užší rámec činnosti.

c) ustanovení osoby zplnomocněné k zastupování zahraničního podnikatele

V souladu s čl. 87 zákona o svobodě podnikání povinnosti zahraničního podnikatele je ustanovení osoby zplnomocněné v pobočce k zastupování podnikatele, tzn. uvedení jména a příjmení a také její adresy v Polsku. Taková osoba bude působit na základě občansko-právního zplnomocnění, nebo na základě obchodního zplnomocnění – prokury. Ustanovení zastupující osoby v pobočce nezbavuje zahraničního podnikatele vlivu na činnost vykonávanou pobočkou. Povinnost její přítomnosti v Polsku je naproti tomu dána praktickými důvody, zajištěním bezpečnosti styku, a také jistoty smluvních partnerů obchodujících se zahraničním podnikatelem vykonávajícím v Polsku svojí činnost formou pobočky.

d) zápis do registru podnikatelů

Pobočka může vykonávat hospodářskou činnost po získání zápisu do registru podnikatelů. Zahraniční podnikatel, za účelem získání zápisu do registru podnikatelů, nezávislé na povinnostech stanovených v předpisech o Celostátním soudním rejstříku, je povinen:

- uvést jméno a příjmení a také adresu osoby zplnomocněné v polské pobočce k zastupování zahraničního podnikatele,
- připojit notářsky ověřený vzor podpisu osoby zplnomocněné v pobočce k zastupování zahraničního podnikatele,
- v případě, že působí na základě zakladatelské listiny, smlouvy nebo statutu – předat takový dokument do registračních spisů pobočky spolu s ověřeným překladem do polského jazyka; naproti tomu, v případě že zahraniční podnikatel zřídil na území PR více než jednu pobočku, předání těchto dokumentů může nastat v jedné z poboček, s tím že v registračních spisech je třeba uvést tu pobočku, ve které uvedené doklady byly předány, spolu s označením soudu, v němž se nacházejí spisy a číslo pobočky v registru,
- v případě, že existuje nebo vykonává činnost na základě zápisu do registru – k předání do registračních spisů pobočky opisu z tohoto registru spolu s ověřeným překladem do polského jazyka.

e) povinnosti pobočky

Pobočka je povinna:

- používat název zahraničního podnikatele v jazyce státu jeho sídla spolu s přeloženým do polského jazyka názvem právní formy podnikatele a připojením „pobočka v Polsku“,
- vést oddělené účetnictví v polském jazyce v souladu s předpisy o účetnictví,
- oznamovat ministrovi příslušnému pro hospodářské záležitosti veškeré změny skutečného a právního stavu v rozsahu změny okolností, a to pokud došlo k otevření likvidace podnikatele, který zřídil pobočku, nebo když pozbyl právo vykonávání hospodářské činnosti v termínu 14 dnů ode dne vzniku těchto okolností.

f) likvidace pobočky zahraničního podnikatele

Na likvidaci pobočky zahraničního podnikatele se vztahují příslušné předpisy Zákoníku obchodních společností (Kodeks Spółek Handlowych) o likvidaci společnosti s ručením omezeným.

Řízení při přihlášení pobočky zahraničního podnikatele do registru

K přihlášení pobočky zahraničního podnikatele je zapotřebí formulář registrační žádosti KRS-W10, ke kterému je třeba přiložit úřední formuláře nutné pro přihlášení příslušné právní formy podnikatele. Budou to – v každém případě – tiskopisy: KRS-WK s údaji osob oprávněných k zastupování zahraničního podnikatele (také osob, které jsou součástí dozorčího orgánu, pokud je takový předpokládán) a také KRS-WM popisující předmět činnosti pobočky.

Kromě povinných informací, vyplývajících z předpisů zákona o Celostátním soudním rejstříku, zahraniční podnikatel je povinen uvést jméno a příjmení a také adresu na území Polska osoby zplnomocněné v pobočce k zastupování zahraničního podnikatele (na tiskopise KRS-WJ), připojit notářsky ověřený vzor podpisu této osoby, odevzdat opis zakladatelské listiny, smlouvy nebo statutu, na základě kterého působí zahraniční podnikatel, a také ověřený překlad do jazyka polského takového dokumentu. Pokud zahraniční podnikatel zřizující pobočku existuje nebo vykonává činnost na základě zápisu do registru, do registračních spisů pobočky je třeba také připojit opis z tohoto registru spolu s ověřeným překladem do polského jazyka.

V případě, že zahraniční podnikatel zřídil na území PR více než jednu pobočku, k podání výše vyžadovaných dokumentů (ale ne úředních tiskopisů) může dojít ve spisech jedné z poboček, s tím, že v registračních spisech ostatních poboček je třeba uvést pobočku, ve které uvedené doklady byly předány, určit soud, v němž se spisy nacházejí, a číslo pobočky v registru.

K přihlášce je třeba současně připojit potvrzení o uhrazení soudního zápisu (v částce 1.000 PLN) a také poplatky za uveřejnění zápisu v Soudním a Hospodářském Věstníku (*Monitor Sądowy i Gospodarczy*) (500 PLN).

Popis vyžadovaných tiskopisů a příloh k tiskopisům:

- KRS-W10 – žádost o registraci subjektu v registru podnikatelů
- KRS- WK – orgány subjektu/společníci oprávnění k zastupování subjektu
- KRS-WM – předmět činnosti
- KRS-WJ – zástupce zahraničního subjektu

Zastoupení zahraničních podnikatelů

a) pojem a rozsah činností zastoupení

Zastoupení, obdobně jako pobočka, je formou vykonávání zahraničním podnikatelem činnosti v rozsahu reklamy a podpory zahraničního podnikatele.

b) zápis do registru zastoupení zahraničních podnikatelů

Zřízení zastoupení vyžaduje zápis do registru zastoupení zahraničních podnikatelů, vedeného ministrem příslušným pro hospodářské záležitosti. Zápis se provádí na základě podané žádosti a v souladu s jejím obsahem.

Žádost vyhotovená v polském jazyce musí obsahovat:

- název, sídlo a právní formu zahraničního podnikatele,
- předmět hospodářské činnosti zahraničního podnikatele,
- jméno, příjmení a také adresu bydliště na území PR osoby zplnomocněné k zastupování zahraničního podnikatele,
- adresu zastoupení na území PR.

K žádosti je třeba připojit:

- pokud zahraniční podnikatel působí na základě zakladatelské listiny, smlouvy nebo statutu – opis tohoto dokumentu,
- pokud zahraniční podnikatel existuje nebo vykonává činnost na základě zápisu do registru – opis tohoto registru,
- prohlášení zahraničního podnikatele o ustanovení zastoupení na území PR,
- doklad potvrzující právní titul zahraničního podnikatele k místnosti (nemovitosti), ve které bude činnost vykonávána.

Dokumenty, o kterých je pojednáváno výše, vyhotovené v cizím jazyce, je třeba předložit spolu s **ověřeným překladem do polského jazyka**. O provedení zápisu zastoupení do registru zastoupení se vydává z moci úřední potvrzení, které musí obsahovat údaje obsažené v žádosti, a také číslo zápisu do registru zastoupení a datum zápisu.

c) povinnosti zastoupení

Kromě splnění povinností souvisejících s registrací, zahraniční podnikatel, který zřizuje zastoupení v PR, je povinen:

- používat k označení zastoupení původního názvu zahraničního podnikatele spolu s přeloženým do polského jazyka názvem právní formy podnikatele a také připojením slov „zastoupení v Polsku“,
- vést pro zastoupení oddělené účetnictví v polském jazyce, v souladu s předpisy o účetnictví,
- oznamovat ministrovi pro hospodářské záležitosti veškeré změny skutečného a právního stavu v rozsahu údajů obsažených v žádosti o registraci zastoupení, a také o zahájení likvidace podnikatele a jejím ukončení, a také o jeho ztrátě práva na vykonávání hospodářské činnosti nebo nakládání se svým majetkem, v termínu 14 dnů ode dne vzniku těchto událostí. V přihlášce je třeba uvést údaje, které se uvádějí v žádosti o registraci zastoupení.

d) likvidace zastoupení

Na likvidaci zastoupení se vztahuje *předpis čl. 91 odst. 2* a také předpisy zákoníku obchodních společností o likvidaci společnosti s ručením omezeným.

e) zákaz vykonávání činnosti zastoupení

Ministr hospodářství vydává rozhodnutí o zákazu provádění činnosti zastoupení v případě, že:

- zastoupení závažným způsobem porušuje polské právo nebo neplní své povinnosti v souladu s právními předpisy,
- došlo k zahájení likvidace zahraničního podnikatele, který zřídil zastoupení, nebo pozbyl právo vykonávat hospodářskou činnost nebo nakládat se svým majetkem,
- činnost zahraničního podnikatele nebo zastoupení ohrožuje bezpečnost a obranu státu, ochranu státního tajemství nebo jiný významný veřejný zájem.

Zákon o svobodě podnikání z r. 2004

je úzce spojený s jinými právními předpisy:

- Zákoník obchodních společností (Kodeks Spółek Handlowych) (Sb. Polské republiky z r. 2000, č. 94, pol. 1037 ve znění pozd. změn),
- Zákon o Celostátním soudním rejstříku (Sb. Polské republiky z r. 2001, č. 17, pol. 209 ve znění pozd. změn),
- Zákon o dani z příjmů fyzických osob (Sb. Polské republiky z r. 2000, č. 14, pol. 176 ve znění pozd. změn),
- Zákon o dani z příjmů právnických osob (Sb. Polské republiky z r. 2000, č. 54, pol. 654 ve znění pozd. změn),
- Zákoník o přestupcích (Sb. Polské republiky z r. 1971, č. 12, pol. 114 ve znění pozd. změn),
- Zákon o systému sociálního zabezpečení (Sb. Polské republiky z r. 2007, č. 11, pol. 74 ve znění pozd. změn),
- Zákon o dani z přidané hodnoty (Sb. Polské republiky z r. 2004, č. 54, pol. 535 ve znění pozd. změn),
- Zákon o cizincích (Sb. Polské republiky z r. 2006, č. 234, pol. 1694 ve znění pozd. změn),
- Zákon o evidenci obyvatelstva a o průkazech totožnosti (Sb. Polské republiky z r. 2006, č. 139, pol. 993 ve znění pozd. změn),
- Mezinárodní právo soukromé (Sb. Polské republiky z r. 1965, č. 46, pol. 290 ve znění pozd. změn),
- Zákon – Daňový řád (Sb. Polské republiky z r. 2005, č. 8, pol. 60 ve znění pozd. změn),
- Zákon o potírání nekalé soutěže (Sb. Polské republiky z r. 2003, č. 153, pol. 1503).

Zkratky použité ve výše uvedeném zpracování:

- EU – Evropská unie
- EFTA – Evropská dohoda o volném obchodu
- EEA – Evropský hospodářský prostor
- PR – Polská republika
- CSR – Celostátní soudní rejstřík
- EHČ – Evidence hospodářské činnosti
- DIČ – daňové identifikační číslo

2.1. SPOLEČNOSTI OBCHODNÍHO PRÁVA V POLSKU

2.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE

Obchodní společnost je právní forma spolupráce za účelem výtěžku minimálně dvou subjektů ve smyslu občanského práva, vznikající v důsledku uzavření příslušné smlouvy upravené ustanoveními obchodního práva. V Polsku předpisy v rozsahu obchodních společností upravuje zákon ze dne 15. září 2000 – Zákoník obchodních společností (*Kodeks Spółek Handlowych*) (Sb. Polské republiky 2000, č. 94, pol. 1037).

Tento zákon především upravuje vznik, organizaci, fungování, likvidaci, sloučení, rozdělení a transformaci obchodních společností. Společníci nebo akcionáři, kteří podepisují smlouvu obchodní společnosti, se zavazují usilovat o dosažení společného cíle vnesením finančních vkladů a také pokud smlouva nebo statut společnosti takto stanoví, spoluprací jiným určeným způsobem. Tedy obchodními společnostmi ve smyslu ZOS jsou:

- **osobní společnosti:**
 - veřejná obchodní společnost (spółka jawna),
 - partnerská společnost,
 - komanditní společnost,
 - komanditně-akciová společnost.

- **kapitálové společnosti:**
 - společnosti s ručením omezeným,
 - akciová společnost.

Výše uvedený zákoník však neupravuje předpisy civilní společnosti (spółka cywilna), neboť působení této společnosti upravuje občanský zákoník (Sb. Polské republiky 1964, č. 16, pol. 93 ve znění pozd. změn).

Charakteristika osobních společností

Osobní společnosti zakládají svoji činnost na osobní práci společníků v podniku společnosti. Jak již bylo uvedeno výše, osobními společnostmi jsou: **veřejná obchodní společnost, partnerská, komanditní a komanditně-akciová společnost.**

Veřejnou obchodní, komanditní a také komanditně-akciovou společnost je možné založit pouze za účelem vedení podniku pod vlastním názvem. Partnerskou společnost je možné založit za účelem vykonávání svobodného povolání ve společnosti vedoucí podnik pod vlastním jménem.

Osobní společnosti mají následující vlastnosti:

- žádná právní subjektivita (tzv. **neúplné právnické osoby**),
- vedou podnik pod vlastním jménem,
- společníci zastupují společnost (obecně, jelikož např. v partnerské společnosti k tomu může být ustanoveno představenstvo),
- existuje pevný vztah mezi společníky,
- údaje o společnících musí být zveřejněné (avšak z této zásady existují výjimky, např. komanditisté, pokud nechtějí nést plnou zodpovědnost za závazky společnosti, neměli by být zveřejňováni v názvu společnosti),
- společníci vnáší podíly,
- neomezená a solidární odpovědnost osobním majetkem společníků za závazky společnosti (avšak z této zásady existují výjimky, když např. akcionáři v komanditně-akciové společnosti nezodpovídají za závazky společnosti),
- společníci pracují ve prospěch společnosti (ne všichni mají takovou povinnost, občas postačí vnesení vkladů v příslušné výši),
- jednoduché účetnictví,
- změna ustanovení společenské smlouvy vyžaduje souhlas všech společníků, pokud smlouva nestanoví jinak,

- všechna práva a povinnosti společníka osobní společnosti mohou být převedena na jinou osobu pouze tehdy, když společenská smlouva toto stanovuje,
- všechna práva a povinnosti společníka osobní společnosti mohou být převedena na jinou osobu pouze po získání písemného souhlasu všech ostatních společníků, pokud společenská smlouva nestanoví jinak,
- v případě převedení všech práv a povinností společníka na jinou osobu, za závazky vystupujícího společníka související s účastí v osobní společnosti a závazky této osobní společnosti zodpovídají **solidárně** vystupující společník a také společník přistupující do společnosti.

Charakteristika kapitálových společností

Kapitálové společnosti – jsou subjekty obchodního práva definované v zákoně Zákonník obchodních společností. Seskupují **společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti**, tudíž společnosti vlastníci základní kapitál jako nejdůležitější prvek, který je základem pro jejich vznik, a také zbavují s jistými výjimkami podílníky/akcionáře osobní odpovědnosti za závazky těchto společností.

Tyto společnosti tvoří vyšší formu hospodářské organizace ve vztahu k osobním společnostem. Souvisí to s níže uvedenými vlastnostmi vymezenými zákonem:

- vlastní základní kapitál (s tím, že v jednom z druhů osobních společností, **komanditně-akciové**, se takový kapitál vyskytuje),
- získávají právní subjektivitu – v okamžiku zápisu do registru podnikatelů vedeného CSR,
- vlastní shromážděný majetek oddělený od osobního majetku společníků nebo akcionářů,
- vyřazují společníky nebo akcionáře z přímého vedení záležitostí společnosti,
- smluvně ujednávají pro společníky nebo akcionáře jejich práva a povinnosti vůči společnosti,
- předmětem vkladu do kapitálové společnosti nemůže být nepostupitelné právo nebo poskytování práce nebo služeb,
- vznikají na základě notářských zakladatelských listin a od okamžiku schválení této listiny do okamžiku registrace v CSR – **mají status společnosti v organizaci!**

- mají soudní způsobilost a procesní způsobilost, tzn. mohou žalovat a být žalováni,
- mají právní způsobilost a způsobilost k právním úkonům, tzn. mohou vlastním jménem nabývat práva, včetně vlastnictví nemovitostí a jiná hmotná práva, jak rovněž pořizovat závazky.

2.2 OSOBNÍ SPOLEČNOSTI

2.2.1. Veřejná obchodní společnost

a) vznik veřejné obchodní společnosti

Rozlišujeme tři způsoby vzniku veřejné obchodní společnosti:

- na základě smlouvy mezi společníky,
- na základě transformace sdružení podle ObčZ (spółka cywilna) na veřejnou obchodní společnost podle čl. 26 § 4 ZOS,
- na základě transformace každé obchodní společnosti na veřejnou obchodní společnost podle čl. 551 ZOS.

Společenská smlouva veřejné obchodní společnosti musí být uzavřena v písemné formě, jinak je neplatná.

Výše uvedená smlouva musí obsahovat: název a sídlo společnosti, vymezení vkladů, které vnáší každý společník a jejich hodnotu, předmět činnosti společnosti a také dobu trvání společnosti, pokud je stanovená.

Pro vznik veřejné obchodní společnosti je vyžadován její zápis do Celostátního soudního rejstříku. Každý společník má právo a povinnost přihlásit společnost do registru. Takové přihlášení musí obsahovat:

- název, sídlo a adresu společnosti,
- předmět činnosti společnosti,
- příjmení a jména nebo firmy (názvy) společníků a také adresy společníků nebo jejich adresy pro doručování,
- příjmení a jména osob zplnomocněných k zastupování společnosti a způsob zastupování,
- podané u soudu nebo notářsky ověřené vzory podpisů osob oprávněných k zastupování společnosti.

Název veřejné obchodní společnosti musí obsahovat příjmení nebo názvy firem všech společníků, případně příjmení nebo název firmy

jednoho či několika společníků s označením „veřejná obchodní společnost“. Přípouští se používání zkratky „sp.j.“ (v.o.s.)

b) vedení záležitostí veřejné obchodní společnosti

Každý ze společníků má právo a povinnost vést záležitosti veřejné obchodní společnosti bez nároků na dodatečnou odměnu. Vedení záležitostí společnosti může být svěřeno na základě společenské smlouvy nebo následného usnesení společníků jednomu nebo několika společníkům. Na ostatní společníky se pak tato povinnost nevztahuje.

Každý společník bez předchozího usnesení společníků může vést záležitosti společnosti nepřesahující rozsah obvyklých činností společnosti. Pokud však proti provedení dané činnosti bude alespoň jeden z ostatních společníků, je v této věci vyžadováno usnesení společníků. V takovém případě usnesení je přijímáno jednomyslně společníky, kteří mají právo vést záležitosti společnosti.

V případě činností přesahujících rámec obvyklých činností společnosti, je vyžadováno jednomyslné usnesení společníků přijímané všemi společníky, také těmi, kteří jsou vyloučení z vedení záležitostí společnosti. Výjimkou jsou činnosti neodkladné, jejichž zanechání by společnost značně poškodilo. Pak každý ze společníků, který má právo vést záležitosti společnosti, může bez usnesení společníků vykonat takovou činnost.

Společník může být osvobozen od povinnosti vést záležitosti společnosti, ale může být také zbaven práva vést záležitosti společnosti. K tomuto dochází pouze ze závažných důvodů **na základě pravomocného rozhodnutí soudu**.

c) odpovědnost za závazky společnosti

Ve veřejné obchodní společnosti odpovědnost za závazky společnosti nesou všichni **společníci kolektivně** s ostatními společníky včetně společnosti, bez omezení, celým svým majetkem jak současným, tak i budoucím. Platí nicméně princip **subsidiární** odpovědnosti společníků. To znamená, že **věřitel** může provést exekuci majetku společníka teprve tehdy, když exekuce majetku společnosti se ukáže jako neúčinná, což však neznamená, že věřitel nemůže dříve podat **žalobu** proti společníkům.

d) zrušení veřejné obchodní společnosti

Veřejná obchodní společnost může být zrušena v případě:

- výskytu okolností uvedených ve společenské smlouvě,
- jednomyslného usnesení společníků,
- vyhlášení na společnost konkurzu,
- smrti společníka nebo vyhlášení na něho konkurzu,
- výpovědi společenské smlouvy společníkem nebo věřitelem společníka,
- pravomocného rozhodnutí soudu.

Shrnutí

VEŘEJNÁ obchodní společnost	
Účel	Pro vedení podniku větších rozměrů
Zakladatelé	Minimálně 2 fyzické nebo právnické osoby
Minimální kapitál	Není
Právní subjektivita	Bez právní subjektivity, osobní společnost
Odpovědnost	Každý společník zodpovídá za závazky společnosti bez omezení celým svým majetkem solidárně s ostatními společníky a také se společností
Zdanění	PIT – daň z příjmů fyzických osob nebo CIT – daň z příjmů právnických osob; každý ze společníků se zdaňuje odděleně
Založení společnosti	Podepsání společenské smlouvy, která musí mít písemnou formu, následně společnost je třeba zaregistrovat v CSR
Dodatečné informace pro zahraničního investora	Mezinárodní smlouvy o reciprocitě
Zastupování/Orgány společnosti	Každý společník má právo zastupovat společnost, může ji také zastupovat prokurista

Užitečné formuláře a přílohy týkající se v.o.s.

- **KRS-W1** – Žádost o registraci subjektu v registru podnikatelů – veřejná obchodní společnost
- **KRS-WB** – Společníci veřejné obchodní společnosti – příloha k žádosti o registraci subjektu v registru podnikatelů
- **KRS-Z1** – Žádost o změnu údajů subjektu v registru podnikatelů – veřejná obchodní společnost

2.2.2 Partnerská společnost

a) vznik partnerské společnosti

Partnerskou společnost zakládají společníci (partneři) za účelem vykonávání svobodného povolání ve společnosti, řídicí podnik pod vlastním jménem. S ohledem na to je nepřijatelné zakládání partnerských společností za účelem jiným než vykonávání svobodného povolání a také za účelem vykonávání jakékoli jiné hospodářské činnosti, např. výrobní či obchodní, vedle vykonávání svobodného povolání.

Společníky v partnerské společnosti – nazývanými partnery – mohou být pouze fyzické osoby. Založit takovou společnost proto nemohou právnické osoby, sdružení podle ObčZ nebo jiné obchodní osobní společnosti, i kdyby tyto společnosti tvořili zástupci svobodných povolání. Dalším prvkem charakterizujícím osoby společníků je **vykonávání jimi určených svobodných povolání, jako např.:** advokát, lékárník, architekt, stavební inženýr, auditor, pojišťovací broker, daňový poradce, účetní, lékař, lékař stomatolog, zvěrolékař, notář, ošetrovatelka, porodní asistentka, právní rádce, expert pro patentové záležitosti, majetkový znalec a také soudní tlumočnick.

Společenská smlouva partnerské společnosti musí obsahovat:

- vymezení svobodného povolání vykonávaného partnery v rámci společnosti,
- předmět činnosti společnosti,
- příjmení a jména partnerů, kteří nesou neomezenou odpovědnost za závazky společnosti,
- v případě že společnost zastupují pouze někteří partneři, příjmení a jména těchto partnerů,
- název a sídlo společnosti,
- dobu trvání společnosti, pokud je stanovená,
- vymezení vkladů, které vnáší každý z partnerů, a také jejich hodnota.

Výše uvedená smlouva musí být uzavřená formou **notářského zápisu**.

Přihlášení partnerské společnosti u registračního soudu musí obsahovat:

- název, sídlo, adresu společnosti, příjmení a jména partnerů a také jejich adresy,
- vymezení svobodného povolání vykonávaného partnery v rámci společnosti,

- předmět činnosti společnosti,
- příjmení a jména partnerů, kteří jsou oprávněni k zastupování společnosti,
- příjmení a jména prokuristů nebo osob jmenovaných do představenstva,
- příjmení a jména partnerů, kteří nesou neomezenou odpovědnost za závazky společnosti,
- dokumenty stvrzující oprávnění každého partnera k vykonávání svobodného povolání.

b) vlastnosti charakterizující partnerskou společnost:

- smlouva vyžaduje formu notářského zápisu,
- vzniká v okamžiku zápisu do CSR,
- účelem společnosti je vykonávání svobodného povolání,
- odpovědnost společníků je omezená, tzn., že partner nezodpovídá za závazky společnosti vyplývající z činností jiných partnerů,
- působí pod vlastním názvem,
- název musí obsahovat příjmení minimálně jednoho partnera, dodatečně označení „a partner“ buď „a partneři“ nebo „partnerská společnost“ a také určení svobodného povolání vykonávaného ve společnosti,
- na začátku se musí skládat minimálně ze dvou společníků.

c) vedení záležitostí společnosti

Pokud v partnerské společnosti bude ustanoveno **představenstvo**, je třeba postupovat podle příslušných zásad vedení záležitostí platné **ve společnosti s ručením omezeným**.

d) odpovědnost za závazky společnosti

Partner **nenese** odpovědnost za závazky společnosti vzniklé v souvislosti s vykonáváním svobodného povolání ve společnosti ostatními partnery, jak rovněž za závazky společnosti, které jsou následkem jednání nebo opomenutí osob zaměstnaných společností na základě pracovní smlouvy nebo jiného právního vztahu, které podléhaly řízení jiného partnera při poskytování služeb souvisejících s předmětem činnosti společnosti.

e) zrušení společnosti

Zrušení společnosti zapříčiňují:

- důvody stanovené smlouvou,

- jednomyslné usnesení všech partnerů,
- vyhlášení konkurzu na společnost,
- ztráta práva vykonávání svobodného povolání všech partnerů,
- pravomocné rozhodnutí soudu.

Shrnutí

PARTNERSKÁ SPOLEČNOST	
Účel	Za účelem vykonávání svobodného povolání společníky ve společnosti vedoucí podnik pod vlastním názvem.
Zakladatelé	Minimálně 2 fyzické osoby, které musí mít oprávnění k vykonávání svobodného povolání
Minimální kapitál	Není
Právní subjektivita	Bez právní subjektivity, osobní společnost
Odpovědnost	Partner nenese odpovědnost za závazky společnosti vzniklé v souvislosti s vykonáváním ostatními partnery svobodného povolání ve společnosti, jak rovněž za závazky společnosti, které jsou následkem činnosti nebo zanechání osob zaměstnaných společností na základě pracovní smlouvy nebo jiného právního vztahu, které podléhaly řízení jiného partnera při poskytování služeb souvisejících s předmětem činnosti společnosti; společenská smlouva může stanovit, že jeden nebo větší počet partnerů souhlasí s nesením odpovědnosti jako společník veřejné obchodní společnosti
Zdanění	PIT – daň z příjmů fyzických osob
Založení společnosti	Vyžaduje se podepsání společenské smlouvy, která musí mít formu notářského zápisu, následně společnost je třeba zaregistrovat v CSR
Dodatečné požadavky vůči zahraničnímu investorovi	Mezinárodní smlouvy o reciprocitě
Zastupování/Orgány společnosti	Každý společník má právo zastupovat společnost, pokud společenská smlouva nestanovuje jinak. Společníci partnerské spol. mohou ustanovit představenstvo. Kromě toho společnost může zastupovat prokurista

Užitečné formuláře a přílohy týkající se partnerské společnosti

- **KRS-W1** – Žádost o změnu údajů subjektu v registru podnikatelů – partnerská společnost

- **KRS-WD** – Partneři – příloha k žádosti o registraci subjektu v registru podnikatelů
- **KRS-Z1** – Žádost o změnu údajů subjektu v registru podnikatelů – partnerská společnost

2.2.3. Komanditní společnost

a) vznik společnosti

Komanditní společnost – jedná se o osobní společnost, jejímž účelem je vedení podniku pod vlastním názvem. Za závazky společnosti ručí věřitelům minimálně jeden společník (komplementář), a odpovědnost minimálně jednoho společníka je omezená (komanditista).

Komanditní společnost vzniká v okamžiku zápisu do registru. Zápis má konstitutivní povahu, což znamená, že způsobuje určité právní důsledky. Od okamžiku zápisu do registru podnikatelů se komanditní společnost stává v Celostátním soudním rejstříku tzv. organizační jednotkou nemající právní subjektivitu, ale mající právní způsobilost a také způsobilost k právním úkonům (tzv. neúplná právnická osoba). Může být tedy subjektem práv a povinností (právní způsobilost) a také vlastní činností (konkrétně činností osob oprávněných k zastupování záležitostí společnosti) může činit právní úkony.

Společenská smlouva komanditní společnosti musí být uzavřena formou notářského zápisu.

Kromě toho musí obsahovat:

- název a sídlo společnosti,
- předmět činnosti společnosti,
- dobu trvání společnosti, pokud je stanovená,
- určení vkladů, které vnáší každý společník a jejich hodnoty,
- určený v peněžní částce rozsah odpovědnosti každého komanditisty vůči věřitelům (komanditní suma).

Výše uvedená smlouva vzniká v okamžiku zápisu do registru. Přihlášení společnosti u registračního soudu musí obsahovat:

- název, sídlo a adresu společnosti,
- předmět činnosti společnosti,
- příjmení a jména nebo firmy (názvy) komplementářů a také komanditistů,

8	9	10	11	12
20	21	22	23	24
32	33	34	35	

20	21	22	23	24
32	33	34	35	

17:48

25

26

- příjmení a jména osob oprávněných k zastupování společnosti a způsob zastupování,
- komanditní sumy.

Název komanditní společnosti musí obsahovat příjmení jednoho nebo několika komplementářů a také dodatečné označení „komanditní společnost“ (připouští se používání zkratky „sp. k.“).

b) zastupování společnosti

Společnost zastupují **komplementáři**, kteří na základě společenské smlouvy nebo pravomocného rozhodnutí soudu nebyli zbavení práva k zastupování. Naproti tomu **komanditista** může zastupovat společnost pouze **jako zmocněnec**, v jiném případě zodpovídá za důsledky své činnosti vůči třetím osobám bez omezení.

c) odpovědnost komanditisty a komplementáře

komanditista – zodpovídá za závazky společnosti pouze do částky stanovené ve smlouvě, tzv. **komanditní sumy**, avšak je osvobozen od odpovědnosti v rozsahu vneseného vkladu, naproti tomu

komplementář – zodpovídá za závazky společnosti celým svým majetkem (odpovědnost bez omezení).

d) zrušení společnosti

Komanditní společnost podléhá zrušení v případě:

- vyskytnutí se okolností uvedených ve společenské smlouvě,
- jednomyslného usnesení společníků,
- vyhlášení na společnost konkurzu,
- smrtí společníka nebo vyhlášení na něho konkurzu,
- výpovědi společenské smlouvy společníkem nebo věřitelem společníka,
- pravomocného rozhodnutí soudu.

Shrnutí

KOMANDITNÍ SPOLEČNOST	
Účel	Pro vedení podniku pod vlastním názvem
Zakladatelé	Minimum 2 fyzické nebo právnické osoby
Minimální kapitál	Není
Právní subjektivita	Bez právní subjektivity, osobní společnost
Odpovědnost	Vůči věřitelům za závazky společnosti, zodpovídá minimálně jeden společník bez omezení (komplementář), a odpovědnost minimálně jednoho společníka (komanditisty) je omezená
Zdanění	PIT – daň z příjmů fyzických osob nebo CIT-daň z příjmů právnických osob. Každý společník se zdaňuje odděleně
Založení společnosti	Podepsání smlouvy formou notářského zápisu, následně společnost je třeba zaregistrovat v CSR
Dodatečné požadavky vůči zahraničnímu investorovi	Mezinárodní smlouvy o reciprocitě
Zastupování/Orgány společnosti	Společnost může být zastoupená komplementářem. Komanditista může zastupovat společnost pouze jako zmocněnec, v jiném případě zodpovídá za důsledky své činnosti vůči třetím osobám bez omezení

Užitečné formuláře a přílohy týkající se komanditní společnosti

- **KRS-W1** – Žádost o registraci subjektu v registru podnikatelů – komanditní společnost
- **KRS-WC** – Společníci komanditní společnosti – Příloha k žádosti o registraci subjektu v registru podnikatelů
- **KRS-Z1** – Žádost o změnu údajů subjektu v registru podnikatelů – komanditní společnost

2.2.4. Komanditně-akciová společnost

a) vznik společnosti

Komanditně-akciová společnost je osobní společnost, jejímž účelem je vedení podniku pod vlastním názvem, ve které za závazky společnosti vůči věřitelům zodpovídá bez omezení minimálně jeden společník (**komplementář**), a minimálně jeden společník je **akcionářem**. Tato společnost

je spojením dvou známých druhů společností, tzn. komanditní společnosti a akciové společnosti. V rozsahu právního vztahu komplementářů a také vkladů těchto společníků do společnosti, s výjimkou vkladů do základního kapitálu, mají použít předpisy týkající se komanditní společnosti. V ostatních záležitostech se uplatňují příslušně předpisy týkající se akciové společnosti, zejména předpisy týkající se základního kapitálu, vkladů akcionářů, akcií, dozorčí rady a valné hromady.

Společníci, kteří se rozhodnou pro podnikání ve formě komanditně-akciové společnosti, musí shromáždit **základní kapitál ve výši minimálně 50.000 PLN**.

Název společnosti musí obsahovat: příjmení jednoho nebo několika komplementářů a také doplnění „komanditně-akciová společnost“. V obchodním styku se připouští používání zkratky „S.K.“.

Pokud komplementářem je **právníká osoba**, název komanditně-akciové společnosti musí obsahovat úplné znění názvu této právnické osoby s dodatečným označením „komanditně-akciová společnost“. Toto nevyklučuje uvedení příjmení komplementáře, který je fyzickou osobou. Naproti tomu příjmení nebo firma (název) akcionáře nemohou být uvedeny v názvu společnosti. V případě umístění příjmení nebo názvu akcionáře v názvu společnosti tento akcionář je zodpovědný vůči třetím osobám jako komplementář.

Osoby podepisující **statut** jsou zakladateli společnosti. Výše uvedený statut mají povinnost podepsat přinejmenším všichni komplementáři. **Statut společnosti** musí být vyhotovený formou notářského zápisu.

Kromě toho musí obsahovat:

- název,
- sídlo společnosti,
- předmět činnosti,
- dobu trvání společnosti, pokud je stanovená,
- určení vkladů a hodnoty vkladů, které vnáší každý komplementář,
- výši základního kapitálu a také způsob jeho shromáždění,
- nominální hodnotu akcií, jejich počet s uvedením, zda jsou akciemi na jméno, či na doručitele,
- příjmení a jména firmy (název) komplementářů spolu se sídly, adresami nebo adresami pro doručování,
- pokud zákon nebo statut společnosti stanoví zřízení dozorčí rady nebo valné hromady, statut musí rovněž stanovit způsob jejich organizace.

Komanditně-akciová společnost, jako všechny ostatní společnosti, **podléhá přihlášení u registračního soudu**. Takové přihlášení musí obsahovat:

- název, sídlo a adresu společnosti,
- předmět činnosti společnosti,
- výši základního kapitálu, počet a nominální hodnotu akcií,
- počet prioritních akcií a druh priority, pokud je statut stanovuje,
- zmínku, jaká část základního kapitálu byla uhrazená před zaregistrováním,
- příjmení a jména nebo názvy komplementářů a také okolnosti týkající se omezení jejich schopnosti k právním úkonům, pokud takové existují,
- příjmení a jména osob oprávněných k zastupování společnosti a způsob zastupování,
- dobu trvání společnosti, pokud je stanovená,
- pokud při založení společnosti akcionáři vnášejí nepeněžní vklady – poznamenání této okolnosti.

Komanditně-akciová společnost vzniká okamžikem zápisu do registru, jelikož je však osobní společností, nemá právní subjektivitu.

a) zastupování komanditně-akciové společnosti

Společnost zastupují **komplementáři**, kteří na základě statutu nebo pravomocného rozhodnutí soudu nebyli zbaveni práva zastupovat společnost. Naproti tomu **akcionář** může zastupovat společnost pouze jako **zmocněnec**.

b) vedení záležitostí společnosti

Každý komplementář má právo a povinnost vést záležitosti společnosti. Statut společnosti může stanovit, že vedení záležitostí společnosti se svěřuje jednomu nebo několika komplementářům. Vznikají situace, kdy komplementář nemá právo vést záležitosti společnosti, např. v případě jeho předání do působení ve valné hromadě nebo v dozorčí radě.

V komanditně-akciové společnosti existují **dva orgány**:

- dozorčí rada
- valná hromada

c) odpovědnost za závazky společnosti

Osoby, které jednaly jménem společnosti po jejím založení, a před jejím zápisem do registru – nesou stejnou míru odpovědnosti. Naproti tomu **akcionář** neodpovídá za závazky společnosti.

d) zrušení společnosti

Zrušení společnosti zapříčiňují:

- důvody stanovené ve statutu,
- usnesení valné hromady o zrušení společnosti,
- vyhlášení konkurzu na společnost,
- smrt, vyhlášení konkurzu nebo odstoupení jediného komplementáře, pokud statut nestanovuje jinak,
- ostatní důvody stanovené právem.

Shrnutí

KOMANDITNĚ-AKCIOVÁ SPOLEČNOST	
Účel	Pro vedení hospodářské činnosti velkých rozměrů (např. velké rodinné firmy)
Zakladatelé	Minimálně 2 fyzické nebo právnické osoby
Minimální kapitál	50.000 PLN
Právní subjektivita	Nemá právní subjektivitu
Odpovědnost	Minimálně jeden společník odpovídá bez omezení (komplementář) a minimálně jeden společník je akcionářem, který nezodpovídá za závazky společnosti.
Zdanění	PIT – daň z příjmů fyzických osob nebo CIT – daň z příjmů právnických osob; každý společník se zdaňuje odděleně
Založení společnosti	Všichni komplementáři podepisují statut, který musí mít formu notářského zápisu, následně společnost je třeba zaregistrovat v CSR
Dodatečné požadavky vůči zahraničnímu investorovi	Mezinárodní smlouvy o reciprocitě
Zastupování/Orgány společnosti	Společnost může být zastoupená komplementářem a akcionář může pouze zastupovat společnost jako zmocněnec, v jiném případě odpovídá za důsledky své činnosti vůči třetím osobám bez omezení. V této společnosti může být ustanovená dozorčí rada a také valná hromada

Užitečné formuláře a přílohy týkající se komanditně-akciové společnosti

- **KRS-W2** – Žádost o registraci subjektu v registru podnikatelů – komanditně-akciová společnost
- **KRS-WB** – Komplementáři komanditně-akciové společnosti – příloha k žádosti o registraci subjektu v registru podnikatelů
- **KRS-Z2** – Žádost o změnu údajů subjektu v registru podnikatelů – komanditně-akciová společnost

2.3 KAPITÁLOVÉ SPOLEČNOSTI

2.3.1. Společnost s ručením omezeným

Vznik společnosti

Společnost s ručením omezeným je nejčastěji vyskytující se právní formou společnosti obchodního práva. Může být založena pro jakýkoliv účel v souladu se zákonem (nikoli jen hospodářský).

Společnost s ručením omezeným vzniká *po splnění pěti předpokladů*:

1. uzavření společenské smlouvy nebo vypracování zakladatelské listiny (společnosti s jedním společníkem) formou notářského zápisu u každého notáře v zemi. Zakladatelská listina nebo společenská smlouva musí určovat:
 - název a sídlo společnosti,
 - předmět činnosti společnosti,
 - dobu trvání společnosti, pokud je stanovená,
 - výši základního kapitálu,
 - zda společník může vlastnit více než jeden podíl,
 - počet a nominální hodnotu podílů převzatých jednotlivými společníky.
2. vnesení společníky vkladu na úhradu celého základního kapitálu, a v případě převzetí podílu za cenu vyšší než nominální hodnota, také vnesení rozdílu,
3. ustanovení jednatelů (*polsky „zarząd“*),
4. zřízení dozorčí rady nebo revizní komise, pokud toto vyžaduje zákon nebo společenská smlouva,
5. zápis do registru

- podání žádosti u příslušného registračního soudu vzhledem k sídlu společnosti. Žádost o zápis společnosti do Celostátního soudního rejstříku je podávána jednatelům. Kromě toho musí být podepsaná všemi jednatelemi. Žádost o zápis se podává na oficiálním formuláři **KRS-W3**.

Přihlášení společnosti u registračního soudu musí obsahovat:

- název, sídlo a adresu společnosti,
- předmět činnosti společnosti,
- výši základního kapitálu,
- určení, zda společník může mít více než jeden podíl,
- příjmení, jména a adresy jednatelů a také způsoby zastupování společnosti,
- příjmení a jména členů dozorčí rady nebo revizní komise, pokud zákon nebo společenská smlouva vyžaduje ustanovení zmíněných orgánů,
- pokud společníci vnášejí do společnosti nepeněžní vklady – zařazení této skutečnosti,
- dobu trvání společnosti, pokud je stanovena,
- pokud smlouva uvádí tisk určený pro oznámení společnosti – určení tohoto tisku.

Je třeba přitom pamatovat, že pokud založení společnosti nebude nahlášeno u registračního soudu v termínu šesti měsíců ode dne uzavření společenské smlouvy, tato smlouva se ukončuje!

Společenská smlouva společnosti s ručením omezeným musí být uzavřena **formou notářského zápisu**.

Název společnosti může být zvolen libovolný. Musí však obsahovat dodatečné označení „společnost s ručením omezeným“. V obchodním styku se připouští používání zkratky „spółka z o.o.“ nebo „sp. z o.o.“

Základní kapitál

Základním kapitálem je určená peněžní částka tvořící součet podílů všech společníků, jenž současně je prvotním majetkem společnosti. Jinými slovy je to hodnota čistého majetku, kterou se v zájmu věřitelů společnost s r.o. zavazuje udržovat v plném rozsahu a nerozdělovat mezi společníky. Tento kapitál tvoří základ odpovědnosti společnosti

vůči věřitelům a záruku její solventnosti, což má také význam při ucházení se o bankovní úvěry. **Minimální výše základního kapitálu činí 5.000 PLN, a nominální hodnota podílu nemůže být nižší než 50 PLN.**

Podíly

Podíly mohou být ve **stejně nebo různé nominální hodnotě.**

Společenská smlouva stanovuje, zda společník může mít pouze jeden podíl, nebo více podílů. Pokud společník může mít více než jeden podíl, pak všechny podíly na základním kapitálu musí být stejné a jsou nedělitelné.

Společníci

Společníci (podílníci):

- mají povinnost pouze k plněním stanoveným ve společenské smlouvě,
- nezodpovídají za závazky společnosti.

b) práva a povinnosti společníků

Pokud zákon nebo společenská smlouva nestanovují jinak, společníci mají stejná práva a povinnosti ve společnosti. Pokud společenská smlouva stanovuje podíly se zvláštními oprávněními, tato oprávnění musí být uvedena ve smlouvě (tzv. prioritní podíly).

Priorita se může týkat (zejména):

- hlasovacího práva (maximálně tři hlasy na podíl),
- práva na dividendu,
- způsobu podílu na rozdělení majetku v případě likvidace společnosti.

c) orgány společnosti

Orgány společnosti s ručením omezeným jsou:

1. valná hromada,
2. jednatelé,
3. dozorčí rada a revizní komise (nepovinně).

Ad. 1

Usnesení společníků týkající se klíčových záležitostí společnosti jsou přijímána na valné hromadě. Tato usnesení jsou vyžadována v případě:

- projednání a schválení zprávy jednatelů o činnosti společnosti,
- ustanovení týkajících se nároku na náhradu škody způsobené při založení společnosti nebo vykonávání správy nebo dozoru,

- prodeje a pronajmutí podniku nebo jeho organizované části a také stanovení omezeného hmotného práva,
- nabytí a prodej nemovitostí, trvalého užívacího práva nebo podílu na nemovitosti, pokud společenská smlouva nestanovuje jinak,
- vrácení doplatků.

Řádná valná hromada se koná **v termínu šesti měsíců po uplynutí každého rozvahového roku**. Předmětem jednání výše uvedené valné hromady by mělo být:

- projednání a schválení zprávy jednatelů společnosti a také finanční zprávy za minulý účetní rok,
- přijetí usnesení o rozdělení zisku nebo úhradě ztráty,
- udělení členům orgánů společnosti absolutoria za splnění jejich povinností.

Valná hromada přijímá usnesení, **obyčejnou většinou** nebo v důležitých pro společnost záležitostech, **kvalifikovanou většinou**, v hlasování **veřejném** nebo někdy **tajném** (např. volby, a také když o to zažádá minimálně jeden společník).

Ad. 2

Jednatelé vedou záležitosti společnosti a zastupují ji navenek. Ve společnosti může být jeden nebo více jednatelů. Jednatelem mohou být osoby jmenové z řad společníků nebo z jiných řad. Jednatel je jmenován a odvoláván usnesením společníků, pokud společenská smlouva nestanovuje jinak.

Ad. 3

Dozorčí rada je orgánem stanoveným nepovinně na základě společenské smlouvy. Skládá se minimálně ze tří členů jmenovaných a odvolávaných usnesením společníků. Její funkční období činí rok, pokud společenská smlouva nestanovuje jinak. Obdobně je tomu v případě **revizní komise**, která se skládá ze tří členů jmenovaných a odvolávaných podle výše uvedených pravidel.

DŮLEŽITÉ!

Ve společnostech, v nichž základní kapitál **přesahuje částku 500 000 PLN** a společníků je **víc než dvacet pět**, musí být ustanovená dozorčí rada nebo revizní komise.

d) zastupování společnosti

Společnost s ručením omezeným mohou zastupovat:

- jednatelé (podle zastupování),
- prokurista (samostatně při samostatné prokurě),
- dozorčí rada (ve vztazích společnost – jednatel),
- zmocněnec.

e) dohled

Právo ke kontrole přísluší každému společníkovi, tzn. má on možnost kdykoli nahlédnout do knihy a do dokumentů společnosti, požádat o sestavení rozvahy pro vlastní použití nebo vyžadovat potřebná vysvětlení od jednatelů.

f) odpovědnost společnosti

Společnost s ručením omezeným odpovídá za závazky **celým svým majetkem**, bez omezení. Společníci nejsou odpovědní za závazky společnosti, nesou riziko do výše vnesených do společnosti vkladů.

DŮLEŽITÉ!

Jednatelé nesou subsidiární odpovědnost za závazky společnosti.

Pokud exekuce proti společnosti se ukázala jako neúčinná, jednatelé nesou stejnou odpovědnost za své závazky. Nicméně jednatel se může zbavit odpovědnosti v případě, když prokáže že:

- v pravý čas byl podán návrh na vyhlášení konkurzu nebo bylo zahájeno vyrovnání nebo
- k nepodání návrhu na vyhlášení konkurzu a také nezahájení vyrovnání došlo ne jeho vinou, nebo když nepodáním návrhu na vyhlášení konkurzu a také nezahájením vyrovnání věřitel ne utrpěl škodu.

g) zrušení a likvidace společnosti

Zrušení společnosti zapříčiňují:

- důvody stanovené společenskou smlouvou,

- usnesení společníků o zrušení společnosti nebo o přemístění sídla společnosti do zahraničí, stvrzené protokolem sepsaným notářem,
- vyhlášení konkurzu na společnost,
- ostatní důvody stanovené zákonem.

Shrnutí

SPOLEČNOST S RUČENÍM OMEZENÝM	
Účel	Pro vedení hospodářské činnosti, a také každého jiného účelu v souladu se zákonem
Zakladatelé	Jedna nebo více fyzických nebo právnických osob. S.r.o. nemůže být založená jinou s.r.o. s pouze jediným společníkem
Minimální kapitál	5. 000 PLN
Právní subjektivita	Společnost s ručením omezeným je právnickou osobou.
Odpovědnost společnosti	Společnost s ručením omezeným zodpovídá za závazky celým svým majetkem, bez omezení. Společníci nejsou odpovědní za závazky společnosti, nesou riziko do výše vnesených do společnosti vkladů
Zdanění	CIT – daň z příjmů právnických osob
Založení společnosti	Splnění pěti základních předpokladů
Dodatečné požadavky vůči zahraničnímu investorovi	Nejsou
Zastupování/Orgány společnosti	Ve společnosti s ručením omezeným se ustanovují tři orgány: valná hromada, jednatelé a také dozorčí rada a revizní komise (nepovinně). Zastupování patří jak jednatelům, tak prokuristovi

Užitečné formuláře a přílohy týkající se s.r.o.

- **KRS-W3** – Žádost o registraci subjektu v registru podnikatelů – společnost s ručením omezeným
- **KRS-WM** – Předmět činnosti
- **KRS-WK** – Orgány subjektu/společníci oprávnění k zastupování společnosti
- **KRS-WE** – Společníci s.r.o. podléhající zápisu do registru
- **NIP-2** Identifikační přihláška/aktualizační přihláška právnické osoby nebo organizační jednotky, která nemá právní subjektivitu

2.3.2. Akciová společnost

Založení akciové společnosti

Akciová společnost může být založena samotnými zakladateli (případně spolu s třetími osobami) nebo na základě veřejného úpisu (oznámení o zápisech na akcie). První způsob souvisí se založením akciové společnosti podnikateli pro účely vedení určené činnosti, kdežto druhý způsob souvisí s nabýváním akcií.

Vznik akciové společnosti vyžaduje uskutečnění následujících činností:

1. uzavření tzv. zakladatelské listiny společnosti a také vyhotovení statutu,
2. splácení základního kapitálu,
3. ustanovení orgánů společnosti,
4. zápis do soudního registru.

Ad. 1

Zakladatelská listina a statut

Zakladatelé (sami nebo spolu s třetími osobami) musí – formou notářského zápisu – vyjádřit souhlas se vznikem společnosti a zněním statutu. Musí také deklarovat počet a druh akcií převzatých každým z nich, emisní cenu akcií, dobu splácení akcií a také musí schválit volbu prvních orgánů společnosti.

Pokud by se na založení společnosti a převzetí akcií měly podílet také osoby mimo okruh zakladatelů, musí být v této věci vyjádřen souhlas zakladatelů uvedený ve statutu, nebo později – v konkrétním úkonu přistoupení ke společnosti třetí osoby.

Vyhotovení statutu je povinností zakladatelů společnosti, jimiž mohou být jak fyzické, tak i právnické osoby. Akciová společnost **nemůže** být založena společností s ručením omezeným s pouze jedním společníkem.

Statut společnosti musí být vyhotovený ve formě notářského zápisu, jinak je neplatný. Musí obsahovat:

- název a sídlo společnosti. Název může být libovolný, musí však obsahovat dodatek „akciová společnost“. Přípouští se také používání zkratky „S.A“,
- předmět činnosti společnosti,
- dobu trvání společnosti, pokud je stanovená,
- výši základního kapitálu a také uhrazené částky na splacení základního kapitálu před registrací,

- nominální hodnoty akcií a jejich počet s uvedením, zda se jedná o akcie na jméno, či na doručitele,
- počet akcií jednotlivých druhů a souvisejících s nimi oprávnění, pokud takové akcie jsou předpokládány (např. obyčejné, prioritní),
- jména a příjmení (případně názvy) a také adresy (sídla) zakladatelů,
- počet členů představenstva a členů dozorčí rady nebo alespoň minimální a maximální počet členů těchto orgánů a také subjekt oprávněný k určení jejich složení,
- tisk pro oznámení, pokud společnost má v úmyslu tato oznámení publikovat také mimo Monitor Sądowy i Gospodarczy (*Soudní a hospodářský věstník*).

Statut musí rovněž obsahovat, jinak je neplatný vůči společnosti, ustanovení týkající se:

- počtů a druhů titulů podílů na zisku nebo podílu na majetku a také souvisejících s nimi záležitostmi,
- veškerých souvisejících s akciemi povinností plnění ve prospěch společnosti, kromě povinnosti úhrady pohledávek za akcie,
- podmínek a způsobů umoření akcií,
- omezení převoditelnosti akcií,
- osobních oprávnění udělených akcionářům,
- alespoň přibližný rozsah všech nákladů vynaložených nebo zatěžujících společnost v souvislosti s jejím vznikem.

Založení akciové společnosti nastává okamžikem převzetí všech akcií. V okamžiku založení společnosti vzniká **akciová společnost v organizaci**.

Ad. 2

Uhrazení základního kapitálu

Základní kapitál společnosti musí činit **nejméně 100 000 PLN** a nominální hodnota akcií **nemůže být nižší než 1 groš**.

Základní kapitál může být splácen v hotovosti nebo formou nepeněžních vkladů. Akcie přebírané za **peněžní vklady** musí být spláceny před registrací společnosti minimálně z ¼ jejich nominální hodnoty. Akcie přebírané za **nepeněžní vklady** musí být spláceny v plné výši, ne později než před uplynutím roku od registrace společnosti.

Ad. 3

Jmenování orgánů akciové společnosti

Zákoník stanoví, že orgány akciové společnosti jsou zřizovány v souladu s **modelem duálního systému**, ve kterém povinně existuje stálý dozorčí orgán. Orgány společnosti jsou tedy:

Představenstvo

- vede záležitosti společnosti a zastupuje ji navenek,
- skládá se z jednoho nebo většího počtu členů. Do představenstva mohou být jmenovány osoby z řad akcionářů nebo mimo tento okruh.
- členy představenstva jmenuje a odvolává dozorčí rada, pokud statut společnosti nestanoví jinak. Naproti tomu zrušení nebo pozastavení činnosti člena představenstva provádí také valná hromada,
- funkční období člena představenstva nemůže být delší než 5 let. Jeho mandát zaniká nejpozději dnem konání valné hromady, schvalující účetní závěrku za poslední úplný rozvahový rok plnění výše uvedené funkce. K zániku mandátu dochází rovněž v případě úmrtí, odstoupení nebo odvolání člena z jeho funkce,
- v případě **představenstva složeného z mnoha osob** všichni jeho členové jsou povinni a oprávněni ke společnému vedení záležitostí společnosti, pokud statut společnosti nestanovuje jinak. Vedením záležitostí společnosti se rozumí činění veškerých úkonů souvisejících s fungováním společnosti, které nejsou jejími prohlášeními vůle vůči třetím osobám. Pokud v tomto ohledu není odlišná úprava ve statutu, k vedení záležitostí společnosti jsou oprávněni a povinni všichni členové představenstva. Pokud tedy statut ani jednací řád představenstva neupravují výše uvedenou problematiku, pro každou záležitost v akciové společnosti je vyžadováno usnesení představenstva,
- **usnesení představenstva** jsou přijímána **absolutní většinou hlasů**, pokud statut nestanovuje jinak. Dodatečně statut může stanovit, že v případě rovnosti hlasů rozhoduje hlas **předsedy představenstva**, a také udělit mu určitá oprávnění v rozsahu řízení práce představenstva,
- **právo člena představenstva** k zastupování společnosti se týká všech soudních a mimosoudních činností společnosti. Výše uvedené právo nelze omezit s účinkem vůči třetím osobám. **Zastupování**

společnosti spočívá v projevu vůle vůči třetím osobám, které zavazují společnost, a také v zajištění informovanosti, či v jednáních vyvolávajících právní účinky (např. doručování převážených cenových papírů). Zastupování zahrnuje také přijímání prohlášení jménem společnosti,

- pokud **představenstvo je složeno z mnoha osob**, způsob zastupování společnosti stanovuje její statut. V případě, že statut neobsahuje žádná ustanovení v této věci, k činění prohlášení jménem společnosti je vyžadována spolupráce dvou členů představenstva nebo jednoho člena představenstva společně s prokuristou. Prohlášení činěná vůči společnosti a také doručování písemností společnosti mohou být činěna vůči jednomu členu představenstva nebo prokuristovi.

Dozorčí rada

- orgán právnické osoby jmenovaný k vykonávání činnosti dohledu, působící na základě smlouvy nebo statutu společnosti,
- k povinnostem dozorčí rady patří vykonávání funkce dohledu, tzn. vykonávání běžné kontroly nad fungováním společnosti, možnost vydávání závazných nařízení kontrolovanému subjektu a také provádění kontroly,
- dozorčí rada realizuje svou funkci přijímáním usnesení, vydáváním rozhodnutí, hodnocení týkajících se konkrétních oblastí činnosti kontrolovaného subjektu a také nařízení. Navíc může mít reprezentativní pravomoci ve vnějších a vnitřních vztazích.

Valná hromada

Obecné informace

- nejvyšší z orgánů akciové společnosti pomáhající uskutečňovat práva akcionářů týkající se řízení činnosti společnosti,
- Zákoník obchodních společností rozlišuje **dva druhy** valné hromady: řádná a mimořádná.

Pravomoci valné hromady akcionářů

- projednává a schvaluje zprávy představenstva o činnosti společnosti a také finanční zprávy za minulý účetní rok,
- poskytuje členům orgánů společnosti absolutorium za plnění jejich povinností,

- přijímá rozhodnutí týkající se nároku na náhradu škody způsobené při založení společnosti nebo vykonávání správy nebo dozoru,
- rozhoduje o prodeji a pronajmutí podniku nebo jeho organizované části a o zřízení omezeného hmotného práva,
- rozhoduje o nabytí a prodeji nemovitostí, trvalém užívacím právu nebo podílu na nemovitosti, pokud statut nestanovuje jinak,
- emituje konvertibilní dluhopisy, prioritní dluhopisy a opční listy,
- rozhoduje o použití záložního (v ČR – *rezervní fond*) a rezervního kapitálu (v ČR – *zvláštní fond*).

Předmět jednání valné hromady

- projednání a schválení zprávy představenstva o činnosti společnosti a také finanční zprávy za minulý rozvahový rok,
- přijetí usnesení o rozdělení zisku nebo o úhradě ztráty,
- udělení členům orgánů společnosti absolutoria za splnění jejich povinností.

Svolání valné hromady

- valnou hromadu svolává představenstvo,
- **řádná valná hromada se svolává v termínu šesti měsíců po uplynutí každého rozvahového roku.** Dozorčí rada má právo svolat řádnou valnou hromadu, pokud představenstvo ji nesvolá ve výše uvedeném termínu a také mimořádnou valnou hromadu, pokud její svolání bude považovat za žádoucí, a představenstvo nesvolá valnou hromadu v termínu dvou týdnů ode dne předání příslušné žádosti dozorčí radou,
- akcionář nebo akcionáři zastupující **alespoň jednu desetinu základního kapitálu** mohou žádat svolání mimořádné valné hromady. Pokud v termínu dvou týdnů ode dne předložení požadavku představenstvu mimořádná valná hromada nebude svolána, registrační soud může po vyzvání představenstva k učinění prohlášení zplnomocnit ke svolání mimořádné valné hromady akcionáře vystupující s touto žádostí.
- valná hromada se svolává **oznámením**, které musí být uskutečněno minimálně tři týdny před termínem svolání valné hromady. Pokud všechny akcie vydané společnosti jsou **na jméno**, valná hromada může být svolána pomocí doporučených dopisů nebo zásilek

odeslaných kurýrní poštou, odeslaných alespoň dva týdny před termínem valné hromady. Valná hromada se koná v sídle společnosti.

Subjekty oprávněné k účasti na valné hromadě akcionářů (VHA) a její průběh

VHA se mohou zúčastnit:

- držitelé akcií na jméno a prozatímních osvědčení a také zástavní věřitelé a uživatelé, kteří jsou oprávněni volit, pokud byli zapsáni do akciové knihy alespoň týden před konáním valné hromady,
- držitelé akcií na doručitele,
- členové představenstva a dozorčí rady.

Akcionáři veřejných společností vlastníci zaknihované akcie, pokud se chtějí účastnit VHA musí předložit ve společnosti depozitní stvrzenky na jméno vystavené subjektem, který vede účet cenných papírů.

Akcionáři se mohou účastnit valné hromady a také vykonávat hlasovací práva osobně nebo prostřednictvím zmocněnců. Obecně usnesení jsou přijímána absolutní většinou. **Kvalifikovaná většina** je vyžadována v následujících případech:

- emise konvertibilních dluhopisů a dluhopisů s přednostním právem na převzetí akcií, změna statutu, umoření akcií, snížení zahraničního kapitálu, prodej podniku nebo jeho organizované části a zrušení společnosti – $\frac{3}{4}$ hlasů,
- Změna statutu zvyšující plnění poskytována akcionářům nebo zmenšující práva přiznané osobně jednotlivým akcionářům vyžaduje souhlas všech akcionářů, kterých se změna týká,
- podstatná změna předmětu činnosti společnosti – většina $\frac{2}{3}$ hlasů.

Obecně hlasování je **tajné**. Toto hlasování se nařizuje při hlasování a také u návrhů na odvolání členů orgánů společnosti nebo likvidátorů, o předvolání jich k odpovědnosti, jak rovněž v osobních záležitostech. Kromě toho je třeba nařídit tajné hlasování na žádost alespoň jednoho z přítomných nebo zastupovaných akcionářů na valné hromadě.

Usnesení valné hromady musí být zapsány do protokolu sepsaného notářem.

Zažalování usnesení VHA

Usnesení valné hromady:

- v rozporu se statutem,
- v rozporu s dobrými mravy,
- poškozující zájmy společnosti,
- jejímž cílem je poškození akcionáře

může být napadeno na základě žaloby na zrušení usnesení podáním proti společnosti žaloby. **Právo na podání žaloby na zrušení usnesení valné hromady přísluší:** představenstvu; dozorčí radě a také jednotlivým členům těchto orgánů; akcionáři, který hlasoval proti usnesení, a po jejím přijetí zažádal o zapsání do protokolu nesouhlasu; akcionáři, kterému bylo bezdůvodně zabráněno účastnit se valné hromady; akcionářům, kteří nebyli přítomni na valné hromadě, pouze v případě chybného svolání valné hromady nebo také přijetí usnesení ve věci, která nebyla zahrnutá do pořadu jednání. Žaloba o zrušení usnesení valné hromady může být podána v termínu měsíce ode dne obdržení zprávy o usnesení, ne však později než v termínu šesti měsíců ode dne přijetí usnesení.

Subjektům oprávněným k podání žaloby na zrušení usnesení přísluší také právo k podání proti společnosti **žaloby o konstatování neplatnosti** usnesení valné hromady, která je v rozporu se zákonem. Právo podání žaloby zaniká po uplynutí šesti měsíců ode dne, ve kterém oprávněná osoba obdržela zprávu o usnesení, ne však později než po uplynutí dvou let ode dne přijetí usnesení.

Ad. 4

Zápis do registru

Tento zápis má konstitutivní charakter, což znamená, že akciová společnost existuje jako právnická osoba od společníků oddělená teprve v okamžiku jejího zaregistrování. Je to zároveň poslední etapa v procesu vzniku společnosti. **K žádosti je třeba připojit:**

- statut,
- notářské zápisy o založení společnosti a převzetí akcií,
- prohlášení všech členů představenstva, že určené ve statutu úhrady za akcie a také nepeněžní vklady byly provedeny v souladu s právem,
- potvrzený bankou nebo makléřskou firmou důkaz úhrady za akcie, provedený na účet společnosti v organizaci,

- dokument stvrzující zřízení orgánů společnosti s vyjmenováním jejího osobního složení,
- důkaz povolení a schválení statutu příslušným orgánem veřejné správy – pokud jsou vyžadovány (toto se týká společností se zahraniční účastí).

Zápis akciové společnosti do registru musí zahrnovat:

- název, sídlo, adresu a předmět činnosti společnosti,
- výši základního kapitálu, počet a nominální hodnotu akcií,
- počet prioritních akcií a druh priority,
- určení, jaká část základního kapitálu byla splácena před registrací,
- jména a příjmení členů představenstva a také způsob zastupování společnosti,
- jména a příjmení členů dozorčí rady,
- dobu trvání společnosti, pokud je stanovená,
- určení tisku stanoveného pro oznámení společnosti.

Shrnutí

AKCIOVÁ SPOLEČNOST	
Zakladatelé	Jedna nebo více osob; výjimka: akciová společnost nemůže být založená společností s r.o. s pouze jediným společníkem
Minimální kapitál	100 000 PLN
Právní subjektivita	Akciová společnost je právnickou osobou
Odpovědnost společnosti	Společnost ručí za závazky celým svým majetkem bez omezení. Akcionáři neručí za závazky společnosti, nesou riziko do výše hodnoty převzatých akcií společnosti
Zdanění	CIT – daň z příjmů právnických osob
Jak založit	Splnění čtyř základních předpokladů
Dodatečné požadavky vůči zahraničnímu investorovi	Nejsou
Zastupování/Orgány společnosti	Rozlišují se tři orgány akciové společnosti: valná hromada akcionářů, představenstvo, dozorčí rada. Společnost zastupuje představenstvo a také prokurista

Užitečné formuláře a přílohy týkající se akciové společnosti

- **KRS-W4** – Žádost o registraci subjektu v registru podnikatelů – akciová společnost
- **KRS-WM** – Předmět činnosti
- **KRS-WK** – Orgány subjektu/společníci oprávnění k zastupování společnosti
- **KRS-WG** – Emise akcií – Příloha k žádosti o registraci/změnu údajů subjektu v registru podnikatelů

Porovnání společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti!

VLASTNOSTI SPOLEČNOSTI	SPOLEČNOST S RUČENÍM OMEZENÝM	AKCIOVÁ SPOLEČNOST
Firma	Sp. z o.o. (s.r.o.)	S.A. (a.s.)
Min. zákl. kap. podíl/akcie	5 000 PLN, 50 PLN	100 000 PLN, 1 groś
Název orgánů	valná hromada	valná hromada
Založení společnosti	při uzavření společenské smlouvy	po převzetí všech akcií
Společníci	podílníci	akcionáři
Úhrada zákl. kap.	v plné výši před zápisem do CSR	¼ před zápisem do CSR, zbytek v průběhu roku
Povinnost dozorčí rady	po překročení 500 000 PLN ZK + více než 25 společníků	vždy
Rovnost podílů/akcií	Podíly se stejnou nominální hodnotou nebo s různou nominální hodnotou	Akcie se stejnou nominální hodnotou
Odpovědnost členů představenstva za závazky společnosti	Vždy subsidiární, s možností vyloučení odpovědnosti	Subsidiární pouze pokud jde o veřejné poplatky (např. daně)

Zákoník obchodních společností je úzce spojený s jinými právními předpisy:

- Zákon o svobodě podnikání (Sb. Polské republiky z r. 2004, č. 173, pol. 1807 ve znění pozd. změn),
- Zákon o dani z příjmů fyzických osob (Sb. Polské republiky 2000, č. 14, pol. 176 ve znění pozd. změn),
- Zákon o dani z příjmů právnických osob (Sb. Polské republiky z r. 2000, č. 54, pol. 654 ve znění pozd. změn),
- Zákon o Celostátním soudním rejstříku (Sb. Polské republiky z r. 2001, č. 17, pol. 209 ve znění pozd. změn),
- Zákon – Daňový řád (Sb. Polské republiky z r. 2005, č. 8, pol. 60 ve znění pozd. změn),
- Občanský zákoník (Sb. Polské republiky z r. 1964, č. 16, pol. 93).

Zkratky použité ve výše uvedeném zpracování:

- DR – Dozorčí rada
- ZK – základní kapitál
- S.A. (a.s.) – akciová společnost
- Sp. z o.o. (s.r.o.) – společnost s ručením omezeným
- ZOS – Zákoník obchodních společností

3. DAŇOVÝ SYSTÉM V POLSKU

3.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE

Politické a ekonomické proměny, ke kterým došlo v Polsku na začátku devadesátých let, vedly k nutnosti provedení důkladné reformy v polském daňovém systému. Základní prioritou se stalo vytvoření takového daňového systému, který by podnítil zahraniční podnikatele k investování v Polsku a v důsledku toho k vytváření nových pracovních míst. Kromě toho v souvislosti se vstupem Polska v roce 2004 do Evropské unie součástí reformy daňového systému byl také proces přizpůsobení polské legislativy právu Evropské unie, což v následku vedlo k harmonizaci polského práva s právem EU.

Základními právními předpisy upravujícími **problematiku daňového systému** na území Polské republiky jsou:

1. Ústava Polské republiky ze dne 2. dubna 1997 (Sb. Polské republiky z 1997, č. 78, pol. 483)
2. Zákon ze dne 29. srpna 1997 – Daňový řád (Sb. Polské republiky z 2005, č. 8, pol. 60 ve znění pozd. změn)
3. Zákony věcného daňového práva přímo upravující práva a povinnosti subjektů práva v rozsahu všech daní. Jde tedy o:

- daň z příjmů fyzických osob (PIT)
- daň z příjmů právnických osob (CIT)
- daň z přidané hodnoty (VAT)
- daň z občanskoprávních činností
- daň dědickou a darovací
- zemědělskou daň
- lesní daň
- daň z nemovitosti
- silniční daň
- daň z držení psů
- spotřební daň
- daň z her

Ad. 1

Právní základy pro ukládání daňové povinnosti stanoví platná **Ústava PR z roku 1997**. V čl. 217 zákonodárce rozhodl, že k ukládání daní, jiných veřejných daní, jak rovněž určování zdaňovaných subjektů, předmětů zdanění, daňových sazeb, kategorií subjektů osvobozených od daní a také pravidel pro poskytování daňových úlev a daňových protnutí **může docházet pouze na základě zákona**.

Kromě toho v souladu se zásadou vyjádřenou v **čl. 8 ústavy** její předpisy se používají přímo, pokud ústava nestanoví jinak. Toto znamená, že pokud v předpisech daňového práva je obsažená právní norma v rozporu s příslušným ustanovením ústavy, pak se používá ustanovení ústavy.

Ad. 2

Problematika obecného daňového práva je obsažena v **zákoně ze dne 29. srpna 1997 – Daňový řád**. Jeho předpisy se vztahují na:

- daně, poplatky a také nedaňové pohledávky státního rozpočtu a také rozpočtů jednotek územní samosprávy, k jejichž stanovení nebo určení jsou oprávněny daňové orgány,
- finanční poplatky a také poplatky, o kterých pojednávají předpisy o daních a místních poplatcích,
- záležitosti z oblasti daňového práva jiné než vyjmenované výše, příslušející daňovým orgánům.

Naproti tomu daňový řád se nevztahuje na:

- registraci plátců daně,

- finanční kontrolu,
- správní exekuci,
- trestní zodpovědnost za trestné činy a finanční přestupky,
- pravidla pro podávání výkazů a daňových příznání, které se řídí zvláštními zákony,
- účast státního zástupce v daňovém řízení,
- zásady projednávání sporů týkajících se příslušnosti mezi daňovými orgány a soudy,
- podávání stížností a žádostí daňovými poplatníky.

Tři poslední skupiny záležitostí upravuje **Občanský soudní řád** (Sb. Polské republiky 2000, č. 98, pol. 1071 ve znění pozd. změn).

3.2 SMLOUVA O ZAMEZENÍ DVOJÍHO ZDANĚNÍ

Mezinárodní právní dvojí zdanění – jedná se o uložení srovnatelných daní ve dvou nebo více státech na stejného daňového poplatníka ze stejného titulu a za stejné období. Je to nevýhodné pro státy, které se účastní mezinárodního obrátu. Proto je tomuto problému věnována velká pozornost v rámci **smluv o zamezení dvojího zdanění**.

V souvislosti s výše uvedeným Polsko uzavřelo cca 80 smluv ve věci zamezení dvojího zdanění, včetně smlouvy s Českou republikou.

Smlouva mezi vládou Polské republiky a vládou České republiky ve věci zamezení dvojího zdanění v rozsahu daní z příjmů a majetku byla vyhotovena 24. června 1993 (Sb. Polské republiky 1994, č. 47, pol. 189). Tato smlouva vymezuje rámec daňové povinnosti osoby (tzv. daňová rezidence) v každém z těchto států.

Pojem „rezident“

Důležitým pojmem vyžadujícím vysvětlení je slovo **rezident**. Ve smyslu čl. 2 odst. 1 b. 1 písm. a) **zákona ze dne 27. července 2002 – Devizový zákon rezidenty** jsou fyzické osoby, které mají bydliště v tuzemsku, a také právnické osoby mající sídlo v tuzemsku, které mají způsobilost pořizovat závazky a nabývat práva vlastním jménem; rezidenty jsou rovněž pobočky nacházející se v tuzemsku, zastoupení a podniky zřízené nerezidenty.

Daňové povinnosti

Osoba, která je považována za **daňového rezidenta** v daném státě, je povinná uhradit v tomto státě daň vypočítanou z celkové výše svých příjmů (bez ohledu na místo získání těchto příjmů).

V souladu s **českými předpisy** Polák je **českým daňovým rezidentem**, pokud splňuje následující kritéria:

- má v České republice trvalé místo bydliště (tzn. místo, kde pobývá s úmyslem trvalého pobytu),
- pobývá v České republice v daném kalendářním roce po dobu nejméně 183 dnů (6 měsíců).

Pokud nebude splněna žádná z výše vyjmenovaných podmínek, bude Polák považován za **českého daňového nerezidenta** a zdanění v České republice bude podléhat **pouze** jeho příjem pocházející ze zdrojů nacházejících se v České republice.

Může také dojít k situaci, kdy na základě vnitřních polských a českých předpisů bude Polák považován za daňového rezidenta obou zemí (např. když bude pobývat v České republice po dobu delší než 183 dnů, a v Polsku bude mít i nadále centrum osobních zájmů). Takový případ je označován jako **rezidenční neshoda** a k jeho řešení se používají předpisy polsko-české smlouvy o zamezení dvojího zdanění. V souladu s pravidly obsaženými ve zmíněné smlouvě v případě takové neshody se předpokládá, že bude považován za daňového rezidenta toho státu, ve kterém má trvalé bydliště. Pokud má **trvalé bydliště** v obou státech, je třeba zvážit, ve kterém státě má **centrum životních zájmů**. Pokud to nelze určit, rozhodující je to, ve kterém státě se Polák **obvykle zdržuje**. Konečným kritériem je však **kritérium státní příslušnosti**.

Shrnutí: v případě rezidenční neshody se použijí následující kritéria:

- trvalé bydliště,
- užší osobní a hospodářské vztahy,
- obvykle zdržování se v dané zemi,
- státní příslušnost.

DŮLEŽITÉ!

Polák považovaný na základě předpisů *polsko-české smlouvy o zamezení dvojího zdanění* za daňového rezidenta v České republice musí být považovaný v Polsku za *daňového nerezidenta*.

V souladu s předpisy polského zákona o dani z příjmů fyzických osob (Sb. Polské republiky 2000, č. 14, pol. 176 ve znění pozd. změn) občan České republiky je **polským daňovým rezidentem**, pokud splňuje následující kritéria:

- má na území PR centrum osobních a hospodářských zájmů (tzv. centrum osobních zájmů) nebo
- se zdržuje na území PR déle než 183 dnů (6 měsíců) v ročním zdaňovacím období.

Pod pojmem „**centra osobních zájmů**“ je třeba chápat veškeré rodinné vazby, tzv. domov, sociální, politické, kulturní, občanské aktivity, příslušnost k organizacím, klubům, a také věnování se koníčkům. Naproti tomu „**centrum hospodářských zájmů**“ je především místo vykonávání výdělečné činnosti, zdroje příjmů, vlastněné investice, nemovitý a movitý majetek, pojistné smlouvy, pořízené úvěry, bankovní účty; místo, z něhož daná osoba spravuje svůj majetek apod.

Je třeba mít na paměti, že pokud **občan Polské republiky** má v Polsku „centrum osobních nebo hospodářských zájmů“, bude s ním jednáno z hlediska zákona o dani z příjmů fyzických osob jako s polským daňovým rezidentem, bez ohledu na to, zda jeho pobyt v Polsku přesáhne 183 dnů v roce či nikoli. Proto stejně tak jako je důležité vzít v úvahu počet dnů strávených v Polsku, je třeba analyzovat i vazby dané osoby s Polskem. Určení rezidence pouze na základě délky pobytu v Polsku nemá podporu v platných předpisech.

3.3 ZÁKLADNÍ DEFINICE Z OBLASTI POLSKÉHO DAŇOVÉHO SYSTÉMU

- **daňová povinnost** – jedná se o vyplývající z daňových zákonů nespécifikovanou povinnost uhrazení nedobrovolného peněžního plnění v souvislosti s výskytem události určené ve výše uvedených zákonech.
- **daňový závazek** – jedná se o vyplývající z daňové povinnosti závazek plátce daně uhrazení ve prospěch státní pokladny, vojvodství, okresu nebo obce daně ve výši, v termínu a také v místě stanoveném v předpisech daňového práva.

- **daň** – jedná se o veřejné, bezplatné, nedobrovolné a také nevratné peněžní plnění ve prospěch státní pokladny, vojvodství, okresu nebo obce, vyplývající z daňového zákona.
- **daňový poplatník** – jedná se o fyzickou osobu, právnickou osobu nebo organizační složku, která nemá právní subjektivitu, podléhající na základě daňových zákonů daňové povinnosti.
- **plátce** – jedná se o fyzickou osobu, právnickou osobu, nebo organizační složku, která nemá právní subjektivitu, povinnou na základě předpisů daňového práva k výpočtu a vybrání od daňového poplatníka daní a jejího zaplacení v příslušném termínu daňovému orgánu
- **inkasista** – jedná se o fyzickou osobu, právnickou osobu, nebo organizační složku, která nemá právní subjektivitu, povinnou na základě předpisů daňového práva k vybrání od daňového poplatníka daně a jejího zaplacení v příslušném termínu daňovému orgánu

Základní práva daňového poplatníka

1. Obecné

- **daňový poplatník** se může obrátit na ředitele finančního úřadu, ředitele celního úřadu, starostu obce, starostu města, primátora města, starostu nebo hejtmana vojvodství s žádostí o poskytnutí písemného výkladu týkajícího se rozsahu a způsobu použití daňového práva ve svých individuálních záležitostech, ve kterých neprobíhá daňové řízení nebo daňová kontrola nebo řízení před správním soudem. Daňový poplatník předkládající takovou žádost je povinen podrobně předložit skutečný stav a také vlastní stanovisko ve věci (čl. 14a § 1 a 2 daňového řádu),
- **daňový poplatník** se může obrátit na ministra financí s žádostí o poskytnutí písemného výkladu v individuálních záležitostech, ve kterých neprobíhá a neprobíhalo daňové řízení nebo daňová kontrola nebo řízení u správního soudu, pouze v rozsahu ustanovení smluv o zamezení dvojího zdanění a také jiných ratifikovaných mezinárodních smluv týkajících se daňové problematiky (čl. 14e daňového řádu),
- **na žádost daňového poplatníka** finanční úřad, který vede registr, vydává výpis z registru daňových zástav obsahující informace o zadlužení věcí nebo práva daňovou zástavou a také o výši zabezpečeného daňovou zástavou daňového závazku nebo daňového nedoplatku. Daňový poplatník se může s takovou žádostí také obrátit na Centrální

registr daňových zástav na ministerstvu financí. Výše poplatku za vydání výpisu z registru daňových zástav činí 20 PLN, a z Centrálního registru daňových zástav – 50 PLN (čl. 46 § 1 a 3).

2. Úlevy ve splácení daňových závazků

- daňový poplatník se může obrátit k daňovému orgánu se žádostí o osvobození plátce od povinnosti výběru daně nebo záloh na daň (čl. 22 § 2 a 2a), odložení termínu splatnosti daně nebo daňového nedoplatku, rozložení na splátky platby daně nebo daňového nedoplatku spolu s úroky z prodlení (čl. 67a §1 b. 1 a 2), jak rovněž prominutí daňových nedoplatků, úroků z prodlení nebo poplatku za prodlení (čl. 67a §1 b. 3).

Pojem daňového práva

Daňové právo – jedná se o souhrn předpisů upravujících zásady vzniku, stanovení a také pozbývání platnosti daňových závazků a také povinností daňových poplatníků, plátců a inkasistů jednotlivých daní. Stanovuje také platné postupy, které musí být dodržovány daňovými orgány a také smluvními stranami v průběhu daňového řízení a vykonávání jiných činností směřujících ke stanovení správné výše daňového závazku a účinného výběru daně.

Úloha daně

Základní úlohou daně je **úloha fiskální**, čili dodání do rozpočtu takových příjmů, aby stát nebo obec měly prostředky na financování společných potřeb. Bohužel daň může také plnit **nefiskální úlohu**, čili sloužit k dosahování stanovených hospodářských, sociálních či politických cílů (např. může favorizovat taková a ne jiná hospodářská jednání nebo udělovat výsady některým osobám). Tedy **nefiskální úlohy** je možné uskutečňovat pomocí udělování některým daňovým poplatníkům osvobození a daňových úlev.

Přesuny daně

Přesuny daně – jsou to přesuny daňového břemena daňovým poplatníkem na jiné subjekty. Mohou být různé v závislosti na velikosti přesunutého břemene:

- částečné,
- úplné,
- nadměrné.

K přesunům dochází, když zákon zvedá daňové sazby nebo stanovuje novou daň. Výše uvedené přesuny **je možné rozdělit**, podle toho na koho budou daně přesunuty:

- **dopředu** – růst cen prodávaných výrobků, růst daní, růst cen, přesun na nabyvatele,
- **dozadu** – na dodavatele, případně na zaměstnance dané firmy,
- **vhodné** – předem nepředpokládané zákonodárcem,
- **nehodné** – předem předpokládané zákonodárcem.

Klasifikace daní

První kritérium: předmět zdanění

- výnosové – z celkové výše příjmů z vedené činnosti (daň DPH, daň z her, daň z občanskoprávních činností),
- příjmové – z rozdílu příjmů a nákladů (PIT, CIT),
- majetkové – z vlastnění majetku v celku nebo jeho složek (daň z nemovitosti, silniční daň, daň dědická a darovací, daň z držení psů),
- spotřební – z výdajů ve formě „daňové“ části ceny (daň DPH, spotřební daň).

Druhé kritérium: vyměření a výběr daní, přesuny daňového plnění, schopnost plnění

- nepřímé – daň je vyměřená subjektu, který ve skutečnosti jí „nehradí“ (daň z přidané hodnoty, spotřební daň),
- přímé – daň je vyměřená subjektu a tento subjekt současně nese její břemeno (PIT, CIT).

Třetí kritérium: rozdělení příjmů z daní mezi jednotlivé rozpočty

- státní,
- pro samosprávy.

Čtvrté kritérium: druh zatíženého konstrukčního prvku daně

- osobní (PIT, CIT),
- věcné.

Páté kritérium: druh daňové sazby

- dle částky,
- úměrné (konstantní),
- procentní (je vyspecifikovaná daňová stupnice),
 - progresivní (PIT),
 - degresivní,
 - regresivní.

Druhy daní

V polském daňovém systému je rozlišováno 12 druhů daní, včetně:

- 9 druhů **přímých daní**,
 - daň z příjmů fyzických osob (PIT),
 - daň z příjmů právnických osob (CIT),
 - daň z občanskoprávních činností,
 - daň z nemovitosti,
 - silniční daň,
 - daň dědická a darovací,
 - zemědělská daň,
 - lesní daň,
 - daň z držení psů,
- 3 druhy **nepřímých daní**,
 - daň z přidané hodnoty (VAT),
 - spotřební daň,
 - daň z her.

Kromě toho je rozlišováno pět základních daňových skupin:

- **z příjmu** – 2 sazby daně: 18 % a 32 %; daňová karta; rovná daň 19 % – viz níže,
- **z činnosti** – zdaněny jsou činnosti daňových poplatníků a státních orgánů (např. zástava na nemovitosti, prodej, záměna), kolky,
- **z majetku** – daň se vztahuje na majetek fyzických osob nebo právnických osob a také nepřímo na příjem získávaný při využití těchto složek majetku, patří sem daně a místní poplatky (např. tržní poplatky, místní poplatky), zemědělská daň, lesní daň,
- **z obratu** – zahrnuje příjmy a také výdaje pořízení či dovozu do tuzemska; daň z přidané hodnoty, spotřební daň,

- **poplatky a předplácení** – nejsou daněmi v právním slova smyslu, ale některé jsou paušální formou úhrady platby za využívání přírodních zdrojů nebo infrastruktury (např. silnic). Patří sem: lázeňské poplatky či silniční poplatky.

3.4 DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

Zdanění daně z příjmů fyzických osob upravují dva zákony:

- zákon ze dne 26. července 1991 o dani z příjmů fyzických osob (Sb. Polské republiky 2000, č. 14, pol. 176 ve znění pozd. změn),
- zákon ze dne 20. listopadu 1998 o paušální dani z příjmů z některých příjmů dosahovaných fyzickými osobami (Sb. Polské republiky č. 144, pol. 930 ve znění pozd. změn).

Daň z příjmů fyzických osob (PIT z angl. – Personal Income Tax, tedy daň z osobních příjmů) – jedná se o daň příjmovou, zahrnující příjmy dosahované fyzickými osobami. Kromě výše uvedeného zákona **práva a povinnosti** daňového poplatníka vyplývají rovněž z řady ustanovení Ústavy PR, mnoha zákonů a ratifikovaných mezinárodních smluv a také prováděcích nařízení.

a) rozsah subjektů daně z příjmů fyzických osob

Daňovými poplatníky daně z příjmů fyzických osob jsou fyzické osoby. Daňový řád a jiné daňové zákony nebo předpisy daňového práva nedefinují pojem „fyzická osoba“. Pouze čl. 8 občanského zákoníku pojednává o tom, že fyzickou osobou je každý člověk od okamžiku narození až do smrti.

Speciální kategorii daňových poplatníků jsou **manželé**. Jejich společné zdanění je možné díky **tzv. manželskému kvocientu** při splnění následujících podmínek:

- trvání po celý daňový rok v manželském svazku,
- trvání po celý daňový rok **v manželském bezpodílovém vlastnictví**,
- společné a včasné podání žádosti o společné zdanění,
- nikdo z manželů (ani osoba samostatně vychováající děti) nevyužívá současně zdanění za podmínek stanovených v zákoně ze dne 20. listopadu 1998 o paušální dani z některých příjmů dosažených fyzickými osobami).

Smrt manžela před podáním společného přiznání není překážkou společného zdanění, na druhé straně chybějící žádost o společné zdanění manžela znemožňuje společné vyúčtování manželů. Kromě toho žádný význam nemá ani fakt, že manželé bydlí odděleně a podléhají s ohledem na své bydliště příslušnosti různých daňových orgánů. V situaci odděleného bydlení manželů, **místně příslušným daňovým orgánem je jimi uvedený daňový orgán ve společném ročním daňovém přiznání.** Tuto možnost vyúčtování svých osobních příjmů nemohou naproti tomu využít osoby v jiném než manželském svazku (druh, družka). Konstrukci společného zdanění lze použít také v případě **osob samostatně vychovávajících děti.**

Kumulace příjmů manželů (osob samostatně vychovávajících děti) se zakládá na sečtení příjmů manželů, případně dopočítání příjmů nezletilých dětí, a následně rozdělení součtu příjmů na polovinu. Daň je vypočítávána z této poloviny příjmů a násobená dvěma, a také stanovená na jméno obou manželů.

Zvláštní kategorii daňových poplatníků tvoří rovněž **společnosti nemající právní subjektivitu.** Společnosti tohoto druhu tvoří tzv. nepřímé daňové subjekty, na nichž nespočívá daňová povinnost i přes dosahování určitého příjmu. Daňovým poplatníkem proto není společnost nemající právní subjektivitu, ale fyzické osoby, které jsou **společníky.** Vypočítávání daně pro tyto subjekty probíhá ve dvou fázích: v první se stanovuje **příjem společnosti,** ve druhé se stanovuje **příjem společníka** z podílu na společnosti, za předpokladu že příjem (ztráta) společníka je úměrný jeho podílu ve společnosti, a v případě absence vymezení podílů, podíly společníků jsou rovné.

Zvláštním problémem je určování existence daňové povinnosti **vzhledem k příjmům dosahovaným mimo území státu.** Může zde vzniknout jev tzv. **dvojího zdanění,** čili situace, ve které stejný příjem byl zdaněn jak ve státě jeho dosažení, tak ve státě bydliště. K zamezení dvojího zdanění příjmů fyzických osob mají sloužit především uzavírané za tímto účelem **bilaterální smlouvy ve věci zamezení dvojího zdanění.**

Subjektivita polské daně z příjmů fyzických osob je založena především na tzv. **pravidle residence,** čili závisí na místě bydliště fyzické osoby a souvisí s tzv. neomezenou daňovou povinností. Osoba mající

bydliště na území PR platí daň z **celkové výše** svých tuzemských a zahraničních příjmů, bez ohledu na umístění zdrojů příjmů.

Pokud není možné přidělení daňové povinnosti na základě rezidence, uplatňuje se přidělení dle **pravidla zdroje**, tzn. podle místa dosahování příjmů a konstrukce tzv. **omezené daňové povinnosti**. Daňovými poplatníky daně z příjmů mohou být tedy i fyzické osoby, které nemají místo bydliště ani trvalý pobyt na území Polska, ale dosahují tam příjmů. Omezená daňová povinnost spočívá v tom, že fyzická osoba, která nemá na území PR bydliště, podléhá zdanění z příjmů získaných na jejím území na základě služebního vztahu nebo pracovního poměru, bez ohledu na místo výplaty mzdy, a také z jiných příjmů dosahovaných v Polsku (např. z titulu dividend, manažerských smluv). Široký pojem polské daňové jurisdikce může vést k dvojímu zdanění stejných příjmů dosahovaných jednou osobou ve státě místa bydliště a ve státě zdroje příjmů. Zamezovat dvojímu zdanění příjmů fyzických osob mají na jedné straně ustanovení vnitřního daňového práva, na straně druhé uzavřené mezinárodní smlouvy o zamezení dvojího zdanění.

b) předmětný rozsah daně z příjmů fyzických osob

K předmětnému rozsahu daně z příjmů fyzických osob patří všechny druhy příjmů, s výjimkou příjmů, které byly zákonem zařazeny do kategorie předmětných osvobození.

Příjem je chápán jako rozdíl **součtu výnosů** a nákladů na jejich získání v daném daňovém roce, s výjimkou zjevně osvobozených od daně. Kromě předmětných osvobození polský zákonodárce určil jisté příjmy, které se nesčítají (např. příjem z prodeje nemovitostí se neslučuje s příjmy z jiných zdrojů; toto se týká také příjmů z nezjištěných zdrojů výnosů nebo z dividend). Vyloučení některých příjmů (výnosů) z celkových příjmů dané fyzické osoby neznamena, že tyto příjmy nepodléhají zdanění daně z příjmů. Příjmy ze zdrojů výnosů nezapočítávaných do celkových příjmů jsou v podstatě zdaněny **odděleně**, nejčastěji formou **paušální daně**.

Podnikatelé si mohou vybrat **metodu zdanění**. Mohou buďto:

- oddělit příjem z hospodářské činnosti od jiných zdrojů výnosů a platit z takto odděleného částečného příjmu rovnou daň (lineární) dle **19% daňové sazby**;

- nebo sloučit příjem z hospodářské činnosti s jinými zdroji výnosů a tento příjem zdanit podle progresivní daňové stupnice (pak mají možnost využít stanovené touto daní úlevy).

Na straně **daňového poplatníka** může nastat situace, v níž náklady na dosažení příjmu přesáhnou součet výnosů, taková osoba pak utrpí ztrátu. Daňový poplatník si tak může odečíst **ztrátu** (s výjimkou ztráty vzniklé z titulu úplatného převodu věcí a majetkových práv a také výnosů, z nichž příjmy jsou volné od daně z příjmu) z příjmu dosaženého **v následujících 5 daňových letech** ze stejného zdroje, který přinesl ztrátu.

Zdroje výnosů lze rozdělit **do dvou kategorií**: první souvisí s **prací**, druhá s **majetkem**. Zdroje výnosů, ze kterých příjem podléhá zdanění, jsou:

- služební vztah, pracovní poměr, včetně družstevního pracovního poměru, členství v zemědělském výrobním družstvu nebo jiném družstvu zabývajícím se zemědělskou výrobou, práce ve mzdě, důchod a renta;
- činnost vykonávaná osobně (např. z titulu osobního poskytování služeb na základě dohody o provedení práce nebo smlouvy o dílo nebo vykonávání činnosti na základě manažerské smlouvy, mzdy auditorů a také inkasistů veřejnoprávních pohledávek, a odměny získávané členy orgánů právnických osob);
- mimozemědělská hospodářská činnost, včetně vykonávání svobodného povolání, pokud se nejedná o činnost vykonávanou osobně;
- zvláštní sektory zemědělské výroby (např. chov drůbeže a kožšínových zvířat, provozování včelínů);
- nemovitosti nebo jejich části;
- nájem, podnájem, pronájem a také ostatní smlouvy podobného charakteru, včetně pronájmu, podnájmu zvláštních sektorů zemědělské výroby a také zemědělského hospodářství nebo jeho součástí pro nezemědělské účely nebo provozování zvláštních sektorů zemědělské výroby;
- peněžní kapitály a majetková práva (ze výnosy z peněžních kapitálů zákonodárce nařizuje považovat mj. úroky z půjček, spořicíh vkladů a prostředků na účtech cenných papírů, dividendy či výnosy z titulu podílu na příjmech investičních fondů a také výnosy z úplatného převodu titulu vlastnictví podílů ve společnostech, akcií a také jiných cenných papírů; naproti tomu za výnos z majetkových práv jsou považovány zejména výnosy z autorských práv a příbuzných práv, také včetně jejich úplatného převodu);

- úplatný převod: nemovitostí nebo jejich částí a také podílu na nemovitosti; družstevního práva vlastnictví k obytné nebo užitkové místnosti a také vyplývající z přidělení bytovému družstvu práv k rodinnému domku nebo práv k místnosti v malém obytném domě; trvalého užívacího práva pozemků; jiných věcí – pokud k převodu nedochází při provádění hospodářské činnosti a byl uskutečněn buď před uplynutím 5 let, nebo před uplynutím půl roku od jejich nabytí;
- jiné zdroje (za výnosy z jiných zdrojů považuje zákon zejména částky vyplácené podnikem nebo rentovým orgánem nemocenských, vyrovnávacích, mateřských, opatrovnických dávek a také rehabilitačních plnění; alimenty, s výjimkou alimentů na děti, stipendia, dotace, ceny a také výnosy, které nejsou zahrnuty do v zjištěných zdrojů).

DŮLEŽITÉ!

Nejvyšší soud ve svém výroku konstatoval, že „rozsaň předmětu zdanění musí být jasně definován v daňovém zákoně, a výklad jeho předpisů nemůže být rozšířen“.

c) osvobození od daně z příjmů fyzických osob

Osvobození subjektů souvisí hlavně s tzv. daňovou imunitou zastupitelských a konzulárních úřadů, vyplývajících především z ustanovení mezinárodního veřejného práva.

Osvobození subjektů lze rozdělit do následujících skupin:

- charakter sociální (např. rodinné dávky vyplácené na základě předpisů o rodinných dávkách, rodinné a ošetřovatelské přídatky, zálohy na alimenty a také porodní příspěvky vyplácené na základě zvláštních předpisů, stipendia obdržené na základě předpisů o vědeckých stupních a vědeckém titulu a také o stupních a titulu v oblasti umění, doktorandská stipendia),
- charakter odškodnění a z titulu hospodářských pojištění (např. stanovených v pracovním právu odbytného a odškodnění z titulu zkrácení výpovědní doby pracovní smlouvy, renty přiznané na základě zvláštních předpisů o zajištění válečných a vojenských invalidů a také jejich rodin),
- některé výnosy související s prací (např. hodnota obdržných zaměstnancem od zaměstnavatele bonů, poukázek, kuponů nebo

jiných potvrzení opravňujících k získání na jejich základě jídla, potravin nebo nealkoholických nápojů),

- některé výnosy související s prodejem (např. výnosy získané výměnou obytné budovy),
- některé příjmy penzistů a důchodců (např. peněžní přídatky pro některé důchodce, penzisty a osoby pobírající předdůchodové dávky nebo předdůchodový příspěvek),
- související s dietami (např. služební cesta zaměstnance),
- některé výnosy z kapitálů a majetkových práv,
- některé projevy hospodářské činnosti,
- osvobození některých příjmů dosahovaných v zahraničí (např. příjmy pocházející od vlád cizích států, mezinárodních organizací nebo mezinárodních finančních institucí z prostředků nenávratné pomoci).

d) daňový základ

Daňovým základem u daně z příjmů fyzických osob je **příjem** zásadně chápaný jako hrubé příjmy dosahované fyzickou osobou po případném odečtení nákladů souvisejících s fungováním zdrojů příjmů. **Příjem** tedy zákonodárce definuje jako kladný rozdíl mezi součtem příjmů a nákladů na jejich dosažení v daném daňovém roce.

Výnosem jsou obdržené nebo poskytnuté daňovému poplatníkovi v kalendářním roce **peníze a peněžní hodnoty** a také hodnota obdržených dávek v naturáliích a jiných **nepeněžních plněních**. V případě mimozemědělské hospodářské činnosti výnosem jsou dlužné částky, i když nebyly ve skutečnosti obdrženy. Na podnikatelích spočívá daňová povinnost z dlužných částek z titulu prováděné činnosti, bez získání skutečného příjmu. V případě nemovitostí bezúplatně poskytnutých k užívání jiným osobám – výnosem je tzv. nájemní hodnota, což je ekvivalent nájmu, který by daňový poplatník obdržel v případě uzavření nájemní smlouvy nebo smlouvy o pronájmu nemovitosti. Naproti tomu výnosem z výměny věcí a majetkových práv je vyměňovaná věc nebo majetkové právo s vyšší hodnotou, snížené o náklady výměny.

Zvláštní kategorii daňového základu jsou **výnosy z tzv. neodhalených zdrojů**, u kterých jako základ se přijímá součet v daňovém roce vynaložených výdajů a hodnoty v tomto roce shromážděných finančních zdrojů, které se nekryjí s již zdaněnými nebo osvobozenými od daně zdroji výnosů a dříve vlastněnými majetkovými zdroji.

Náklady na dosažení příjmů z jednotlivého zdroje jsou veškeré náklady vynaložené **za účelem dosažení příjmů**, s výjimkou nákladů vymezených zákonem. Daňový poplatník má možnost odečtení pro daňové účely veškerých výdajů, avšak pod podmínkou, že prokáže jejich **přímou souvislost** s vykonávanou hospodářskou činností nebo jinou výdělečnou činností, a jejich vynaložení má nebo může mít přímý vliv na velikost dosažených výnosů. Zákonodárce uvedl také **seznam výdajů, které nejsou náklady na dosažení příjmu**. Jedná se o:

- výdaje na nabytí složek dlouhodobých aktiv, náklady tohoto druhu mohou být v nákladech hospodářských subjektů zohledňovány pouze prostřednictvím amortizačních odpisů,
- výdaje související s plněním daňovým poplatníkem závazků vůči jeho věřitelům a také ztrát souvisejících s neplněním závazků dlužníků daňového poplatníka (např. úhrada půjček, úvěrů, pohledávky posouzené jako nedobytné, rezervy vytvářené na krytí pohledávek, jejichž nedobytnost se stala pravděpodobná),
- výdaje, které mají povahu finančních sankcí (např. peněžní tresty a peněžní pokuty, náklady na exekuci související s nesplněním závazků, smluvní sankce a odškodnění),
- výdaje související s vyrovnáváním daňových závazků (např. z titulu spotřební daně z nadměrných ztrát nebo zaviněných deficitem výrobků, daně z příjmů, darovací a dědické daně a také daně z prodeje veřejně obchodovatelných akcií a také daně z přidané hodnoty),
- výdaje přesahující limit stanovený zákonodárcem (např. náklady na reprezentaci a reklamu přesahující obecně 0,25 % výnosu, výše diet z titulu služebních cest),
- různé jiné výdaje (např. dary a veškerého druhu milodary, příspěvky ve prospěch organizací, k nimž příslušnost daňového poplatníka není povinná).

V případě subjektů povinných vést účetní knihy a také knihy příjmů a výdajů, skutečně vynaložené náklady na dosažení příjmu musí být vedeny **v řádných a náležitých knihách, zakládajících se na účetních dokladech**.

Existuje také **možnost paušálního stanovení nákladů na dosažení některých příjmů** (např. příjmy z titulu autorských práv – 50 %, ze smluv o dílo – 20 %). Pokud daňový poplatník prokáže, že náklady na dosažení příjmů byly vyšší než vyplývající z použitých procentní normy, pak se náklady na dosažení příjmů určují ve výši nákladů skutečně vynaložených.

U některých výnosů náklady jsou zákonodárcem považovány současně za příjem (např. příjmy z peněžních kapitálů), v takových případech se vůbec nestanovují náklady na dosažení výnosů.

Příjem v závislosti na druhu činnosti podléhající zdanění a také na osobách tuto činnost vykonávající může být různě stanovován. U daňových poplatníků vyhotovujících **rozvahu a výkaz zisků a ztrát**, příjmem z hospodářské činnosti je příjem vykázaný na základě řádně vedených knih, snížený o příjmy osvobozené od daně a zvýšené o výdaje netvořící náklady na dosažení výnosů, započítané předem k tíži nákladů získání výnosů. U daňových poplatníků dosahujících příjmů z **hospodářské činnosti** a také těch, kteří vedou **daňové knihy příjmů a výdajů** – příjmem z činnosti je rozdíl mezi výnosem a náklady na jeho dosažení, s přihlédnutím k rozdílům počáteční a konečné inventarizace, a také prodeje složek dlouhodobých aktiv souvisejících s prováděnou činností.

Vůči osobám, které nemají povinnost vést knihy, příjem může být dokládán **všemi důkaznými prostředky** stanovenými v daňovém řádu. Kromě toho náklady na dosažení příjmu mohou být odečtené **pouze v tom daňovém roce, ve kterém byly skutečně vynaložené**.

e) daňová stupnice

Daňová stupnice je vzor vyplývající ze zákona o daních z příjmů fyzických osob, na jehož základě se stanovuje výše daně, kterou zaplatí daňový poplatník z příjmu získaného v jednom daňovém roce.

Pásma v **daňové stupnici**, nazývané také **daňovými pásmy**, určují, jakou sazbou daně jsou zdaněny příjmy daňového poplatníka. Po překročení daňového pásma se mění sazba daně, avšak změna se netýká celého příjmu daňového poplatníka, ale pouze částky překračující pásmo.

Daňovou stupnici stanovenou v *čl. 27 odst. 1 a 1a zákona o dani z příjmů fyzických osob* nelze použít u příjmů zdaněných ve zjednodušených formách, ale pouze u příjmů zdaněných na **obecných principech**. Daňové sazby určují výši daně vůči daňovému základu a mají u této daně povahu progresivních sazeb (celková progrese, stupňovitá). V letech 2010 – 2012 tyto sazby činí: **18 %** a **32 %**.

DAŇOVÁ STUPNICE V LETECH 2010 A 2011		
Nad	Do	Daň činí
	85 528 PLN	18 % základu minus 556,02 PLN
85 528 PLN		14 839,02 + 32 % rozdílu nad 85 528 PLN

DŮLEŽITÉ!

Příjem nepodléhající povinnosti úhrady daně v letech 2010 – 2012 činí **3 091 PLN.**

Tato daň se vypočítává následujícím způsobem: příjem daňového poplatníka do výše prvního daňového pásma je zdaněn první sazbou daně z **daňové stupnice**, po přihlídnutí k takzvané částce osvobozené od daně, rozdíl příjmu nad prvním daňovým pásmem je zdaněn podle druhé sazby vyplývající z **daňové stupnice**.

f) *termín* podání daňového přiznání

1. plátcí

Zákon stanovuje jako **plátce** daně z příjmů fyzických osob především **podniky** (včetně individuálních zaměstnavatelů), zemědělské výrobní družstva, penzijní orgány, banky vyplácející zahraniční penze, orgány zaměstnanosti z vyplácených jimi podpor, Fond garantovaných zaměstnaneckých plnění, organizační jednotky vyplácející stipendia, centra sociální integrace. Tyto orgány mají jako plátcí povinnost provádět **daňovým poplatníkům v průběhu celého roku výpočet srážek** z vyplácených částek příslušných **záloh** ve prospěch daně z příjmů a také odvádět tyto částky **na účet finančního úřadu**.

2. daňoví poplatníci

Daňoví poplatníci mají také povinnost **v termínu do dne 30. dubna následujícího roku** podat na finančním úřadě **přiznání** na příslušném tiskopisu **týkajícím se výše dosaženého příjmu (ztráty) v daňovém roce**. Osoby, které vedou účetní knihy (obchodní), k přiznání připojují roční rozvahu s výkazem zisků a ztrát. Daňoví poplatníci, na kterých spočívá povinnost podání daňového přiznání, jsou povinni současně **uhradit rozdíl** mezi dlužnou daní z příjmu vyplývající z přiznání a součtem příslušných **záloh** za daný rok, včetně těch vybraných všemi plátcí (také např. odběrateli). Daň z příjmů vyplývající z přiznání je dlužnou daní za daný rok, pokud finanční úřad nevydá **rozhodnutí**, v němž vyměří jinou částku daně. V případě nepodání přiznání ve výši dosaženého příjmu, finanční úřad vydává deklaratorní rozhodnutí stanovující výši závazku daně z příjmů. Ve vztahu k daňovým poplatníkům nepodávajícím daňová přiznání je možné uplatňovat trestní sankce vyplývající z trestního finančního zákona (*kodeks karny skarbowy*).

3.5 Daň z příjmů právnických osob

Daň z příjmů právnických osob byla upravena v zákoně ze dne 15. února 1992 o dani z příjmů právnických osob (Sb. Polské republiky z r. 2000, č. 54, pol. 654 ve znění pozd. změn).

Jedná se o druh přímé daně zatěžující příjmy získávané právnickými osobami.

a) rozsah subjektů daně z příjmů právnických osob

Daňovými poplatníky výše uvedené daně jsou veškeré **právnické osoby**, nezávislé na skutečnosti, jakým způsobem tuto subjektivitu získaly, a také **kapitálové společnosti v organizaci**. Subjekty této daně mohou být také **organizační jednotky, které nemají právní subjektivitu**, s výjimkou společností, které nemají právní subjektivitu (např. sdružení podle ObčZ (*sp. cywilna*), veřejná obchodní, partnerská, komanditní, či komanditně-akciová společnost).

Zvláštní kategorií daňových poplatníků této daně jsou tzv. **daňové kapitálové skupiny** – spolky minimálně 2 společností obchodního práva, které mají právní subjektivitu a jsou vzájemně provázaný kapitálovými zájmy. Kromě toho kapitálová skupina, aby byla daňovým poplatníkem, musí **splňovat následující podmínky**:

- takovou skupinu mohou tvořit pouze společnosti s ručením omezeným nebo akciové společnosti, pokud průměrný základní kapitál (akciový) připadající na každou z těchto společností není nižší než **1 mil. PLN**; ovládající společnost (tzv. mateřská společnost) vlastní přímý **95% podíl** na základním kapitálu (akciovém); ovládané společností (tzv. dceřiné společnosti) nemají podíly na základním kapitálu (akciovém) jiných společností vytvářejících skupinu; ve společnostech tvořících kapitálovou skupinu se nevyskytují nedoplatky na platbách daní tvořících příjem státního rozpočtu;
- vyžaduje se také uzavření smlouvy mezi ovládající společností a ovládanými společnostmi o vytvoření daňové kapitálové skupiny formou **notářského zápisu** na období minimálně 3 daňových let a její registrace na finančním úřadě;
- společnosti tvořící kapitálovou skupinu nemohou využívat osvobození od daně z příjmů a z přidané hodnoty na základě zvláštních předpisů a také nemohou využívat přesunu příjmu na jiné

daňové poplatníky daně z příjmu, kteří nejsou součástí daňové kapitálové skupiny;

- daňová kapitálová skupina musí dosahovat minimálně **3% příjem** v poměru k daňovým výnosům.

Subjekty osvobozenými od této daně jsou:

- státní majetek,
- Polská národní banka (*Narodowy Bank Polski*),
- rozpočtové jednotky, účelové fondy vytvořené na základě zvláštních zákonů,
- mezinárodní podniky a jiné hospodářské jednotky vytvořené orgánem státní správy společně s jinými státy,
- obce v rozsahu vlastních příjmů,
- Agentura restrukturalizace a modernizace zemědělství (*Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa*), Agentura zemědělského trhu (*Agencja Rynku Rolnego*),
- Správa sociálního zabezpečení (*Zakład Ubezpieczeń Społecznych*), penzijní a investiční fondy.

Při stanovení **existence daňové povinnosti a jejího rozsahu** zásadní význam má skutečnost, zda daňový poplatník nebo představenstvo mají své sídlo na území PR. Daňoví poplatníci mající sídlo nebo představenstvo na území PR podléhají daňové povinnosti z **celkové výše** svých příjmů, bez ohledu na místo jejich dosažení (jedná se o tzv. **neomezenou daňovou povinnost**). Pokud daňový poplatník nemá sídlo nebo představenstvo na území PR, bude podléhat daňové povinnosti pouze z příjmů dosažených v PR (tzv. **omezená daňová povinnost**).

b) předmětný rozsah daní z příjmů právnických osob

Předmětem zdanění u daně z příjmů právnických osob je **příjem** bez ohledu na druh zdrojů výnosů, z nichž tento příjem byl dosažen. Někdy předmětem zdanění může být výnos. Taková situace vznikne u některých druhů výnosů dosažených na území PR daňovými poplatníky, kteří mají svá sídla v zahraničí a také tuzemskými subjekty.

Příjem je zákonem definován jako rozdíl součtů výnosů a nákladů na jejich získání dosažený v daňovém roce. **Výnosem** jsou všechny obdržené daňovým poplatníkem peníze, peněžní hodnoty (včetně kurzových měnových rozdílů), hodnota bezúplatně obdržených plnění,

PROHLÁŠENÍ A PŘÍZNÁNÍ

typ formuláře

CIT-6R Prohlášení o výši vybrané daně z příjmů z dividend a také jiných výnosů z titulu podílu na ziscích právnických osob

CIT-6AR Prohlášení o výši vybrané daně z příjmů z titulu podílu na ziscích právnických osob

CIT-10R Prohlášení o výši vybrané paušální daně příjmů právnických osob, které nemají sídlo nebo představenstvo na území PR (zahraniční právnická osoba)

CIT-11R Prohlášení o výši daně z příjmů, z dividend a také jiných výnosů z titulu podílu na ziscích právnických osob, vynakládaných na jiné účely, než vyjmenované v prohlášení CIT-5

Termín podání

V termínu do konce prvního měsíce roku následujícího po daňovém roce, ve kterém vznikla povinnost úhrady daně

V termínu do konce prvního měsíce roku následujícího po daňovém roce, ve kterém vznikla povinnost úhrady daně

V termínu do konce prvního měsíce roku následujícího po daňovém roce, ve kterém vznikla povinnost úhrady daně

V termínu do konce prvního měsíce roku následujícího po daňovém roce, ve kterém vznikla povinnost úhrady daně

Podávající subjekt

Plátce

Společnost přebírající při sloučení nebo rozdělení kapitálových společností, která je povinná k úhradě daní

Právnická osoba, organizační jednotka, která nemá právní subjektivitu nebo fyzická osoba, která je podnikatelem a provádí výplaty z titulů vyjmenovaných v čl. 21 odst. 1 zákona

Daňový poplatník vyjmenovaní v čl. 17 odst. 1 zákona, s přihlédnutím k čl. 5 zákona ze dne 12. listopadu 2003 o změně zákona o dani z příjmů právnických osob a také některých jiných zákonů (Sb. České republiky č. 202, pol. 1957), od nichž plátcí nevybrali paušální daně v souvislosti s jimi podaným

prohlášením (CIT-5) nebo kteří neuhradili tuto daň v souvislosti s deklarovaným určením příjmu na statutové účely nebo jiné účely vymezené v čl. 17 odst. 1 (CIT-6A), a kteří příjmy z dividend a také jiné výnosy z titulu podílu na ziscích právnických osob vynaložili na jiné účely než vyjmenované v tomto ustanovení

PROHLÁŠENÍ A PŘÍZNÁNÍ

typ formuláře	Termín podání	Podávající subjekt
CIT-8 Přiznání o výši dosaženého příjmu (utrpené ztráty) daňovým poplatníkem daně z příjmů právnických osob za daňový rok	V termínu do konce třetího měsíce následujícího daňového roku	Daňoví poplatníci daně z příjmu právnických osob, s výjimkou osvobozených od daně na základě čl. 6 odst. 1, církevních právnických osob dosahujících příjmů z ne hospodářské činnosti statutové a Polského svazu zahrádkářů
CIT-8/0 Informace o odpočtech z příjmu a z daně a také o příjmech nezdanitelných a osvobozených od daně (Příloha k CIT-8)	V termínu podání prohlášení CIT-8	Daňoví poplatníci podávající prohlášení CIT-8
CIT-5T Informace daňového poplatníka ke stanovení příjmů přísluhujících jednotkám územní samosprávy z titulu podílu na platbách daně z příjmu právnických osob	Spolu s příznáním nebo v termínu úhrady zálohy na daň v případě chybějící povinnosti vyhotovení příznání, za první měsíc daňového roku. Pokaždé, v případě změny stavu zaměstnání v průběhu daňového roku ovlivňujících změnu procentního podílu počtu zaměstnaných v závodech (pobočkách) nacházejících se na území daně jednotky územní samosprávy v celkovém počtu zaměstnaných . Roční informace – společně s ročním příznáním	Daňoví poplatníci mající závody (pobočky) ležící na území jednotky územní samosprávy jiné než jednotka územní samosprávy, na jejímž území daně poplatníci mají své sídlo
CIT-5T/A Informace o závodech (pobočkách). Formulář může být podáván pouze jako příloha formuláře CIT- 5T	jako výše	jako výše
CIT-7 Informace o výši vybrané daně z příjmů z dividend a také jiných výnosů z titulu podílu na ziscích právnických osob	V termínu do 7. dne měsíce následujícího po měsíci, ve kterém v souladu s článkem 26 odst. 1, 2 a 6 byla vybrána daň	Právnická osoba, která je povinná poslat daňovému poplatníkovi informaci o výši vybrané daně

PROHLÁŠENÍ A PŘIZNÁNÍ

typ formuláře

Termín podání

Podávající subjekt

CIT-5 Prohlášení daňového poplatníka o určení příjmů z dividend nebo jiných výnosů z titulu podílu na ziscích právnických osob

Ne později než v den vyplácení pohledávky

Právnická osoba nebo organizační jednotka nemající právní subjektivitu, s výjimkou sdružení podle OZ, veřejných obchodních, partnerských, komanditních, komanditně-akciových společností, vyjmenovaná v čl. 17 odst. 1 zákona, s přihlédnutím k čl. 5 zákona ze dne 12. listopadu 2003 o změně zákona o dani z příjmů právnických osob a také některých jiných zákonů (Sb. Polské republiky č. 202, pol. 1957), využívající osvobození v souvislosti s určením příjmů na statutové účely nebo jiné účely vymezené v tomto ustanovení, dosahující příjmy z dividend nebo jiné výnosy z titulu podílu na ziscích právnické osoby.

hodnota výnosů v naturáliích, hodnota odepsaných závazků, hodnota vrácených pohledávek. Za výnosy související s hospodářskou činností a se zvláštními sektory zemědělské výroby jsou považovány dlužné výnosy, i když nebyly ještě skutečně obdrženy. Polský zákonodárce vyloučil ze zdanění výnosy ze: zemědělské činnosti, s výjimkou příjmů ze zvláštních sektorů zemědělské výroby, z lesního hospodářství a také z činností, které nemohou být předmětem právně účinné smlouvy.

Pro výpočet příjmu podléhajícího zdanění od výnosů je třeba odečíst náklady na jejich dosažení. **Náklady na dosažení příjmů** jsou náklady vynaložené za účelem dosažení příjmů, s výjimkou nákladů vyjmenovaných zákonem. K nákladům dosažení příjmů se započítávají také společností vynaložené výdaje na výrobní účely, jejichž výroba nebyla dokončena vyroběním fiskálního výrobku s ohledem na chybějící odbyty.

Pokud právnická osoba utrpí **ztrátu** ze své činnosti, má ji možnost pokryt z příjmu získaného v nejbližších po sobě následujících **pěti daňových letech**, s tím že výše snížení v jakémkoliv z těchto roků nemůže přesáhnout 50 % částky této ztráty.

V zákoně o dani z příjmů právnických osob jsou také stanovena **předmětná osvobození od daně, a tak zdanění nepodléhají:**

- činnost organizací zaměstnavatelů a politických stran – v části určené pro statutární účely, s výjimkou hospodářské činnosti;
- příjem z titulu vedení škol – v části určené pro cíle školy;
- příjmy národních investičních fondů;
- příjmy sportovních akciových společností v části určené na jejich sportovní činnost;
- příjmy právnických osob, jejichž statutovým cílem je činnost ve veřejně prospěšné oblasti;
- příjmy církevních právnických osob;
- příjmy z prodeje nemovitostí, které jsou součástí zemědělských hospodářství.

c) daňový základ

Daňový základ tvoří dosažený právnickou osobou **příjem** (výnosy snížené o náklady na jejich dosažení) v daném daňovém roce, s možností uskutečnění určitých odpočtů, mj.: darů ve prospěch veřejně prospěšných organizací do celkové výše nepřesahující 10 %; 20 % částky odepsaných úvěrů (půjček) v bankách v souvislosti s realizací programu restrukturalizace; darů na účely náboženského kultu do celkové výše nepřesahující 10 % příjmu.

d) sazba daně

Sazba daně z příjmů právnických osob činí **nyní 19 %**. Zákon stanovuje také **50% sankční sazbu** v případě podhodnocení výše daňové povinnosti **provázanými subjekty** (tzv. převodní ceny, polsky „*ceny transferowe*“, anglicky „*transfer pricing*“).

e) termín podání daňového přiznání

K **zúčtování daně** dochází po ukončení daňového roku. Daňoví poplatníci tehdy podávají **předběžné daňové přiznání** ve výši dosaženého příjmu (ztráty) do konce **třetího měsíce následujícího roku**, a v tomto termínu hradí vypočtenou daň nebo rozdíl mezi vypočtenou daní a součtem uhrazených záloh.

Přiznání o konečné výši příjmu daňoví poplatníci jsou povinni podat **v termínu 10 dnů od data schválení roční závěrky**, ne však později než před uplynutím **devíti měsíců** od ukončení daňového roku. Daňoví poplatníci jsou také zpravidla povinni připojit k přiznání roční rozvahu a výkaz zisků a ztrát spolu s výrokem a zprávou auditora a také opis usnesení valné hromady.

3.6 Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty (VAT) funguje v Polsku od roku 1993, kdežto v aktuální podobě, přizpůsobené platnému v Evropské Unii společnému systému daně z přidané hodnoty, ode dne 1. května 2004. Tato daň se řadí ke spotřebním daním zatěžujícím čistý obrat. **Její základní vlastnosti jsou:**

- **neutralita** – znamenající zatížení daní pouze konečného spotřebitele zboží nebo služby, který je konečným článkem obratu,
- **všeobecnost** – vyskytující se ve dvou rovinách: jako zatížení daní z přidané hodnoty zboží nebo služeb v každé etapě obratu a také zatížení touto daní co největšího rozsahu zboží a služeb,
- **princip zamezování dvojího zdanění a také nezdanění** – znamená snahu o jednorázové zdanění stejné fáze obratu,
- **princip zachování hospodářské soutěže** – jehož cílem je zajištění daňovým poplatníkům působícím v různých členských státech stejných podmínek zdanění.

Tato daň je upravena následujícími právními předpisy:

- Zákon ze dne 11. března 2004 o dani z přidané hodnoty (DPH) (Sb. Polské republiky z r. 2004, č. 54, pol. 535 ve znění pozd. změn)
- Směrnice 2006/112/ES Rady ze dne 28. listopadu 2006 ve věci společného systému daně z přidané hodnoty.

a) rozsah subjektů zákona o DPH

Obecně **plátcí DPH** jsou subjekty vykonávající činnosti podléhající zdanění (jsou předmětem daně) v rámci vedené hospodářské činnosti, bez ohledu na účel nebo výsledek této činnosti. Těmito **subjekty** mohou být jak **osoby fyzické, právnické, tak organizační jednotky nemající právní subjektivitu (např. sdružení podle ObčZ, veřejné obchodní společnosti, partnerské společnosti, apod.)**

Za hospodářskou činnost pro účely DPH je považována veškerá činnost výrobců, obchodníků nebo poskytovatelů služeb, včetně subjektů získávajících přírodní zdroje a zemědělců, a také činnost osob vykonávajících svobodná povolání, i když daná činnost byla provedena jednorázově za okolností naznačujících úmysl opakovaného vykonávání činnosti. Hospodářská činnost zahrnuje také činnosti spočívající ve využívání zboží nebo dlouhodobého nehmotného majetku kontinuálním způsobem pro výdělečné účely.

V některých situacích plátcí mohou být také odběratelé služeb nebo subjekty kupující zboží.

Plátcí naproti tomu nejsou:

- orgány veřejné správy
- úřady veřejné správy vykonávající úkoly, k jejichž realizaci byly povolány (s výjimkou činností vykonávaných na základě uzavřených občanskoprávních smluv)

b) předmětný rozsah zákona o DPH

Klíčový význam pro zdanění DPH má **předmětný rozsah této daně**, jelikož v podstatě určuje, zda na daný subjekt bude naložená daňová povinnost. Daňové povinnosti DPH podléhá každý, kdo profesionálně vykonává činnosti definované jako předmět daně, tj.:

- dodávky zboží za úplatu, chápané jako převedení práva k nakládání s právem jako majitel,
- poskytování služeb za úplatu, chápaného jako každé plnění ve prospěch jiného subjektu, které není dodávkou zboží,

- vývoz zboží,
- dovoz zboží,
- dodávky zboží uvnitř Společenství,
- nabytí zboží uvnitř Společenství.

Dodávkou zboží za úplatu na území státu je převod práva k nakládání se zbožím jako majitel. **Dodávkou za úhradu je také:**

- převod na základě nařízení veřejných orgánů nebo subjektu jednajícího jménem takového orgánu, nebo na základě práva vlastnictví zboží,
- vydání zboží na základě leasingové smlouvy,
- vydání zboží mezi příkazcem a zprostředkovatelem,
- vydání zboží zprostředkovatelem ve prospěch příkazce na základě komisioní smlouvy,
- zřízení družstevního nájemního práva k obytné místnosti, zřízení družstevního práva vlastnictví k místnosti, transformace družstevního nájemního práva k obytné místnosti na družstevní vlastnické právo k místnosti,
- předání daňovým poplatníkem zboží náležitího jeho podniku na cíle jiné než související s vedeným podnikem.

Poskytováním služeb za úplatu na území státu je každé **plnění** ve prospěch fyzické, právnické osoby nebo organizační jednotky nemající právní subjektivitu, které není dodávkou zboží. **Jsou to mj.:**

- převod práv k dlouhodobému nehmotnému majetku, bez ohledu na to, zda jsou předmětem dokumentu určujícího právní titul,
- závazek zdržení se uskutečnění činnosti či též tolerování činnosti nebo situace,
- poskytování služeb v souladu s nařízením orgánu veřejné moci nebo subjektu jednajícího jeho jménem, nebo legislativního nařízení,
- bezúplatné plnění, které není dodávkou pro osobní účely daňového poplatníka nebo jeho zaměstnance, a také veškeré jiné bezúplatné poskytování služeb pod podmínkou že tyto služby nesouvisí s vedeným podnikem, a plátcí příslušelo právo ke snížení dlužné daně o vypočtenou daň při nabytí zboží a služeb souvisejících s těmito službami.

Nabytí zboží uvnitř Společenství za odměnu. Jedná se o **nabytí práva k nakládání se zbožím jako majitel**, které v důsledku uskutečněné

dodávky je odesíláno nebo dopravováno na území jiného členského státu než stát odeslání. **Jsou to mj.:**

- vývoz zboží z území státu (státu, ve kterém daňový poplatník má sídlo) na území jiného členského státu,
- přemístování daňovým poplatníkem zboží náležícího jeho podniku z území státu na území jiného členského státu.

Dodávkou zboží uvnitř Společenství je vývoz zboží z území státu na území jiného členského státu, uskutečňováním takových činností jako:

- převod práva vlastnictví ke zboží na základě nařízení veřejných orgánů nebo subjektu jednajícího jménem takového orgánu, práva vlastnictví ke zboží,
- vydání zboží na základě leasingové smlouvy,
- vydání zboží mezi příkazcem a zprostředkovatelem,
- vydání zboží zprostředkovatelem ve prospěch příkazce na základě komisioní smlouvy,
- zřízení družstevního nájemního práva k obytné místnosti, zřízení družstevního práva vlastnictví k místnosti, transformace družstevního nájemního práva k obytné místnosti na družstevní vlastnické právo k místnosti,
- předání daňovým poplatníkem zboží náležícího jeho podniku pro účely jiné než související s vedeným podnikem (např. případy předání zboží na osobní účely daňového poplatníka či dar).

Zvláštní druhy předmětu zdanění:

- zrušení sdružení podle OZ (*spółka cywilna*) a obchodní společnosti nemající právní subjektivitu,
- zanechání vykonávání činností podléhajících zdanění daňovým poplatníkem, který je fyzickou osobou, povinného oznámit příslušnému orgánu zanechání vykonávání hospodářské činnosti.

Zákon o dani z přidané hodnoty (DPH) vylučuje z kategorie předmětu zdanění:

- činnosti, které nemohou být předmětem právně účinné smlouvy,
- transakce převodu podniku nebo závodu (pobočky) samostatně vyhotovujícího rozvahu,
- činnosti vykonávané fyzickými osobami z titulu výnosů ze služebního poměru, pracovního poměru, práce ve mzdě a také družstevního pracovního poměru,

- činnost v rozsahu hazardních her, loterií, her na automatech a her na automatech s nízkou výhrou, podléhající zdanění daně z her dle pravidel stanovených v zákoně o hrách a sázkách.

c) daňový základ

Daňový základ, vedle sazby daně, je prvkem rozhodujícím o výši daňového závazku. Vzhledem k dani z přidané hodnoty způsob výpočtu daňového základu má význam pouze pro jednu veličinu, tj. pro dlužnou daň. Výše daňového závazku je zde totiž výsledkem rozdílu mezi dani dlužnou a vypočtenou.

Daňovým základem DPH je **obrat**, čili dlužná částka z titulu prodeje, snížená o částku daně. Tato částka musí zahrnovat celkovou výši dlužného plnění od nabyvatele zboží nebo služby. Do základu zdanění jsou započítávány také dotace a subvence mající přímý vliv na cenu plnění.

Daňovým základem **u dovozu zboží** je celní hodnota zvýšená o příslušné celní sazby. Pokud předmětem dovozu je zboží zdaněné spotřební daní, daňovým základem je celní hodnota zvýšená o příslušné celní sazby a spotřební daň.

d) daňová povinnost

Obecně **daňová povinnost** vzniká v okamžiku vydání zboží nebo poskytnutí služby. **Zákon o DPH však stanoví řadu výjimek z tohoto pravidla.** Daňová povinnost může tedy vzniknout mimo jiné:

- v okamžiku vystavení faktury, ne však později než **7. dne ode dne vydání zboží nebo poskytnutí služby**, pokud transakce musí být potvrzená fakturou,
- v okamžiku obdržení jakékoliv platby **před vydáním zboží nebo poskytnutím služeb**,
- v okamžiku obdržení celé nebo části úhrady, ne však později než **s uplynutím termínu splatnosti** stanoveného ve smlouvě nebo na faktuře – v případě služeb nájmu, pronájmu, leasingu nebo služeb obdobné povahy.

U dodávky uvnitř Společenství a také u nabytí zboží uvnitř Společenství daňová povinnost vzniká **15. dne měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byla dodávka uskutečněna.** Pokud však faktura byla vystavená před tímto termínem, daňová povinnost vzniká v okamžiku jejího vystavení.

e) sazby daně

Základní sazbou pro rok 2011 a 2012 je **sazba 23 %** (v roce 2010 22 %), avšak pro některé zboží a služby byly stanoveny snížené sazby: 8 % a 5 % (5 % sazba se vztahuje na **potravinu, knihy a odborné časopisy**). Podrobný seznam zboží podléhajícího 5 % sazbě se nachází v příloze č. 10 k zákonu o dani z přidané hodnoty).

Existuje rovněž **sazba 0 %**, která platí pro:

- dodávky zboží uvnitř Společenství,
- vývoz zboží,
- služby mezinárodní přepravy.

Polské předpisy určují také – v omezeném rozsahu – osvobození **některých činností od DPH**. K těmto činnostem patří především **některé služby** (finanční, ochrany zdraví, vzdělávací, související s kulturou). Využití osvobození však vylučuje možnost odečtení vypočtené daně v souvislosti s takovými transakcemi.

f) zásady výpočtu daně

Poplatník má nárok na snížení částky **dlužné daně** o částku daně **vypočtené** v takovém rozsahu, v jakém jsou využívány zboží a služby k vykonávání zdaněných činností.

Vypočtenou daní je:

- součet částek daně určených na fakturách obdržených daňovým poplatníkem,
- součet částek daně vyplývajících z celního dokladu (v případě dovozu),
- paušální vrácení daně,
- částka dlužné daně při dovozu a také částka dlužné daně z titulu nabytí zboží uvnitř Společenství.

Daňový poplatník má právo na **snížení dlužné daně o vypočtenou daň**, pokud dovážené nebo nabyté zboží a služby se týkají dodávek zboží nebo poskytování služeb daňovým poplatníkem mimo území státu. Kromě toho daňový poplatník má také právo na snížení dlužné daně o vypočtenou daň, pokud dovážené nebo nabyté zboží a služby se týkají určitých činností vykonávaných na území státu.

V případě, že částka vypočtené daně je v zúčtovacím období vyšší než částka daně dlužné, daňový poplatník má právo snížit o tento **rozdíl** dlužnou daň za **následující období**.

Daňovým poplatníkům, kteří provádějí zdanění obratu v celkové nebo částečné výši **sazbou nižší než 23 %**, přísluší **právo na vrácení** z finančního úřadu rozdílu daně do výše nepřekračující ekvivalent 23 % zdaněného obratu sníženými sazbami a také vypočtené daně vyplývající z nabytí zboží a služeb.

Daňovým poplatníkům uskutečňujícím prodej se sazbou 23 %, u nichž vypočtená daň je vyšší než dlužná daň, přísluší vrácení rozdílu daně z finančního úřadu v částce vyšší než částka vypočtené daně při nabytí zboží a služeb.

g) termín podání daňového přiznání

Registrování poplatníci daně z přidané hodnoty jsou povinni podávat na finančním úřadě daňová přiznání za měsíční období v termínu **do 25. dne měsíce následujícího po měsíci, ve kterém vznikla daňová povinnost**.

Malí daňoví poplatníci (daňoví poplatníci, u kterých hodnota prodeje – spolu s částkou daně, nepřesáhla v předcházejícím daňovém roce částku vyjádřenou ve zlotých odpovídající ekvivalentu **1 200 000 EUR**), kteří si vybrali pokladní metodu, mohou podávat na finančním úřadě daňová přiznání za čtvrtletní období v termínu **do 25. dne měsíce následujícího po každém dalším čtvrtletí**.

h) postup vrácení daně z přidané hodnoty pro zahraniční podnikatele

Nová pravidla pro vrácení daně z přidané hodnoty plátcům v jiných členských státech spočívají především v podávání žádostí elektronickou cestou podle zákona 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, v návaznosti na směrnici Rady 2008/9/ES.

Plátce má nárok na vrácení daně, která mu je účtována osobou registrovanou k dani v jiném členském státě za zdanitelná plnění s místem plnění v tomto jiném členském státě, pokud nemá v tomto jiném členském státě v období pro vrácení daně sídlo, místo podnikání ani provozovnu. Pravidla pro vrácení daně stanovuje vždy jiný členský stát.

Podmínkou pro vrácení daně je podle § 82 odst. 2 zákona o DPH podat elektronicky:

1. žádost o přidělení přístupu do aplikace pro Vrácení DPH plátcům v jiných členských státech,
2. žádost o vrácení daně.

Přístup do aplikace pro Vrácení DPH plátcům v jiných členských státech na Daňovém portále české daňové správy (dále jen „Aplikace“) přidělí místně příslušný správce daně na základě žádosti, podané elektronicky prostřednictvím Daňového portálu >Elektronická podání pro daňovou správu (*Aplikace EPO*). Žádost musí být opatřena **uznávaným elektronickým podpisem** (seznam akreditovaných poskytovatelů certifikačních služeb je uveden na internetových stránkách Ministerstva vnitra ČR (*www.mvcr.cz*)). Žádost je posouzena do 15ti pracovních dní. Žadatel je o výsledku posouzení žádosti vyrozuměn prostřednictvím mobilního telefonu (zprávou sms). V případě, že přístup do Aplikace je místně příslušným správcem daně zamítnut, bude žadateli rovněž doručeno rozhodnutí v uvedené věci. V opačném případě po uplynutí stanovené doby má žadatel otevřen přístup do Aplikace. Vstup do Aplikace je umožněn pouze stejné osobě, která žádost podepsala uznávaným elektronickým podpisem.

Žadatel je povinen podat žádost o vrácení daně nejpozději do 30. září kalendářního roku následujícího po období pro vrácení daně (§ 82 odst. 3 zákona o DPH).

Podle článku 17 směrnice Rady 2008/9/ES nesmí být částky daně nižší než 400 EUR za období kratší než jeden kalendářní rok, avšak nejméně tři měsíce. Pokud se jedná o období v délce jednoho kalendářního roku nebo na zbytek kalendářního roku, nesmí být částka DPH nižší než 50 EUR.

3.7 Daň z občanskoprávních činností

Daň z občanskoprávních činností byla upravená v zákoně ze dne 9. září 2000 o dani z občanskoprávních činností (Sb. Polské republiky 2005, č. 41, pol. 399).

a) předmětný rozsah daní z občanskoprávních činností

Dani podléhají následující občanskoprávní činnosti:

- smlouvy o prodeji a výměně věcí a majetkových práv,
- smlouvy o půjčce,

- darovací smlouvy – v části týkající se převzetí obdarovanou osobou dluhů i zatížení nebo závazků dárce,
- smlouvy na doživotí,
- smlouvy o část dědictví a také smlouvy o zrušení společného vlastnictví – v části týkající se plateb a doplatků,
- zřízení zástavního práva na nemovitosti,
- zřízení užívání za úplatu, včetně nepravidelného, a také věcného břemene za úplatu,
- smlouvy o nepravidelné úschově,
- společenské smlouvy (zakladatelské listiny).

Kromě toho **vznik daňové povinnosti** zapříčiňují také:

- **změny výše vyjmenovaných smluv**, pokud tyto smlouvy zapříčiňují zvýšení daňového základu daně z občanskoprávních činností,
- **usnesení soudů**, včetně smírčích soudů, a také dohody, pokud vyvolávají stejné právní důsledky jako občanskoprávní činnosti vyjmenované výše.

b) osvobození subjektů

Dani nepodléhají:

- **Občanskoprávní činnosti ve věcech:**
 - výživného, péče, opatrovnictví a adopce,
 - sociálního pojištění, zdravotního pojištění, sociální péče, úlev stanovených ve zvláštních předpisech pro neprofesionální vojáky a brance konající náhradní vojenskou službu a také jejich rodiny, oprávnění pro zdravotně postižené osoby a osoby podléhající předpisům o zvláštních oprávněních pro válečné veterány,
 - všeobecných voleb,
 - všeobecných obranných povinností,
 - zaměstnání, příspěvků na sociální péči a odměny za práci,
 - vědy, školství a mimoškolního vzdělávání a také zdraví,
 - podléhajících předpisům o hospodaření nemovitostmi nebo předpisům o zpoplatněných dálnicích,
 - podléhajících předpisům o zvláštních zásadách přípravy a realizace investic v rozsahu tuzemských silnic.

- Smlouvy o prodeji nemovitostí nebo trvalého užívacího práva uzavírané v souvislosti s realizací nároků vyplývajících z omezení způsobu užívání nemovitostí na základě předpisů o ochraně životního prostředí
- Smlouvy o prodeji věcí v exekučním nebo konkurzním řízení
- Občanskoprávní činnosti, pokud minimálně jedna strana z titulu uskutečnění této činnosti je:
 - zdaněná daní z přidané hodnoty,
 - osvobozená od daně z přidané hodnoty, s výjimkou
 - smluv o prodeji a výměně, jejichž předmětem je nemovitost nebo její část,
 - společenské smlouvy a její změny,
 - smlouvy o prodeji podílů a akcií v obchodních společnostech.
- Smlouvy o prodeji a také výměně věcí, které ve smyslu celních předpisů jsou zbožím:
 - uvedeným do svobodného celního pásma nebo bezcelního skladu,
 - v režimu uskladnění v celním skladu.

Od této daně jsou navíc osvobozeny mj. **takové občanskoprávní činnosti** jako:

- prodej cizí měny,
- převod vlastnictví nemovitostí nebo jejich částí, včetně součástí, s výjimkou obytných budov nebo jejich částí nacházejících se na území měst, na základě smluv: prodeje, na doživotí, o podílu na dědictví – v části týkající se plateb nebo doplatků, o zrušení společného vlastnictví – v části týkající se plateb nebo doplatků, daru – v části týkající se převzetí obdarovanou osobou dluhů a břemen nebo závazků dárce, výměny – do výše tržní hodnoty nemovitostí včetně jejich součástí. Pod podmínkou, že ve smyslu předpisů o zemědělské dani, v okamžiku uskutečnění činnosti, nabyté pozemky tvoří **zemědělské hospodářství** nebo budou tvořit zemědělské hospodářství nebo budou součástí zemědělského hospodářství, jež je vlastnictvím nabyvatele,
- prodej nemovitostí, trvalého užívacího práva, vlastnického družstevního práva k obytné místnosti a také vyplývajících z předpisů družstevního práva: práva k rodinnému domku nebo práva k místnosti v malém obytném domě, pokud nabyvatelem je bývalý majitel

(uživatel s trvalým užívacím právem): vyvlastněné nemovitosti, kterým bylo přiznané odškodné, ale nebyla přiznána náhradní nemovitost; nemovitostí prodané pro veřejné účely stanovené v předpisech o hospodaření nemovitostmi, které by v případě vyvlastnění splňoval podmínky přiznání náhradní nemovitosti; nemovitosti nebo trvalého užívacího práva, odkoupených na základě předpisů o ochraně a úpravě životního prostředí. Tato osvobození se týkají částky ve výši obdržného odškodného (získané ceny), pod podmínkou, že k nabytí došlo v průběhu 5 let od data obdržení odškodného (úhrady),

- prodej obytné budovy nebo její části, obytné místnosti tvořící samostatnou nemovitost, vlastnického družstevního práva k obytné místnosti a také vyplývajících z předpisů družstevního práva: práva k rodinnému domku nebo práva k místnosti v malém obytném domě, pokud k nim dochází: při plnění nebo v souvislosti s vícestrannou smlouvou o výměně budovy nebo práva k místnosti nebo za účelem získání výměnou družstevního nájemního práva k místnosti nebo obytné budově nebo její části, obsazené nabyvatelem na základě nájemní smlouvy, stanovené v předpisech o pronájmu obytných místností a bytových doplňcích,
- výměnu obytné budovy nebo její části, obytných místností tvořících samostatnou nemovitost, vlastnických družstevních práv k obytné místnosti a také vyplývajících z předpisů družstevního práva: práva k rodinnému domku nebo práva k místnosti v malém obytném domě, pokud stranami smlouvy jsou osoby zařazené do I. daňové skupiny v souladu s předpisy o dani darovací a dědické,
- prodej **movitého majetku**, pokud daňový základ nepřesahuje **1 000 PLN**;
- prodej pokladničních poukázek a státních dluhopisů,
- prodej peněžních poukázek Polské národní banky,
- společenské smlouvy: uzavřené v důsledku transformace, rozdělení nebo sloučení v části týkající se základního kapitálu, jehož hodnota před uskutečněním činnosti byla zdaněná kapitálovou daní mimo území Polské republiky.

c) osvobození subjektů

Osvobozené od daně jsou následující strany občanskoprávních činností:

- cizí státy, jejichž zastupitelské úřady, konzulární úřady a ozbrojené složky, mezinárodní organizace a instituce a také jejich

pobočky a zastoupení, využívající na základě zákonů, smluv nebo obecně uznávaných mezinárodních zvyklostí výsady a imunity, a také členy jejich personálu a jiné osoby jim rovné, pokud nejsou polskými státními příslušníky a nemají trvalý pobyt na území Polské republiky – pod podmínkou vzájemnosti,

- veřejně prospěšné organizace, pokud provádějí občanskoprávní činnosti pouze v souvislosti s bezúplatnou veřejně prospěšnou činností ve smyslu předpisů o veřejně prospěšné činnosti a o dobrovolnictví,
- jednotky územní samosprávy,
- státní pokladna,
- osoby pořizující pro vlastní potřebu rehabilitační zařízení, invalidní vozíky, mopedy, motocykly nebo osobní automobily, zařazené, ve smyslu předpisů o odborné a sociální rehabilitaci a také zaměstnávání zdravotně postižených osob, ke skupině osob se značným nebo umírněným stupněm zdravotního postižení bez ohledu na druh onemocnění, a také osoby s lehkým stupněm zdravotního postižení v souvislosti s nemocemi pohybového aparátu.

d) daňová povinnost

Výše uvedená povinnost vzniká:

- v okamžiku uskutečnění občanskoprávní činnosti,
- v okamžiku přijetí usnesení o navýšení kapitálu společnosti, která má právní subjektivitu,
- v okamžiku podání prohlášení o ustanovení zástavního práva na nemovitosti nebo uzavření smlouvy o ustanovení zástavního práva na nemovitosti,
- v okamžiku nabytí právní moci příslušného usnesení soudu, doručení soudního smířčího rozhodnutí nebo uzavření dohody,
- v okamžiku odvolání se daňového poplatníka na provedení občanskoprávního úkonu – pokud daňový poplatník nepodal příznání ve věci daně z občanskoprávních úkonů v termínu 5 let od konce roku, ve kterém došlo k uplynutí termínu splatnosti daně, a následně se odvolává u daňového orgánu nebo orgánu finanční kontroly na skutečnost jeho provedení.

Subjekty, na nichž spočívá daňová povinnost:

- v případě smlouvy o prodeji – na kupujícím,
- v případě smlouvy o výměně – na stranách činnosti,

- v případě darovací smlouvy – na obdarované osobě,
- v případě smluv na doživotí – na nabyvateli vlastnictví nemovitosti,
- v případě smlouvy o podílu na dědictví nebo o zrušení společného vlastnictví – na subjektu pořizujícím věcí nebo majetková práva nad podíl na dědictví nebo ve spoluvlastnictví; v případě zřízení užívání za úplatu, včetně nepravidelného a také věcného břemene za úplatu – na uživateli nebo pořizujícím právo věcného břemene,
- v případě smlouvy o půjčce a smlouvy o úschově nepravidelné – na půjčujícím nebo uschovateli,
- v případě zřízení zástavního práva na nemovitosti – na osobě, která projevuje vůli o zřízení zástavního práva na nemovitosti,
- v případě společenské smlouvy o sdružení podle OZ (*sp. cywilna*) – na společnících a v případě ostatních společenských smluv – na společnosti.

e) daňový základ

Základ zdanění tvoří:

1. v případě smlouvy o prodeji – tržní hodnota věcí nebo majetkového práva,
2. v případě smlouvy o výměně – tržní hodnota věcí nebo majetkového práva, na něž se vztahuje vyšší daň,
3. v případě darovací smlouvy – hodnota dluhů a břemen nebo závazků převzatých obdarovanou osobou,
4. v případě smlouvy na doživotí – tržní hodnota nemovitosti nebo trvalého užívacího práva,
5. v případě smlouvy o zrušení spoluvlastnictví nebo o podílu na dědictví – tržní hodnota věcí nebo majetkového práva pořízeného nad hodnotu podílu ve spoluvlastnictví nebo dědictví,
6. v případě zřízení užívání za úplatu, včetně nepravidelného a také věcného břemene za úplatu – hodnota plnění uživatele buď osoby, v jejíž prospěch bylo věcné břemeno zřízeno, za období, na které tato práva byla ustanovena,
7. v případě smlouvy o půjčce a smlouvy o úschově nepravidelné – částka nebo hodnota půjčky nebo depozitu,
8. v případě společenské smlouvy:
 - při uzavření smlouvy – hodnota vnesených vkladů do majetku společnosti nebo hodnota základního kapitálu,
 - při změně smlouvy – hodnota vkladů zvyšujících majetek společnosti nebo hodnota, o kterou základní kapitál byl navýšen,
 - u doplatků – částka doplatků,

- u půjčky poskytnuté společnosti společníkem nebo akcionářem – částka nebo hodnota půjčky,
 - u odevzdání společnosti věcí nebo majetkových práv k bezúplatnému užívání – roční hodnota bezúplatného užívání, kterou se stanoví na 4 % tržní hodnoty věcí nebo majetkového práva odevzdaného k bezúplatnému užívání,
 - při transformaci, rozdělení nebo sloučení společností – hodnota majetku vneseného do společnosti nebo hodnota základního kapitálu,
 - při přesunutí na území Polské republiky skutečného centra řízení kapitálové společnosti nebo jejího sídla – hodnota základního kapitálu,
9. u zřízení zástavního práva na nemovitosti – částka zabezpečené pohledávky.

f) sazby daně

Sazby daně byly rozlišeny podle druhu občanskoprávní činnosti a činí:

- **ze smlouvy o prodeji:**
 - nemovitostí, movitého majetku, trvalého užívacího práva, vlastnického družstevního práva k obytné místnosti, družstevního práva k užitkové místnosti a také vyplývajících z předpisů družstevního práva: práva k rodinnému domku a také práva k místnosti v malém obytném domě – 2 %,
 - jiných majetkových práv – 1 %;
- **ze smluv o výměně, na doživotí, o podílu na dědictví, o zrušení spoluvlastnictví a také darovacích smluv:**
 - při převodu vlastnictví nemovitostí, movitého majetku, trvalého užívacího práva, vlastnického družstevního práva k obytné místnosti, družstevního práva k užitkové místnosti a také vyplývajících z předpisů družstevního práva: práva k rodinnému domku a také práva k místnosti v malém obytném domě – 2 %,
 - při převodu vlastnictví jiných majetkových práv – 1 %;
- **ze smlouvy o zřízení užívání za úplatu**, včetně nepravidelného a také placeného věcného břemene – 1 %,
- **ze smlouvy o půjčce** a také **nepravidelné úschovy předmětů** – 2 %,
- **ze zřízení zástavního práva na nemovitosti:**
 - na zajištění existujících pohledávek – z částky zajištěné pohledávky – 0,1 %,
 - na zajištění pohledávky s neurčenou výší – 19 PLN;
- **ze společenské smlouvy** – 0,5 %.

Právní předpisy použité ve výše uvedeném zpracování:

- zákon ze dne 29. srpna 1997 – Daňový řád (Sb. Polské republiky z r. 2005, č. 8, pol. 60 ve znění pozd. změn)
- zákon ze dne 26. července 1991 o dani z příjmů fyzických osob (Sb. Polské republiky z r. 2000, č. 14, pol. 176 ve znění pozd. změn)
- zákon ze dne 15. února 1992 o dani z příjmů právnických osob (Sb. Polské republiky z r. 2000, č. 54, pol. 654 ve znění pozd. změn)
- zákon ze dne 11. března 2004 o dani z přidané hodnoty (DPH) (Sb. Polské republiky z r. 2004, č. 54, pol. 535 ve znění pozd. změn)
- zákon ze dne 9. září 2000 o dani z občanskoprávních činností (Sb. Polské republiky z r. 2005, č. 41, pol. 399)

PRACOVNÍ PRÁVO

4

4.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE

Základním právním předpisem upravujícím vzájemná práva a povinnosti stran pracovního poměru v systému polského pracovního práva je několikrát novelizovaný **zákon ze dne 26. června 1974 – Zákoník práce** (Sb. Polské republiky č. 21, pol. 94 ve znění pozd. změn). Tento zákon upravuje především vznik a ukončení pracovního poměru, povinnosti a práva zaměstnance a zaměstnavatele, pracovní dobu, dovolené, ochranu práce, bezpečnost a hygienu práce a také řešení sporů v pracovním poměru. Záležitosti týkající se práv a povinností subjektů pracovního poměru se vyskytují nejenom v posuzovaném zákoně, ale také v jiných právních předpisech, které obvykle obsahují buď přímý odkaz na příslušné předpisy zákoníku práce, nebo stanoví, že předpisy zákoníku se vztahují na záležitosti jimi neupraveny.

V čl. 9 zákoníku práce jsou vyjmenovány **prameny pracovního práva**. Jejich hierarchický systém má následující podobu:

1. zákoník práce a předpisy vydané na jeho základě,
2. jiné zákony a předpisy vydané na jejich základě, které stanovují práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů,
3. ustanovení pracovních kolektivních smluv,

4. ostatní kolektivní smlouvy,
5. řády, statuty určující práva a povinnosti stran pracovního poměru.

Důležité je také seznámení se se *základními principy polského pracovního práva, k nimž patří:*

- právo na zaměstnání,
- svoboda navázání pracovního poměru,
- úcta k osobnímu majetku zaměstnance,
- rovné zacházení se zaměstnanci,
- zákaz diskriminace zaměstnanců z důvodu rasy, pohlaví, vyznání, náboženství, státní příslušnosti apod.
- právo na spravedlivou odměnu za práci,
- právo na odpočinek,
- zajištění bezpečných a hygienických pracovních podmínek,
- právo zaměstnanců a zaměstnavatelů vytvářet a vstupovat do odborových organizací,
- právo zaměstnanců podílet se na řízení firmy v rozsahu záležitostí týkajících se jich osobně,
- uspokojování životních, sociálních a kulturních potřeb zaměstnanců.

Základní pojmy z oblasti polského pracovního práva jsou:

- zaměstnanec – fyzická osoba zaměstnaná na základě pracovní smlouvy, zavázaná k vykonávání stanovené práce,
- zaměstnavatel – fyzická nebo právnická osoba, a také jiná organizační jednotka nemající právní subjektivitu, která zaměstnance zaměstnává a splňuje jeho právní a sociální požadavky,
- pracovní vztah – právní vztah spojující zaměstnance a zaměstnavatele,
- mzda – peněžní výplata a také hodnota takzvaných naturálních dávek (zboží, materiály, služby) nebo ekvivalenty vyplácené zaměstnancům nebo jiným fyzickým osobám subjektem za práci vykonanou v jeho prospěch,
- zaměstnání – obecný název pro skutečnost uzavření jakékoliv formy smlouvy o poskytování práce zaměstnavatelem,
- propuštění – ukončení pracovního poměru v důsledku dohody nebo zrušení pracovní smlouvy zaměstnancem nebo zaměstnavatelem před dohodnutou dobou její platnosti,
- pracovní smlouva – dvoustranná dohoda mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem, na základě které zaměstnanec se zavazuje

k poskytování práce ve prospěch zaměstnavatele, a zaměstnavatel se zavazuje k vyplácení zaměstnanci mzdy.

Pojem zaměstnance

V souladu s čl. 2 zákoníku práce **zaměstnancem** je fyzická osoba zaměstnaná na základě pracovní smlouvy, ustanovení, výběru, jmenování a také družstevní pracovní smlouvy.

DŮLEŽITÉ!

Zaměstnancem ve smyslu polského pracovního práva může být pouze plnoletá fyzická osoba, avšak za určitých okolností také osoba mladší 18 let (tzv. zaměstnávání mladistvých). Zaměstnancem však nemůže být právnická osoba (např. společnost, nadace či sdružení).

Zaměstnanec má následující práva:

- právo na dovolenou,
- právo na včasnou úhradu mzdy,
- právo zrovnoprávnění,
- právo zakládat organizace,
- právo na sociální příspěvky.

Kromě toho zaměstnanec je povinen dodržovat povinnosti, jako:

- svědomité a pečlivé vykonávání práce,
- plnění příkazů nadřízených,
- dodržování řádů, předpisů a také zásad BOZP,
- dbání o prospěch podniku,
- zákaz konkurence.

Pojem zaměstnavatele

Zaměstnavatelem ve smyslu polského pracovního práva je fyzická nebo právnická osoba, a také jiná organizační jednotka nemající právní subjektivitu, která v souladu s právními a sociálními požadavky zaměstnává zaměstnance.

Za zaměstnavatele, který je **organizační jednotkou**, činnosti z oblasti pracovního práva vykonává určená osoba buď její orgán.

Zaměstnavatel má následující práva:

- volnost při výběru zaměstnance,
- uplatnění sankcí vůči zaměstnanci.

Povinnosti zaměstnavatele jsou naproti tomu následující:

- seznámení nových zaměstnanců s jejich prací, rozsahem povinností a také základními právy,
- efektivní organizace práce pro plné využití pracovní doby a kvalifikací zaměstnance,
- zamezení diskriminace v zaměstnání,
- zajištění bezpečných a hygienických pracovních podmínek,
- vyplácení mzdy za práci ve stanovených termínech,
- umožnění zaměstnancům zvyšovat odborné kvalifikace,
- vedení požadované dokumentace.

Pracovní vztah

Pracovní poměr – je právní vztah mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem založený na tom, že se zaměstnanec zavazuje poskytovat ve prospěch zaměstnavatele práci v době a místě jím určeném, a pod jeho vedením. Zaměstnavatel se zároveň zavazuje vyplatit zaměstnanci příslušnou mzdu.

Lze tedy vymezit pět vlastností týkajících se navázání pracovního poměru:

1. osobní vykonávání určeného druhu práce,
2. podřízení se vedení zaměstnavatele,
3. stanovení místa vykonávání práce,
4. stanovení doby vykonávání práce,
5. vyplácení mzdy za práci.

Kromě toho pracovní poměr může vzniknout na základě:

- pracovní smlouvy (nejpopulárnější forma založení pracovního poměru),
- povolání,
- volby,
- jmenování,
- družstevní pracovní smlouvy.

Pracovní poměr se navazuje v termínu stanoveném ve smlouvě jako **den zahájení práce** a pokud tento termín nebyl stanoven – **v den uzavření pracovní smlouvy**.

Pracovní smlouva

Definice pracovní smlouvy

Pracovní smlouva je dvoustranný právní úkon, v jehož důsledku se zaměstnanec zavazuje k vykonávání práce určitého druhu ve prospěch zaměstnavatele a pod jeho vedením a také v místě a době stanovené zaměstnavatelem, kdežto zaměstnavatel se zavazuje k zaměstnání zaměstnance za mzdu.

Forma pracovní smlouvy

V souladu s čl. 29 zákoníku práce pracovní smlouva musí být uzavřena **v písemné formě**. Připouští se však uzavření smlouvy **ústní formou** a její pozdější písemné potvrzení zaměstnavatelem, nejpozději v den zahájení práce zaměstnancem.

Součást pracovní smlouvy

Pracovní smlouva vymezuje smluvní strany, druh smlouvy, datum jejího uzavření a také pracovní platové podmínky, zejména:

- druh práce,
- místo výkonu práce,
- mzdu za práci odpovídající druhu práce, s vymezením složek mzdy,
- pracovní dobu,
- termín zahájení práce.

Druhy pracovních smluv

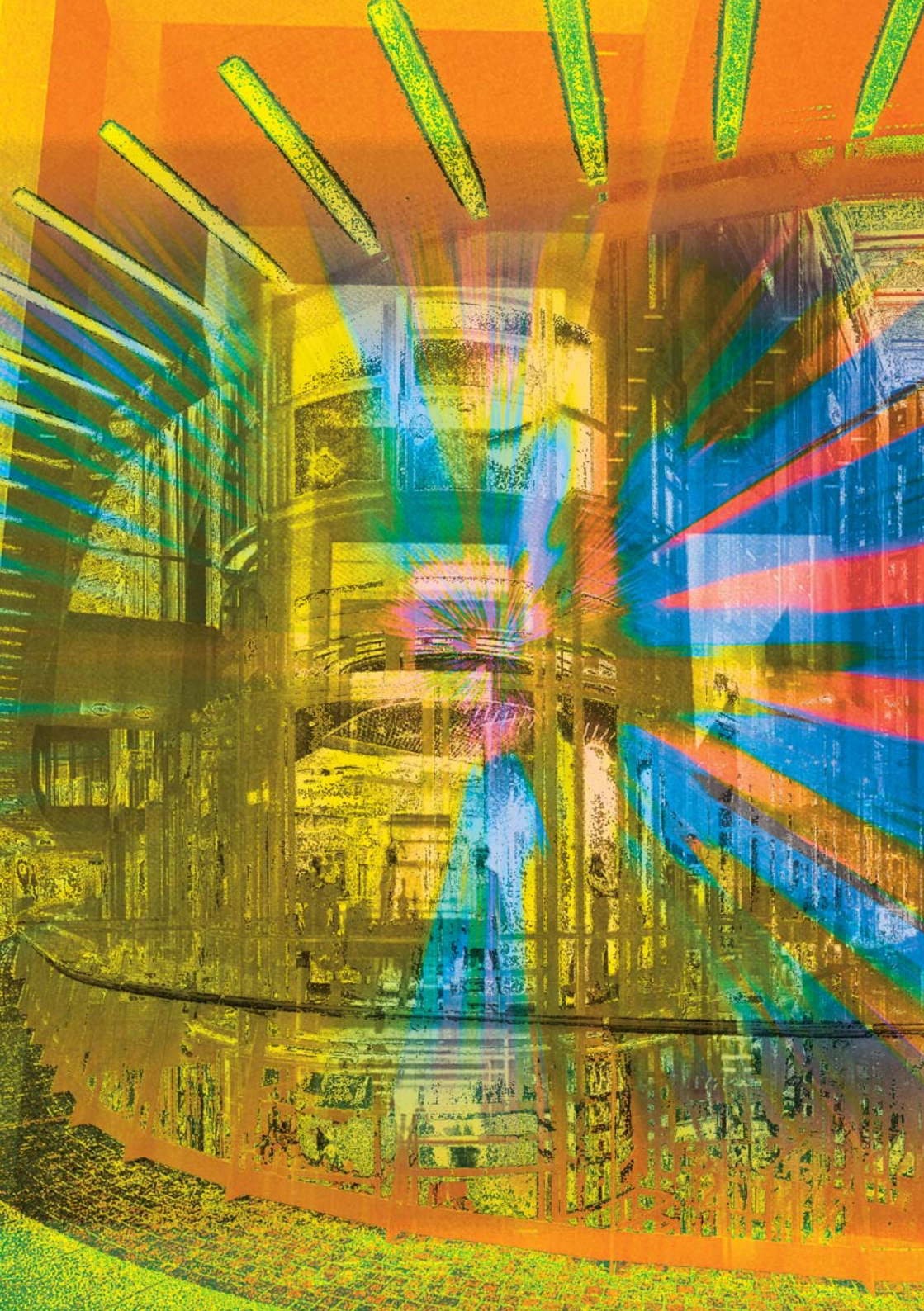
Zákoník práce uvádí následující druhy pracovních smluv:

1. Smlouvy s určením lhůty:

- na zkušební období,
- na dobu určitou,
- na dobu neurčitou,
- na dobu provedení stanovené práce,
- na dobu zástupu.

2. Smlouvy bez určení lhůty:

- na dobu neurčitou.

Způsoby ukončení pracovní smlouvy

Rozlišují se následující způsoby ukončení pracovní smlouvy:

- dohodou stran,
- prohlášením jedné ze stran **s dodržением** výpovědní lhůty,
- prohlášením jedné ze stran **bez dodržení** výpovědní lhůty,
- po uplynutí termínu, na který smlouva byla podepsána,
- v okamžiku vykonání zaměstnancem určeného úkolu (smlouva na dobu vykonávání určité práce),
- v okamžiku návratu zaměstnance do práce (smlouva na dobu zástupu).

Kromě toho pracovní poměr, který vznikl na základě smlouvy **může být ukončen:**

- v důsledku smrti zaměstnance nebo zaměstnavatele,
- s uplynutím tří měsíců nepřítomností zaměstnance v práci (např. z důvodu dočasného zatčení), pokud zaměstnavatel dříve nerozvázal pracovní smlouvu bez výpovědi z důvodu provinění zaměstnance.

4.2 DRUHY PRACOVNÍCH SMLUV

Zákoník práce stanovuje následující druhy pracovních smluv:

1. na zkušební období,
2. na dobu určitou,
3. na dobu neurčitou,
4. na dobu vykonávání určité práce,
5. na dobu zástupu.

Ad. 1

Pracovní smlouva na zkušební období

Tato smlouva je **smlouvou s určením lhůty**, jejímž cílem je seznámení se s možnostmi, plynoucími ze zaměstnání dané osoby na určeném pracovišti. Zaměstnavatel, který má v úmyslu zaměstnat zaměstnance, si může ověřit jeho kvalifikace a způsobilost pro práci na určeném pracovním místě.

Je třeba poznamenat, že uzavření smlouvy na zkušební období může předcházet navázání pracovního poměru na základě pracovní smlouvy na dobu určitou, na dobu neurčitou, na dobu vykonání určité práce a také na dobu zástupu.

Smlouva na zkušební období musí být uzavřena v písemné formě, se zřetelným uvedením jejího druhu.

Minimální doba trvání výše uvedené smlouvy nebyla vymezena v zákoníku práce, ale vychází se z toho, že tato doba musí být delší než nejkratší doba výpovědi uzavřené smlouvy činící tři dny. Smlouva tohoto druhu nemůže být uzavřena **na dobu delší než tři měsíce**.

Platí pravidlo, že zaměstnavatel se stejným zaměstnancem může uzavřít pouze **jednu pracovní smlouvu na zkušební období** pro konkrétní pracovní místo.

Pracovní smlouva na zkušební období nemůže být ztotožňována se smlouvou na dobu určitou, jelikož toto jsou smlouvy různého druhu, což vyplývá mimo jiné z čl. 25 ZP, a tvrzení, že jejich cíle jsou totožné, je chybné.

Pracovní smlouva uzavřená na zkušební období se ukončuje s uplynutím termínu, na který byla uzavřena. Připouští se také její dřívější rozvázání výpovědí.

Doba výpovědi pracovní smlouvy na zkušební období činí:

- 3 pracovní dny – pokud zkušební období není delší než dva týdny,
- 1 týden – pokud zkušební období je delší než dva týdny,
- 2 týdny – pokud zkušební období činí tři měsíce.

Ad. 2

Pracovní smlouva na dobu určitou

Smlouva na dobu určitou je jednou z nejpobulárnějších smluv s určením lhůty. Dobu platnosti takové smlouvy ujednávají smluvní strany prostřednictvím jednání. K rozvázání této smlouvy dochází s uplynutím termínu, na který byla uzavřena (v podstatě nemůže být vypovězená). K vypovězení může dojít pouze tehdy, když:

- smlouva byla uzavřena na období delší než 6 měsíců,
- zaměstnavatel je ve stavu likvidace nebo konkurzu.

Pracovní smlouva na dobu určitou je velmi výhodná pro zaměstnavatele, a mnohem méně pro zaměstnance. Zaměstnanec totiž postrádá pocit bezpečí a také právo na trvalé zaměstnání. Proto, v souladu se zásadou zavedenou zákonodárcem do zákoníku práce, **pokud stejné smluvní strany uzavřely pracovní smlouvu na dobu určitou na dvakrát po sobě následující období, uzavření třetí smlouvy v průběhu 30 dnů od rozvázání druhé v důsledcích odpovídá uzavření smlouvy na dobu neurčitou.**

Ad. 3

Pracovní smlouva na dobu neurčitou

Pracovní smlouva na dobu neurčitou je nejnvýhodnější formou zaměstnání pro zaměstnance. Zaručuje totiž zaměstnanci nejlepší ochranu pracovního poměru, tzn. zaměstnavatel, který vypovídá smlouvu uzavřenou na dobu neurčitou, musí uvést příčinu zdůvodňující ukončení platnosti smlouvy, a o záměru výpovědi smlouvy zaměstnanec musí informovat podnikovou odborovou organizaci.

Tato smlouva neobsahuje datum ani termín rozvázání smlouvy a platí, dokud nedojde k jejímu vypovězení nebo rozvázání z jiných důvodů.

Zákoník práce stanoví tři způsoby rozvázání smlouvy na dobu neurčitou:

- dohodou stran,
- výpovědí,
- bez výpovědi.

Výpovědní lhůty činí:

- 2 týdny, pokud zaměstnanec byl zaměstnán na dobu kratší než šest měsíců,
- 1 měsíc, pokud zaměstnanec byl zaměstnán minimálně šest měsíců,
- 3 měsíce, pokud zaměstnanec byl zaměstnán minimálně tři roky.

Ad. 4

Smlouva na dobu vykonání určité práce

Taková smlouva se uzavírá **při příležitostních a sezonních pracích** nebo za účelem vykonání zaměstnancem přesně stanoveného úkolu, např. výstavby objektu, pořádání školení, či sestavení závěrky.

Práce je vykonávána **pod vedením zaměstnavatele**. V případě smlouvy uzavřené na dobu vykonání určité práce není možné přesné stanovení termínu jejího ukončení, a ukončení pracovního poměru závisí na budoucích událostech.

K rozvázání této smlouvy dochází v den ukončení práce, pro jejíž vykonávání byla uzavřena. Může být také **rozvázána na základě dohody stran nebo bez výpovědi:**

- zaviněním zaměstnance,
- bez zavinění zaměstnance,
- zaviněním zaměstnavatele.

Smlouva na dobu vykonání určité práce nemůže být rozvázána na základě výpovědi za předpokladu, že podnik není ve stavu konkurzu nebo likvidace, a také z důvodů vztahujících se podniku (tzv. hromadné propuštění).

Ad. 5

Smlouva na dobu zástupu

Jedná se o variantu smlouvy uzavřené **na dobu určitou**. Na základě čl. 25 § 1 zákoníku práce **smlouva na dobu zástupu** je uzavřená, pokud dochází k nutnosti zástupu zaměstnance v době jeho omluvené nepřítomnosti v práci. Zaměstnavatel může za tímto účelem zaměstnat jiného zaměstnance na základě pracovní smlouvy na dobu určitou, po dobu této nepřítomnosti. Neomluvenou nepřítomnosti v práci se rozumí v tomto případě celková doba, na kterou se vztahuje povinnost poskytování práce nezaviněná zaměstnancem, např. dovolená na zotavenou, mateřská dovolená, neplacená, či z důvodu nemoci.

Znění smlouvy musí být vypracováno precizně, aby z ní jednoznačně vyplývalo, že se jedná o „pracovní smlouvu na dobu zástupu“ nebo „pracovní smlouvu jako zástup“. Ve smlouvě je třeba určit osobní údaje zastupovaného zaměstnance, a také pozici nebo funkci zastupované osoby. Velmi důležité je také určení mzdy, času a místa práce a také termínu ukončení spolupráce.

Smlouva na dobu zástupu **se rozvazuje** po uplynutí termínu, na který byla uzavřena (přesně v okamžiku návratu nepřítomného, stálého zaměstnance do práce). Přípouští se také vypovězení takové smlouvy. **Výpovědní lhůta** činí 3 dny, a smluvní strany nemusí uvádět důvody zrušení výše uvedené smlouvy.

Přestože smlouva na dobu zástupu je variantou smlouvy na dobu určitou, je třeba pamatovat, že **třetí v řadě pracovní smlouva na dobu zástupu se podle zákona nemění na smlouvu na dobu neurčitou**. V tomto případě totiž nelze uplatnit čl. 25 § 1 ZP.

4.3 ZPŮSOBY UKONČENÍ PRACOVNÍHO POMĚRU

Pracovní smlouvu lze rozvázat několika způsoby:

1. dohodou stran,
2. prohlášením jedné ze stran pracovní smlouvy (zaměstnance/zaměstnavatele) s dodržením tzv. výpovědní lhůty,
3. prohlášením jedné ze stran bez dodržení výpovědní lhůty (okamžitě).

Ad. 1

Každá smlouva může být rozvázána dohodou stran; kdykoli a z podnětu kterékoli strany; bez ohledu na její druh a případnou zvláštní ochranu její účinnosti. Ukončení platnosti pracovní smlouvy tímto způsobem z **podnětu zaměstnavatele** může někdy způsobovat povinnost úhrady zaměstnanci **peněžní náhrady** (v případě tzv. hromadných propuštění z důvodu, které nejsou na straně zaměstnanců).

Ad. 2

K ukončení platnosti pracovní smlouvy **výpovědí** dochází v důsledku projevu vůle zaměstnancem nebo zaměstnavatelem o záměru jejího rozvázáni s dodržením výpovědní lhůty. Ukončení platnosti pracovní smlouvy zaměstnavatelem ve formě výpovědi je možné při splnění podmínek stanovených v zákoníku práce. Jednou z nich je povinnost uvedení konkrétního, pravdivého a skutečného důvodu výpovědi.

Výpovědní lhůty

Délka výpovědní lhůty závisí na druhu vypovídané smlouvy a také na délce zaměstnání u daného zaměstnavatele. Za výpovědní období náleží zaměstnanci právo na mzdu.

Výpovědní lhůty činí:

- 2 týdny, pokud zaměstnanec byl zaměstnán po dobu kratší než 6 měsíců,
- 1 měsíc, pokud zaměstnanec byl zaměstnán minimálně 6 měsíců,
- 3 měsíce, pokud zaměstnanec byl zaměstnán minimálně 3 roky.

Měnicí výpověď

Výpověď pracovních nebo mzdových podmínek, čili tzv. **měnicí výpověď**, poskytuje zaměstnavateli možnost změny za podmínek stanovených v zákoníku práce, určených v pracovní smlouvě na méně výhodné pro zaměstnance. Při vypovídání pracovních nebo mzdových podmínek se používají předpisy týkající se vypovězení pracovní smlouvy. Toto mj. znamená, že zaměstnavatel je povinen uvést důvod měnicí výpovědi. Výsledkem měnicí výpovědi může být také rozvázáni pracovní smlouvy, pokud zaměstnanec nepřijme nově nabídnuté podmínky zaměstnání.

Ad. 3

Zaměstnavatel může rozvázat pracovní smlouvu se zaměstnancem **bez výpovědi** jak z důvodu zavinění zaměstnance (tzv. disciplinární

propuštění), tak bez jeho zavinění. **K rozvázání pracovní smlouvy z důvodu zavinění zaměstnance** může dojít v důsledku:

- závažného porušení základních pracovních povinností (jako např. požívání alkoholu na pracovišti, bezdůvodné opuštění pracovního místa, odmítnutí vykonání příkazu),
- spáchání v průběhu trvání pracovní smlouvy trestného činu, pokud je tento trestní čin zřejmý, nebo byl potvrzen pravomocným soudním rozsudkem,
- zaviněné ztráty oprávnění nutných k výkonu práce na jeho současné pozici.

Naproti tomu rozvázání pracovní smlouvy bez výpovědi **bez zavinění zaměstnance** je přípustné, když zaměstnanec nemůže vykonávat svou práci z důvodu:

- pracovní neschopnosti způsobené nemocí trvající déle než tři měsíce, pokud zaměstnanec byl zaměstnán u daného zaměstnavatele po dobu kratší než šest měsíců,
- pracovní neschopnosti způsobené nemocí trvající déle než celkové období pobírání mzdy, podpory a také pobírání rehabilitačních dávek po dobu prvních tří měsíců za podmínek stanovených v zákoníku práce a zvláštních předpisech, pokud zaměstnanec byl zaměstnán u daného zaměstnavatele déle než 6 měsíců, nebo pracovní neschopnost byla způsobena pracovním úrazem nebo nemocí z povolání,
- omluvené nepřítomnosti z jiných důvodů než výše uvedených, trvající déle než jeden měsíc.

Ochrana před výpovědí!

V souladu s předpisy pracovního práva ve vztahu k některým zaměstnancům platí pro zaměstnavatele **zákaz výpovědi** a v některých případech také **rozvázání pracovního poměru bez výpovědi**. Ochrana před výpovědí se vztahuje na zaměstnance, kteří se nacházejí v určité situaci, nebo patří k určité skupině, mj.

- zaměstnanci, kteří jsou na dovolené na zotavenou, na dovolené mateřské, rodičovské, neplacené,
- zaměstnanci neposkytující práci z důvodu nemocenské,
- zaměstnanci, kteří jsou v předdůchodovém věku, to znamená, když jim k získání nároku na důchod chybí ne více než čtyři roky,

ZÁKLADNÍ ROZDÍLY MEZI PRACOVNÍ SMLOUVOU A DOHODOU O PROVEDENÍ PRÁCE

Pracovní smlouva	Dohoda o provedení práce
velká závislost zaměstnance na zaměstnavateli	žádná závislost
vztah podřízenosti spojující smluvní strany	není taková podřízenost
zaměstnanec musí plnit povinnosti na určeném místě a v určené době	není taková povinnost
pracovní smlouva může být uzavřena POUZE s fyzickou osobou	vykonání dohody o provedení práce se mohou ujmout různé osoby, rovněž právnické osoby a jiné subjekty nemající právní subjektivitu
zaměstnanec je povinen vždy vykonávat práci osobně	dohodu o provedení práce mohou vykonávat jiné osoby určené objednatel
zaměstnanec v průběhu vykonávání práce podléhá stálému dozoru zaměstnavatele (nebo osoby jim zplnomocněné)	zhotovitel je povinen řídit se pouze pokyny objedávající osoby
pracovní náplň může být změněna v průběhu vykonávání práce	změna dohody, a dokonce i pokyny týkající se její realizace mohou být základem výpovědi dohody o provedení práce
pracovní smlouva je vždy placená	dohoda o provedení práce může být placená nebo neplacená
pracovní smlouva musí být vykonána v místě a době stanovené v této smlouvě	dohoda o provedení práce neobsahuje povinnost provádění objednaných činností ve stanoveném místě a době
řídí se zákoníkem práce	řídí se občanským zákoníkem
osoba vykonávající pracovní smlouvu podléhá povinnosti sociálního pojištění	osoba vykonávající dohodu o provedení práce může podléhat povinnosti sociálního pojištění pouze v případech výslovně stanovených předpisy týkajícími se sociálního zabezpečení
uzavření pracovní smlouvy namísto dohody o provedení práce nezpůsobuje žádné negativní právní důsledky pro objednatel	uzavření dohody o provedení práce namísto pracovní smlouvy je přestupkem vůči právům zaměstnance a podléhá peněžní pokutě
podrobně jsou stanoveny způsoby a lhůty výpovědi pracovní smlouvy	dohodu o provedení práce lze vypovědět kdykoliv

pokud délka zaměstnání jim umožňuje získání nároku na důchod s dosažením tohoto věku,

- zaměstnankyně v období těhotenství,
- odboroví funkcionáři.

4.4 NEZAMĚŠTNANECKÝ PRACOVNÍ POMĚR

Dohoda o provedení práce

Někdy je práce poskytována na základě **občanskoprávní smlouvy**. K takovým smlouvám zařazujeme mimo jiné **dohodu o provedení práce**. Tato smlouva se řídí čl. 734 – 751 občanského zákoníku a podle zápisu v něm obsaženého spočívá v tom, že přijímající zakázku se zavazuje k provedení stanovených činností pro objednavatele, za jejichž konečný výsledek není odpovědný.

Předmětem smlouvy o provedení práce je provedení určitého právního úkonu. Stranami této smlouvy mohou být jakékoliv **fyzické osoby** nebo **právnícké osoby** (pod podmínkou, že jsou způsobilé k právním úkonům). Na jedné straně je tedy **objednatel** (čili objednavající provedení určitých činností), a na straně druhé **dodavatel** (čili vykonávajícího objednávku). Dohoda o provedení práce se definuje jako **smlouva důkladné činnosti**, tzn., že důležitá je vykonávaná práce (vykonávání činnosti) ve prospěch objednatele. Mzda z dohody o provedení práce přísluší za samotnou „důkladnou činnost“, ne za její výsledek.

Dohoda o provedení práce může být **kdykoli vypovězená kteroukoli smluvní stranou**. Pokud takto učiní **objednatel**, je povinen vrátit vynaložené druhou stranou výdaje a v případě placené objednávky, uhradit příslušnou část mzdy. V případě, že smlouvu vypovídá **zhotovitel** bez závažného důvodu, zodpovídá vůči druhé straně za z tohoto titulu vzniklou škodu.

Příspěvky na sociální zabezpečení (ZUS)

Objednatel je povinen **odvádět příspěvky na sociální zabezpečení**, pokud dohoda o provedení práce je uzavřená se současným zaměstnancem nebo osobou, která nemá žádný jiný právní důvod, ze kterého by vznikala povinnost pojištění. V případě uzavření smlouvy s vlastním zaměstnancem, zaměstnavatel má povinnost sčítání příjmů zaměstnance náležitých mu z obou smluv a také vypočítávání odvodů z celkové částky příjmů zaměstnance (zhotovitele).

Pokud ale smlouva byla uzavřena s osobou, která není pojištěná z jiného právního důvodu, pak odvod na **důchodové pojištění** je **povinný**, kdežto v případě **nemocenského pojištění** – dobrovolný. **Úrazovému pojištění** daná osoba podléhá **povinně** v případě, kdy se místo plnění nachází v sídle nebo v místě vykonávání činnosti objednatele. Bez ohledu na místo vykonávání práce odvádění **zdravotního pojištění** je **povinné**. **Studující osoby ve věku do 26 let**, s nimiž byla uzavřena dohoda o provedení práce, **nepodléhají povinnému pojištění: penzijnímu a důchodovému**. Navíc není rozdíl v tom, zda studují v systému denního, dálkového, či večerního studia.

Manažerská smlouva

Manažerská smlouva je **občanskoprávní smlouva**, na jejímž základě se osoba přijímající objednávku (**manažer**) zavazuje za úplatu k vykonávání činností řízení podniku objednatele (**podnikatele**) na jeho účet a riziko, přičemž řídí podnik vlastním nebo cizím jménem. V tomto případě dvěma smluvními stranami smlouvy jsou: manažer a podnikatel.

Manažerská smlouva musí určovat:

1. povinnosti manažera,
2. pravidla jeho odměňování,
3. pravidla hodnocení efektivity,
4. odpovědnost za svěřený majetek.

Manažer jako jedna ze smluvních stran:

- může být fyzickou nebo právnickou osobou,
- může být členem orgánu vedení podnikatele,
- se zavazuje vůči podnikateli k profesionálnímu vedení podniku,
- jedná jménem a s účinkem pro podnikatele,
- oblast jeho působnosti zahrnuje dvě roviny: rozhodovací a reprezentační,
- jeho pravomoci jsou omezené ustanoveními zákonů a také zněním smlouvy,
- může provádět právní úkony, které zpravidla zahrnují celý podnik (např. prodej či pronájem podniku),
- jelikož jeho působení je rizikem pro podnikatele, ve svém jednání nese odpovědnost jak za škody vzniklé v důsledku zaviněných činností, tak rovněž za nedodržení náležitě péče,

- jeho odměna se stanovuje trojím způsobem:
 - pevná mzda, splatná ve stejných časových intervalech,
 - pevná mzda plus provize z vytvořeného zisku,
 - procento z vytvořeného zisku.

DŮLEŽITÉ!

Mzda z titulu vykonávání úkolů na základě manažerské smlouvy se zdaňuje jako příjmy dosahované z činnosti vykonávané osobně i v případě, že by manažer prováděl hospodářskou činnost (čl. 13 b. 9 zákona o daních z příjmů fyzických osob).

4.5 PRACOVNÍ DOBA

Definice pracovní doby

Pracovní doba je čas, ve kterém zaměstnanec je k dispozici zaměstnavateli v podniku nebo na jiném místě určeném k vykonávání práce. Nemůže přesahovat **8 hodin denně** a **průměrně 40 hodin** v pětidenním pracovním týdnu v přijatém daným zaměstnavatelem zúčtovacím období nepřesahujícím čtyři měsíce. Zákoník práce však stanovuje odchylky od této zásady, např. při pracích, které vzhledem k výrobní technologii nemohou být přerušeny (tzv. nepřetržitý provoz), existuje možnost prodloužení rozsahu denní pracovní doby.

Práce přesčas

Práce přesčas je prací vykonávanou nad závazný pro zaměstnance úvazek pracovní doby a také prací vykonávanou nad prodlouženou denní pracovní dobu vyplývající ze zavazujícího zaměstnance systému a rozvrhu pracovní doby.

Z výše uvedeného vyplývá, že **práce přesčas** je práce:

- trvající déle než 8 hodin denně nebo 12 či 16 hodin v případě použití základních nebo ekvivalentních úvazků pracovní doby,
- nad úvazek pracovní doby předpokládaný pro odpracování v ekvivalentním systému pracovní doby,
- překračující průměrný týdenní úvazek pracovní doby v zúčtovacím období.

V případě zaměstnání na **částečný úvazek** prací v přesčasových hodinách je práce:

- trvající déle než 8 hodin denně nebo 12 či 16 hodin v případě použití základních nebo ekvivalentních úvazků pracovní doby,
- nad příslušný průměrný týdenní úvazek vyplývající ze zaměstnání na částečný úvazek,
- nad denní rozsah pracovní doby předpokládaný pro odpracování v souladu s platným pro zaměstnance rozvrhem pracovní doby.

Práce v přesčasových hodinách je **povolena** v případě:

- nutnosti vedení záchranné akce za účelem ochrany lidského života nebo zdraví, ochrany majetku nebo životního prostředí nebo odstranění havárie,
- zvláštních potřeb zaměstnavatele.

Počet přesčasových hodin nemůže **přesáhnout 150 hodin** v kalendářním roce pro jednotlivého zaměstnance, pokud kolektivní smlouva, pracovní řád platný u daného zaměstnavatele nebo pracovní smlouva nestanovují jinak.

Týdenní pracovní doba spolu s přesčasovými hodinami nemůže přesahovat průměrně **48 hodin** v zúčtovacím období přijatém zaměstnavatelem.

Za práci v **přesčasových hodinách** zaměstnanci, kromě obvyklé mzdy, přísluší příplatek ve výši:

- **100 % mzdy** za práci v noci, o nedělích a svátcích, které nejsou pro zaměstnance pracovními dny v souladu s platným rozvrhem pracovní doby a také v den pracovního volna poskytnutého zaměstnanci výměnou za práci o nedělích nebo ve svátek v souladu s platným rozvrhem pracovní doby,
- **50 % mzdy** za práci v přesčasových hodinách připadajících na každý jiný den než výše uvedený,
- **100 % mzdy** za každou hodinu přesčasové práce z titulu překročení průměrného týdenního úvazku pracovní doby v přijatém zúčtovacím období, ledaže k překročení tohoto úvazku došlo v důsledku práce v přesčasových hodinách, za které zaměstnanci přísluší právo na příplatek.

4.6 DOVOLENÉ

Zaměstnanec má nárok na **každoroční, nepřerušovanou, placenou dovolenou na zotavenou**. Zaměstnanec začínající pracovat poprvé v kalendářním roce, ve kterém zahájil práci, získává právo na dovolenou s uplynutím každého měsíce práce – celkem $\frac{1}{2}$ rozsahu dovolené, na kterou má nárok po odpracování roku. Nárok na další dovolené zaměstnanec získává v každém dalším kalendářním roce.

Délka dovolené na zotavenou činí:

- 20 dnů – pokud zaměstnanec je zaměstnán po dobu kratší než 10 let,
- 26 dnů – pokud zaměstnanec je zaměstnán po dobu minimálně 10 let.

4.7 MZDA ZAMĚSTNANCE

Mzda za práci

Mzda za práci by měla odpovídat zejména druhu vykonávané práce a kvalifikacím vyžadovaným k jejímu vykonávání, a také by měla zohledňovat množství a kvalitu vykonávané práce.

Výplaty mzdy za práci se provádí minimálně **jednou měsíčně**, ve stejném a předem stanoveném termínu.

Mzda se vyplácí po vykonání práce, neprodleně po stanovení její plné výše, ne však později než **během prvních 10 dnů následujícího kalendářního měsíce**.

Pokud stanovený den výplaty mzdy za práci je den pracovního volna, mzda se vyplácí v předešlém dni.

Plnění musí být vypláceno **v peněžní formě**, ale v prémiovém řádu nebo v kolektivní smlouvě je možné stanovit také nepeněžní formu (např. bonusy).

DŮLEŽITÉ!

Minimální měsíční mzda za práci v roce 2011 činila 1386 PLN (hrubého), kdežto od 1. ledna 2012 roku bude činit 1500 PLN (hrubého).

Složky mzdy

Z **výše měsíční hrubé mzdy** se odvádí příspěvky na sociální pojištění, daň z příjmů fyzických osob, příspěvek na zdravotní pojištění, srážky výživného, peněžní pokuty a také dobrovolné pojistné v souladu se

zákoníkem práce a jinými právními předpisy. Kromě hrubé mzdy zaměstnavatel hradí také část příspěvků na sociální pojištění, příspěvek na Fond práce (*Fundusz Pracy*, z něhož jsou přidělovány prostředky pro nezaměstnané) a také příspěvek na Fond garantovaných zaměstnaneckých plnění (v případě platební neschopnosti zaměstnavatele zaměstnanci z něj obdrží alespoň část svých pohledávek).

Hrubá mzda se může skládat ze:

- základní pevné mzdy (např. měsíční mzda),
- proměnlivé mzdy (např. prémie),
- služebních cest a diet – v případě vykonávání povinností mimo trvalé místo práce,
- příplatků, jubilejních odměn a také odstupného.

Sociální pojištění

a) **důchodové pojištění** – jedná se o pojištění pro případ pracovní neschopnosti z důvodu stáří. Osoby, které odvádí příspěvek, si tímto způsobem zajišťují příjem v okamžiku ukončení profesionální práce po dosažení důchodového věku.

Na důchodové pojištění je odváděna **částka ve výši 19,52 % mzdy**.

V případě osob, které spoří svůj důchodový kapitál také prostřednictvím Otevřených penzijních fondů, Správa sociálního zabezpečení odvádí 2,3 % do zvoleného Otevřeného penzijního fondu a 5 % převádí na speciální osobní subúčet. Pokud pojištěný Otevřený penzijní fond nevyužívá, celý příspěvek na důchodové pojištění je převáděn do Fondu sociálního zabezpečení. Příspěvek do Otevřeného penzijního fondu pochází výhradně z části zaplacené zaměstnancem.

b) **důchodové pojištění pro případ neschopnosti (renta)** – zajišťuje peněžité dávky v případě ztráty příjmů z důvodu pracovní neschopnosti (renta) nebo smrti živitele (rodinná renta).

Příspěvek na důchodové pojištění pro případ neschopnosti (renta)

činí **6 % vyměrovacího základu příspěvku**. Výše uvedený příspěvek je hrazen částečně zaměstnavatelem (4,5 % výše příspěvku), a částečně zaměstnancem (1,5 %).

Renta z titulu pracovní neschopnosti přísluší osobě, která splňuje všechny následující podmínky:

- není schopná práce,

- má vyžadované příspěvkové a bezpříspěvkové období,
- k pracovní neschopnosti došlo v obdobích přesně vymezených zákonem (např. v období pojištění, zaměstnání, pobírání podpory pro nezaměstnané, obdržení podpory ze sociálního pojištění nebo ne později než v průběhu 18 měsíců od ukončení těchto období).

Naproti tomu **rodinná renta** přísluší oprávněným rodinným příslušníkům osoby, která v okamžiku smrti měla stanovený nárok na důchod nebo rentu z titulu pracovní neschopnosti, nebo splňovala podmínky vyžadované pro získání jednoho z těchto plnění.

Rozhodnutí o udělení renty vydávají důchodové orgány příslušné k místu bydliště osoby, která se o dávky uchází.

c) nemocenské pojištění

Povinně nemocenskému pojištění podléhají:

- zaměstnanci, s výjimkou státních zástupců,
- členové zemědělských výrobních družstev,
- osoby konající náhradní službu.

Dobrovolně, pro případ nemoci, na svoji žádost, se mohou také pojistit osoby zapojené do povinného penzijního a důchodového pojištění, které:

- vykonávají práci ve mzdě,
- vykonávají práci na základě smlouvy o zastoupení nebo dohody o provedení práce nebo jiné smlouvy o poskytování služeb, na kterou se v souladu s občanským zákoníkem vztahují předpisy týkající se provedení práce a také osoby s nimi spolupracující,
- vykonávají mimozemědělskou činnost,
- vykonávají placenou práci na základě pracovní umístěnky, v průběhu výkonu trestu odnětí svobody nebo dočasného zatčení.

Příspěvek na nemocenské pojištění činí 2,45 % vyměřovacího základu odvodu.

Z titulu nemocenského pojištění se vyplácejí následující druhy dávek:

- nemocenská – přísluší pojištěnému, který onemocněl v průběhu trvání nemocenského pojištění,
- rehabilitační dávky – jsou udělovány pojištěnému, který vyčerpal právo na pobírání nemocenské, ale nadále není schopen práce,

- vyrovnávací příspěvek – přísluší pouze pojištěným, kteří jsou zaměstnanci,
- mateřský příspěvek – přísluší pojištěné, která v období nemocenského pojištění nebo v období rodičovské dovolené porodila dítě,
- podpora při ošetřování – přísluší v případě péče o dítě.

d) úrazové pojištění

Okruh osob, na které se vztahuje toto pojištění, stanovuje *zákon ze dne 13. října 1998 o systému sociálního zabezpečení* (Sb. Polské republiky 1998, č. 137, pol. 887 ve znění pozd. změn). Jsou to:

- zaměstnanci,
- členové zemědělských výrobních družstev,
- osoby zvané zhotoviteli vykonávající práci na základě smlouvy o zastoupení nebo dohody o provedení práce nebo jiné smlouvy o poskytování služeb, na kterou v souladu s občanským zákoníkem se vztahují předpisy týkající se provedení práce, a také osoby s nimi spolupracující, pokud vykonávají práci v sídle nebo místě vykonávání činnosti objednatelem, které dovršily věk 26 let,
- osoby vykonávající mimozemědělskou činnost a také osoby s nimi spolupracující,
- poslanci a senátoři,
- osoby pobírající sportovní stipendium,
- posluchači Celostátní školy veřejné správy,
- duchovní,
- příslušníci celní správy.

Výše příspěvku na úrazové pojištění se liší v závislosti na velikosti plátce odvodů a také profesních ohroženích a jejich následcích. Tento příspěvek je stanovený na příspěvkový rok v období od 1. dubna daného roku do 31. března dalšího roku.

Výše uvedeného příspěvku činí **od 0,67 % do 3,33 %** mzdy v závislosti na míře profesního rizika v daném sektoru.

PŘÍSPĚVKY NA SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ S ROZDĚLENÍM NA ČÁST PLACENOU ZAMĚSTNANCEM A ZAMĚSTNAVATELEM

Druh pojištění	Procento příspěvku	Rozdělení příspěvku	
		Zaměstnavatel	Zaměstnanec
Důchodové	19,52 % mzdy	9,76%	9,76%
Neschopnosti	6 % mzdy	4,50%	1,50%
Úrazové	0,67 % do 3,33 % mzdy	0,67 % – 3,33 %	-
Nemocenské	2,45 % mzdy	-	2,45%
DALŠÍ PŘÍSPĚVKY			
Fond práce	2,45 % mzdy	2,45%	-
Fond garantovaných zaměstnaneckých plnění	0,10 % mzdy	0,10%	-

Zákon ze dne 26. června 1974 – zákoník práce je úzce spojený s jinými právními předpisy:

- zákon ze dne 13. října 1998 o systému sociálního zabezpečení (Sb. Polské republiky z r. 2007, č. 11, pol. 74 ve znění pozd. změn),
- zákon ze dne 23. dubna 1964 – občanský zákoník (Sb. Polské republiky č. 16, pol. 93 ve znění pozd. změn),
- zákon ze dne 26. července 1991 o dani z příjmů fyzických osob (Sb. Polské republiky z r. 2000, č. 14, pol. 176 ve znění pozd. změn),
- zákon ze dne 15. února 1992 o dani z příjmu právnických osob (Sb. Polské republiky z r. 2000, č. 54, pol. 654 ve znění pozd. změn),
- Ústava Polské republiky ze dne 2. dubna 1997 (Sb. Polské republiky z r. 1997, č. 78, pol. 483).

5. ZAJÍMAVÉ INTERNETOVÉ STRÁNKY

Obecné informace o Polsku www.poland.pl

Ministerstvo hospodářství www.mg.gov.pl
(MINISTERSTWO GOSPODARKI)

Ministerstvo financí www.mf.gov.pl
(MINISTERSTWO FINANSÓW)

Ministerstvo státního majetku www.msp.gov.pl
(MINISTERSTWO SKARBU PAŃSTWA)

Ministerstvo spravedlnosti www.ms.gov.pl
(MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI)

Ministerstvo dopravy www.mi.gov.pl
(MINISTERSTWO INFRASTRUKTURY)

Ministerstvo zemědělství a rozvoje venkova www.minrol.gov.pl
(MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI)

Ministerstvo pro místní rozvoj www.mrr.gov.pl
MINISTERSTWO ROZWOJU REGIONALNEGO

Ministerstvo zahraničních věcí www.msz.gov.pl
(MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH)

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže www.uokik.gov.pl
(URZĄD OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW)

Hlavní hygienik www.gis.gov.pl
(GŁÓWNY INSPEKTORAT SANITARNY)

Hlavní veterinární inspektorát www.wetgiw.gov.pl
(GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII)

Hlavní statistický úřad www.stat.gov.pl

Agentura pro podporu zahraničních investic www.paiz.gov.pl

Agentura pro rozvoj podnikání www.parp.gov.pl

Turistika v Polsku www.pot.gov.pl

Polská národní banka (NBP) www.nbp.pl
(POLSKI BANK NARODOWY)

Burza cenných papírů ve Varšavě www.gpw.pl
(GIEŁDA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH W WARSZAWIE)

Státní exekutorská rada www.komornik.pl
(KRAJOWA RADA KOMORNICZA)

Státní notářská rada www.krn.org.pl
(KRAJOWA RADA NOTARIALNA)

Komora daňových poradců www.krdp.pl
(KRAJOWA IZBA DORADCÓW PODATKOWYCH)

Vrchní advokátní rada www.nra.pl
(NACZELNA RADA ADWOKACKA)

Veletrhy a výstavy www.polfair.com.pl

Právní akty www.isap.sejm.gov.pl

Vyhledávání obchodního partnera www.exporter.gov.pl

Vyhledávání obchodního partnera www.pf.pl

Klub polského kapitálu v České republice www.polskykapital.cz

Internetový portál a vyhledávač www.onet.pl

Internetový portál a vyhledávač..... www.wp.pl

KLUB POLSKÉHO KAPITÁLU V ČESKÉ REPUBLICCE

www.polskykapital.cz

Klub polského kapitálu v České republice je nezisková organizace, sdružující polské společnosti působící na českém trhu a české společnosti, které mají zájem o obchodní kontakty s Polskem a polskými firmami. Členství v Klubu přináší mnoho výhod, například společné zastupování členů při komunikaci se státní správou a institucemi, možnost získání aktuálních informací z oblasti obchodu v Polsku a ČR, výměny zkušeností a také, což je obzvlášť důležité, navázání nových obchodních kontaktů. Představitelé všech společností, kteří hledají nové příležitosti pro rozvoj své firmy, chtějí získat nové kontakty a zajímají se o česko-polské obchodní vztahy, srdečně zveme do Klubu polského kapitálu.

Přijďte se ke skupině firem, které úspěšně realizují svoji obchodní strategii a přitom budují česko-polské obchodní vztahy!

CÍLE A POSLÁNÍ KLUBU

Hlavním cílem Klubu polského kapitálu v České republice je vybudování společného zastoupení polských firem na českém trhu a vytváření vztahů, díky kterým bude zajištěno efektivní využití lidského potenciálu, poradenských a školících firem a obchodních institucí, za účelem jednodušší výměny informací a zkušeností mezi partnery a optimálního využití jejich potenciálu.

Důležitým posláním Klubu je podpora rozvoje česko-polských obchodních vztahů, vytvoření pozitivního obrazu polských firem v České republice a posílení jejich pozice na českém trhu. Členy Klubu jsou malé, střední i velké nadnárodní společnosti, které působí v mnoha různých oborech. Zájmy všech členů, bez ohledu na jejich velikost, jsou zohledněny stejně.

Chceme vybudovat silnou a vlivnou organizaci podnikatelů působících na českém trhu.

Srdečně Vás zveme ke spolupráci!

VÝHODY ČLENSTVÍ V KLUBU POLSKÉHO KAPITÁLU:

- **Prestíž** – Členství v Klubu jako organizaci zastřešující společné zájmy polských firem působících na českém trhu a českých firem, které plánují vstup na polský trh
- **Možnost prezentace společnosti** na schůzkách a obchodních setkáních organizovaných Klubem a na internetových stránkách Klubu
- **Podpora Klubu** jakožto organizace zastřešující, integrující a zastupující polské společnosti působící na českém trhu
- **Výměna zkušeností**, znalostí, informací a kontaktů se zástupci ostatních členských společností
- **Přístup k aktuálním informacím** týkajících se ekonomické situace Polské republiky a polského trhu
- **Poradenství** českým firmám, které chtějí vstoupit na polský trh, podpora polských společností při vstupu na český trh
- **Získání nových obchodních kontaktů**, partnerů a klientů
- **Účast na setkáních**, seminářích a školeních organizovaných pro členy Klubu

**ODDĚLENÍ PROPAGACE OBCHODU A INVESTIC
VELVYSLANECTVÍ PR v PRAZE**

**tel.: + 420 271 732 342
praha@trade.gov.pl
www.praha.trade.gov.pl**

Klub polského kapitálu v České republice

**tel.: +420 773 363 736
klub@polskykapital.cz
www.polskykapital.cz**

Spolupráce:

HOKA Financial Group, spol. s r.o.

**tel.: + 420 731 231 199
office@hokafinancial.cz
www.hokafinancial.cz**

Prosinec 2011